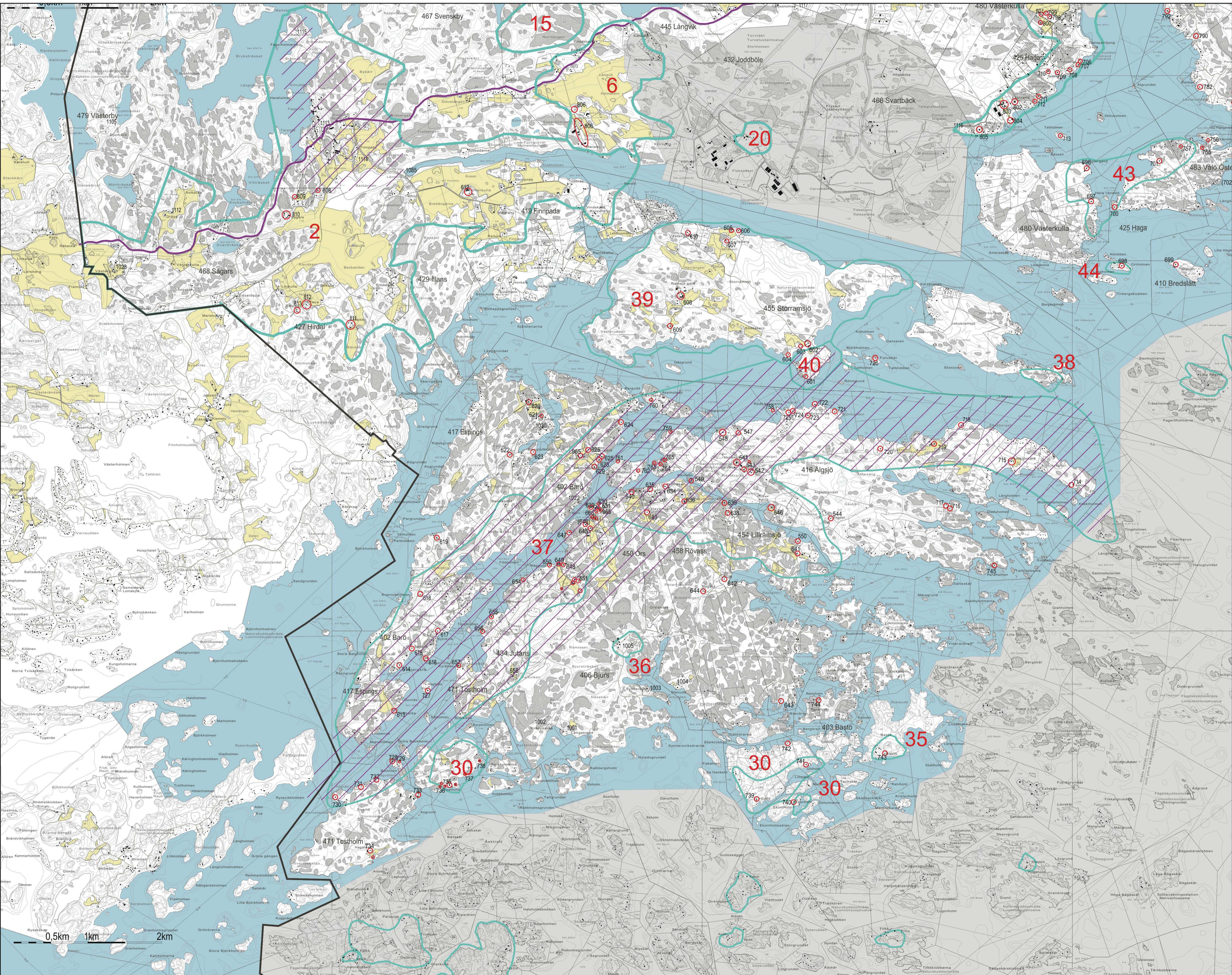
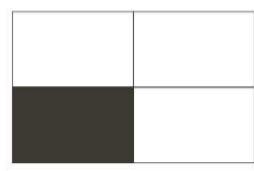
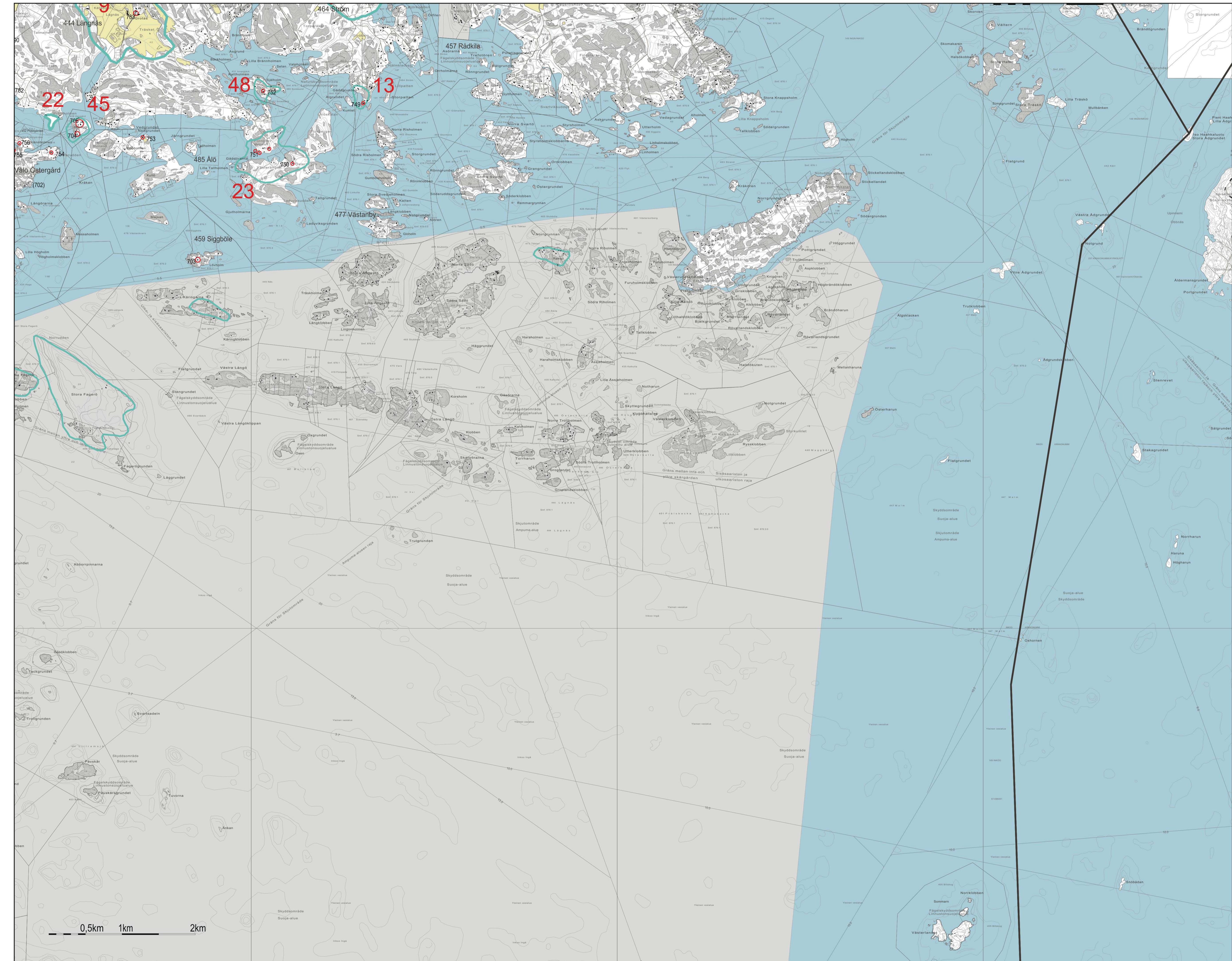

STADIONARK 19.10.2012

uudet kohteet

nro	kiint.nro	selitys
611	402-1-123	lisätty kohde (14.10.2013)
1010	416-3-48	lisätty kohde
1029	468-2-7-	lisätty kohde
1110	401-3-1	lisätty kohde
1121	429-3-23	lisätty kohde
1122	429-2-11	lisätty kohde
1123	429-1-11	lisätty kohde
1124	429-3-15	lisätty kohde
1125	429-1-3	lisätty kohde
1126	429-1-4	lisätty kohde
1127	430_1_97	lisätty kohde
1128	456-6-32	lisätty kohde
1129	456-6-30	lisätty kohde
1130	456-2-38	lisätty kohde
1131	445-4-4- asuinrakennus	lisätty kohde
1132	409-3-12	lisätty kohde
1133	409-6-14	lisätty kohde
1134	409-3-10	lisätty kohde
1135	409-3-3	lisätty kohde
1136	474-15-0	lisätty kohde

muutetut kohteet

nro	kiint.nro	selitys
666 muutettu, uusi nro 1111	450-1-16	muutettu kohdenro
629	402-1-70	kuvaus tarkistettu, ei rakennushistoriallista arvoa
966 muutettu, uusi nro 1011	407-1-123	muutettu kohdenro
1046	430-2-39	tarkennettu sijainti
1047	430-3-29/ 430-3-18	vääärä kiinteistö, 1993 inv kohdistui naapurikiinteistöön, tarkennettu sijainti 430-3-18

poistetut kohteet

nro	kiint.nro	selitys
633(636)	458-1-115	Rövassa gård, tilalla ei ole säilynyt vanhoja arvokkaita rakennuksia, exellistalla kirjattu virheellisesti numerolla 633
646	450-1-78	Ors, myöhemmät korjaukset ovat muutaneet rakennuksen ilmettä siinä määrin ettei suojeluperusteita ole
658	434-1-41	Ors, ei inventoitu, <i>kertoman</i> mukaan muuttunut??
774	431-11-7	Råbacka
799	425-1-184	muutokset ovat muuttaneet rakennuksen ilmettä merkittävästi
802	480-1-91	poistettu, inventoimatta
824	405-1-26	poistettu, myöhemmät muutokset ovat muuttaneet rakennuksen ilmettä
825	472-2-1	rakennus on ollut asumaton li 60v, kunto on välttävä
886	430-1-95	museo, asuinrakennus siirretty paikalleen hiljataan, luhtiaittaa uusi
907	Ingarskila	kivilouhos, ei sisällä rakennettuun kulttuuriympäristöön
912	484-1-14	poistettu, myöhemmät muutokset ovat muuttaneet rakennuksen ilmettä
1004	450-1-46	ei suojelevat rakennuksia, vanha torppa purettu
1030	417-2-28	poistettu, inventoimatta
1092	474-3-2	Grönkulla, pääärakennus purettu, ei joitain vuosia sitten ja korvatu uudisrakennuksella.
1111	450-1-16	poistettu, muutettu

maastossa tarkistettavat kohteet

nro	kiint.nro	selitys
1008	407-1-142	
1057	443-4-8	
1058	443-4-9	
1116	466-1-23	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
500	Stor-Breds	409	Breds	2:62	Peltomaisemassa ja kantatie 51:lle näkyvästi sijoittuva jo 1500-luvulta tunnettu tila, jolla on säilynyt eheä maatilarakkosten rakennusryhmä. Erityisesti mainittavia ovat 1700-luvun vanha asuinrakennus ja aitta, nykyinen komea päärakennus 1800-luvulta sekä navetta 1800-1900-luvun vaihteesta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I åkerlandskapet och vid riksväg 51 synligt belägen, redan från 1500-talet känt hemman, med en representativ grupp av äldre byggnader. Av dessa bör särskilt nämnas bostadsbyggnad och stockbod från 1700-talet, den nuvarande huvudbyggnaden från 1800-talet samt ladugården från sekelskiftet 1800-1900. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			3	R	K	M
501	Lill-Breds	409	Breds	6:13	Peltomaisemassa ja kantatie 51:lle näkyvästi sijoittuva jo vuodesta 1695 tunnettu entinen sotilasvirkkatalo. Tilalla on säilynyt ryhmä vanhoja maatilarakennuksia, joista mainittavia ovat 1900-luvun alun päärakennus, 1700-luvun aitta ja luhti 1800-luvulta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I åkerlandskapet och vid riksväg 51 synligt beläget, redan från 1695 känt tidigare kronoboställe. På gårdstunet finns en grupp äldre lantbruksbyggnader, bl.a. huvudbyggnad från 1900-talets början, stockbod från 1700-talet, samt loftbod från 1847. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	R	K	M	
504	Blåkulla	435	Kalkulla	1:37	Kalkullan tilaan kuuluneen Blåkullan torpan paikalla, erillään muusta asutuksesta junaradan tuntumassa, on hyvin säilynyt vanha 1800-luvun torpan aikainen ilmeeltään hyvin säilynyt asuinrakennus, sekä ryhmä paikalleen myöhemmin siirrettyjä vanhempia aittoja. Rakennushistoriallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Blåkulla torp, som placerar sig avskilt från övrig bebyggelse i närheten av järnvägen, har hört till Kalkulla. På gårdstunet finns en till sina drag välbevarad torparstuga från 1800-talet, samt en grupp äldre bodar som senare flyttats till sin plats. Byggnadshistoriskt och kulturhistoriskt värde.		X	7	R	K	
505	Ratavartijan asunto	435	Kalkulla	2:0	Hyvin säilynyt 1900-luvun alun, aikakauden typillistä rautatiearkkitehtuuria edustava, ratavartijan asunto ja talousrakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till sina drag välbevarad banvaktarbostad och ekonomibyggnad från 1900-talets början. Byggnaderna representerar för tidsperioden typisk järnvägsarkitektur. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	7		K	M
506	Majbo	435	Kalkulla	1:11	1930 valmistunut, tai siihen aikaan laajennettu, aikakaudelle tyypillinen, satulakattoinen frontonilla varustettu asuinrakennus, jonka ilme on hieman muuttunut myöhempien kuistilaajennusten myötä. Kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	1930 byggt eller utvidgat tidtypiskt bostadshus, med sadeltak och fronton. Senare tillbyggnad av veranda har till en del ändrat husets karaktär. Kulturhistoriskt värde.		X	7		K	
507	Uusitalo	435	Kalkulla	1:50	Satulakattoinen, taitekattoisella frontonilla varustettu 1920-luvun hyvin aikakauden ilmeensä säilyttänyt asuinrakennus. Rakennushistoriallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Tidtypiskt till sina drag välbevarat bostadshus med sadeltak och fronton från 1920-talet. Byggnadshistoriskt och kulturhistoriskt värde.		X	7	R	K	
508	Kvarnbacka	435	Kalkulla	1:61	Kylämaisemaan liittyvä taitekattoinen jugendvaikutteinen rapattu asuinrakennus ja vanhempia hirsirunkoisia talousrakennuksia muutettu asuinrakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I bylandskapet synligt beläget rappat bostadshus med mansardtak och jugenddrag, samt äldre 1800-talets bostadshus, som används som ekonomibyggnad. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	7	R	K	M

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kyä	register nr rekisteri nro	suojeleoperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
509	Vilhelmsro	475	Vars	2:1	Ryhmä 1900-luvun alun asuin- ja talousrakennuksia, jotka sijoittuvat aidattuun puistomaiseen pihapiiriin. Kohteet tulee tarkistaa maastossa. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	En grupp av bostads och ekonomibyggnader från 1900-talets början, belägna i parkartad gårdsmiljö. Skyddsobjekten bör kontrolleras i terrängen. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	7	R	K	M	
510	Kalkulla	435	Kalkulla	1:34	Peltojen ympäröimällä mäellä, maisemassa näkyvästi sijoittuvassa tilakeskuksessa on säilynyt edustava 1800-luvun ja 1900-luvun alun rakennusryhmä. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu mm. 1800-luvun alun kaksikerroksinen vanhempi päärakennus, 1909 valmistunut uusrenessansvaikutteinen uudempi päärakennus, suurikokoinen 1939 uudistettu kivi/tilinavetta ja 1800-luvun hirsiaitta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Synligt på en kulle omgiven av odlingslandskap beläget äldre gårdscentra, med ett representativt och välbevarat byggnadsbestånd från 1800-talet och 1900-talets början. Till den värdefulla helheten hör en äldre huvudbyggnad i 2 våningar från 1800-talets början, en nyare huvudbyggnad med nyrenessansdrag från 1909, en större ladugård i tegel och sten samt en bod från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	3	R	K	M		
511	Söderland?	424	Gårdsböle	2:16	Peltoaukean reunaan sijoittuva maatila, jolla on säilynyt perinteisen 1900-luvun alun ilmeensä säilyttänyt vanhempi asuinrakennus sekä 1800-luvun pitkänurkkainen hirsiaitta ja vaja. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid åkerbrynet beläget jordbruks hemman, med ett bostadshus som till sin karaktär är från 1900-talets början, samt en stockbod med lider från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			R	K	M	
513	Västankvarn	478	Västankvarn	1:27	Västankvarnin maatalousoppilaitokseen kuuluva ilmeeltään hyvin säilynyt ja edustava rakennusryhmä, pääasiassa 1900-luvun alusta. Rakennukset on tarkemmin eriteltty 1993 inventoinnissa. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Västankvarn lantbrukskola tillhörande, till sina drag välbevarad och representativ byggnadsgrupp från 1900-talets början. Byggnaderna har uppräknats och beskrivits i årets 1993 inventering. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	7	R	K	M	
514	Skallas, hushållsskola	424	Gårdsböle	2:0	Västankvarnin maatalousoppilaitoksen 1911 valmistunut jugendvaikutteinen, myöhemmin laajennettu päärakennus sekä siihen liittyvät talousrakennukset. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Huvudbyggnad för Västankvarn lantbrukskola från 1911 samt tillhörande ekonomibyggnader. Byggnaden med jugenddrag har senare tillbyggs. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	10	R	K	M	
515	husmodersskola	424	Gårdsböle	2:0	Västankvarnin kulttuuriympäristöön liittyvä maatalousoppilaitoksen 1895 valmistunut suurikokoinen satulakattoinen ja poikkipäädyllä varustettu emäntäkoulu ja n. 1900 valmistunut siihen liittyvä oppilasuntola. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Västankvarn lantbrukskolan kulturmiljö tillhörande större hushållsskola från 1895 med sadeltak och tvärgavel, samt internatbyggnad från ca 1900. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	10	R	K	M	
516	Östers torp	424	Gårdsböle	2:0	Västankvarnin maisemakokonaisuuteen liittyvä hyvin säilynyt ja kauniisti maisemaan sijoittuva vanha 1700-luvun torppa asuinrakennus ja luhtiaitta. Torppa on ollut oppilasyhdistys Nylands Nation, opiskelijoiden käytössä. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Västankvarn landskapshelhet tillhörande välbevarat och vackert i landskapet beläget torparbostad och loftbod från 1700-talet. Torpet har använts av studenterna på Nylands Nation. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	10	R	K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kyä	register nr rekisteri nro	suojelejuperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
517	Västankvarn (Milano)folks	424	Gårdsböle	1:8	Västankvarnin maatalousoppilaitoksen yhteyteen sijoittuva 1905 valmistunut kansakoulu ja 1950-luvulla valmistunut toinen koulurakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Västankvarn lantbrukskola belägen folkskola från 1905 samt annan skolbyggnad från 1950-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	10	R	K	M	
518	Kryckels	449	Näs	2:6	Maisemassa näkyvästi sijoittuva 1800- ja 1900-luvun alun rakennuskantaa sisältävä tilakonaisuus. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu komea pääarakennus vuodelta 1875, 1800-luvun luhti ja aitta sekä 1930 luvun syttinkirakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I landskapet synligt beläget gårdscentra med byggnadsbestånd från 1800-talet och 1900-talets början. Till den värdefulla helheten hör bl.a. en stålig huvudbyggnad från 1875, en loftbod från 1800-talet samt sytningsvilla från 1930-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	7	R	K	M	
519	Kalvik	449	Näs	1:5	Västankvarnin maisemakononaisuuteen liittyvällä Gruvasista lohkotulla, entisen Kalvikin torpan paikalle sijoittuvalla tilalla, on taitekattoinen pääarakennus vuodelta 1921 , 1700-luvun aitta sekä talousrakennuksia. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Västankvarn landskapsområde tillhörande från Gruvas gård utstykcat tidigare Kalvik torp. På platsen finns ett bostadshus från 1921 med mansardtak, en stockbod från 1700-talet, samt ett antal ekonomibyggnader från 1900-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	7		K	M	
521	Tjärntorp	424	Gårdsböle	3:1	Erielleen muusta asutuksesta, Varsin kulttuurimaiseman reunaan sijoittuva 1700-luvulla perustettu torppa, jonka nykyinen hyvin piirtensä säilyttänyt rakennuskanta on pääosin 1920-30-luvulta. Tilalla on mm. 1923 valmistunut asuinrakennus, 1930-luvun tilinavetta sekä luhtiaitta 1800-luvulta. Rakennushistoriallisesti, maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Avskilt från övrig bebyggelse, i Vars kulturlandskap beläget på 1700-talet grundat torp, med nuvarande byggnadsbestånd huvudsakligen från 1920-30-talet. Bland dessa, till sina drag välbevarade byggnader, bör nämnas bostadshuset från 1923, ladugård med tegelstomme från 1930-talet samt loftbod från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		7	R	K	M	
524	Stenkulla	475	Vars	2:37	Västankvarnintien varteen sijoittuva hyvin säilynyt 1910-luvun pieni asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Västankvarnvägen beläget till sina drag välbevarat mindre bostadshus från 1910-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde. Lanskapsvärde.	X	7		K	M	
525	Solkulla	475	Vars	2:11	Västankvarnintien varteen sijoittuva maatila, jolla on Varsin syttinkirakennukseksi 1920-luvulla rakennettu komea taitekattoinen kahdella poikkipäädyllä varustettu asuinrakennus sekä puurakenteinen samanaikainen talousrakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Västankvarnvägen beläget jordbrukscentra, med en stålig huvudbyggnad med mansardtak och 2 tvärgavlar från 1920-talet, samt ekonomibyggnad i trä från samma tidsperiod. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	7	R	K	M	
526	Tabor	475	Vars	2:9	Västankvarnintien varteen sijoittuva 1925 valmistunut arkitehti Atte Willbergin suunnittelema punatiilinen Metodistiseurakunnan kirkko. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Västankvarnvägen belägen metodistkyrka i rödtegel från 1925, planerad av arkitekt Atte Willberg. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	7	R	K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	Valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
527	Norrbo	475	Vars	1:22	Keskeisesti Varsin kulttuurimaiseman sijoittuva vanha tilakeskus, jolla on säilynyt arvokas ja eheä ryhmä 1800-luvun ja 1900-luvun alun maatilan rakennuksia. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu komea 1910-luvun päärakennus, 1800-luvun työväenasunto ja 1800-luvun asuinrakennus, sekä suurikokoinen 2-kerroksinen 1920-luvun navetta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Centralt i Vars kulturlandskap beläget äldre gårdscentra med en till sina drag välbevarad och representativ grupp av lantbruksbyggnader från 1800-talet och 1900-talets början. Till den värdefulla helheten hör en stålig huvudbyggnad från 1910-talet, arbetsbostad och annan bostadsbyggnad från 1800-talet, samt en stor ladugård i 2 våningar från 1920-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	7	R	K	M
529		407	Bollstad	1:46	1900-luvun alussa valmistunut aikakaudelle typpillinen ja ilmeeltään varsin hyvin säilynyt satulakattoinen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till sina drag välbevarat tidstypiskt bostadshus med sadeltak från 1900-talets början. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	9		K	M
530	Marielund	407	Bollstad	1:45	Varsin kulttuurimaisemaan ja kylään liittyvä 1920-luvun aikakaudelle typpillinen taitekattoinen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Vars kulturlandskap och by tillhörande tidsenligt bostadshus från 1920-talet. Bygganden har mansardtak och är till sina drag välbevarad. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	9		K	M
531	Järnvägsområde	407	Bollstad	1:101	1901-03 valmistunut, arkitehti Bruno Granholmin laatimien typpipiirustusten mukaan, rakennettu rautatieasema, sauna, makasiini, pesutupa ja leipomo. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Grupp av järnvägsbyggnader från 1901-1903 planerade av arkitekt Bruno Granholm. Till helheten hör stationsbyggnad, bastu, magasin, tvättstuga och bageri. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	9	R	K	M
532	Berghammar	407	Bollstad	1:128	Inkoon aseman vieressä sijaitseva alkuperäisen ilmeensä säilyttänyt 1900-luvun alun satulakattoinen poikkipäädyllä varustettu asuinrakennus. Pihapiirissä on lisäksi kaunis ryhmä samanaikaisia talousrakennuksia. Talossa on aikanaan toiminut mm. suutari. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Ingå station belägen, till sina drag välbevarad bostadsbyggnad från 1900-talets med sadeltak och tvärgavel. På gårdstunet finns därtill en vacker grupp av ekonomibyggnader från samma tidsperiod. I huset har bl.a. verkat en skomakare i tiderna. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	9	R	K	M
533	Brännbollstad	407	Bollstad	1:6	1920-luvulla suurtilaksi kasvaneella Brännbollstan tilalla on säilynyt poikkeuksellisen edustavia 1800-luvun lopun ja 1900-luvun alun rakennuksia. Näistä erityisesti mainittavia ovat 1930-luvulla arkitehti Ole Gripenbergin suunnitelmien mukaan muutettu klassistinen pääräkennus ja huvimaja, sekä talouspihan yhteyteen sijoittuva tilanhoitajan koristeellinen detaljoitu 1800-luvun lopun asuinrakennus ja 1920-luvun tiilinavetta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På Brännbollsta gård, som på 1920-talet vuxit till en storgård, finns en grupp exceptionellt representativa byggnader från 1800-talet och 1900-talets början. Särskilt nämnvärd är huvudbyggnaden, som på 1930-talet fått sina, av arkitekt Ole Gripenberg planerade, klassistiska drag samt lusthuset från samma tid. Västerut vid ekonomigården finns förvaltarens dekorativa bostadshus från 1800-talets slut, samt en tegel-ladugård från 1920-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	R	K	M	
534		407	Bollstad	1:147	Näkyvästi maisemassa sijoittuva 1920 luvun pienitalo, jolla on aikakaudelle typpillinen satulakattoinen asuinrakennus ja kaunis tiilinavetta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Synligt i landskapet belägen 1920-tals hemman, med ett för tidsperioden typisk bostadshus med sadeltak samt en vacker ladugård med tegelstomme. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3		K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo		
535	Karlsberg	407	Bollstad	1:30	Maisemassa näkyvästi sijoittuva 1900-luvun alun satulakattoinen poikkipäädyllä varustettu asuinrakennus, jossa aikanaan on toiminut mm leipomo. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I landskapet synligt beläget tidstypiskt bostadshus och tidigare butik från 1900-talets början. Byggnaden har hög sockel, sadeltak och tvärgavel. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	K	M				
536	Ödåkra	407	Bollstad	1:52	Maisemassa näkyvästi sijoittuva 1917 valmistunut alkuperäisen ilmeensä säilyttänyt pieni asuinrakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I landskapet synligt beläget, till sina drag välbevarat mindre bostadshus från 1917. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	R	K	M			
537		407	Bollstad	1:62	Maisemassa näkyvästi sijoittuva ilmeeltään varsin hyvin säilynyt 1920-30-luvun taitekattoinen asuinrakennus, navetta ja sauna. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I landskapet synligt beläget, till sina drag synnerligen välbevarat 1920-30-tals bostadshus med mansardtak. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	K	M				
538	Storgård	407	Bollstad	1:107	Bollstadin kantatilaan liittyvän Storgårdin tilan rakennusryhmä sijoittuu näkyvästi maisemaan. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu 1870-luvulla rakennettu entinen työväenasunto, joka myöhemmin on muutettu pääarakennukseksi sekä, segmenttitillinavetta on vuodelta 1926. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Synligt i landskapet belägen från Bollstad stomlägenhet härstammande gård. Till den värdefulla helheten hör arbetarbostaden från 1870-talet, som senare ändrats till huvudbyggnad, samt ladugården i cementtegel från 1926. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	R	K	M			
539		407	Bollstad	1:159	1900-luvun alussa perustettu tila, jonka mäelle sijoittuvassa tilakeskuksessa on hyvin säilynyt ryhmä 1900-luvun alun rakennuksia, mm frontonilla varustettuvarustettu satulakattoinen asuinrakennus, vilja-aitta, hirsinvetä sekä syytinkirakennus. Rakennushistoriallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Hemman från 1900-talets början. På gårdstun, som ligger på en av åkrar omgiven kulle, finns en grupp välbevarade byggnader från 1900-talets början, bl.a. huvudbyggnad med sadeltak och fronton, sadesmagasin, stockladugård samt syntingsvilla nordöst om kullen. Byggnadshistoriskt och kulturhistoriskt värde.			R	K				
540		450	Ors	1:76	Barösundin arvokkaaseen kulttuurimaisemaan liittyvä, näkyvästi rantakalliolle sijoittuva 1800-luvun mökki, jossa mm on aikanaan toiminut puhelinkeskus. Rakennuksen ilmettä on jonkin verran muuttanut myöhemmät korjaukset ja verhousten uusimiset. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Barösund kulturlandskap tillhörande, synligt på strandklippan belägen stuga från 1800-talets slut, vilken i tiderna fungerat bl.a. som telefoncentral. Byggnadens karaktär har till en del påverkats av senare fasadrenovering. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	K	M			
541	Mellangård	416	Älgsjö	3:56	Jo 1500-luvulta tunnetulla tilalla on edustava 1800-luvun lopun uusrenessanssityylinen pääarakennus ja vanhoja talousrakennuksia. Tila muodostaa Klockarsin ja Kämpaksen rakennusten kanssa eheän ja erityisen hyvin säilyneen, niittymaiseman ympäröimän kokonaisuuden. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På hemmanet, som är känt redan från 1500-talet finns en representativ huvudbyggnad i nyrenessansstil från 1800-talets slut, samt en grupp äldre ekonomibyggnader. Hemmanet bildar en särskilt välbevarad och av ängslandskap omgiven miljöhelhet, tillsammans med Klockars och Kämpas. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M		

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
542	Kämpe	416	Älgsjö	2:57	Jo 1500-luvulta tunnetulla tilalla on säilynyt edustava ryhmä 1800-luvun rakennuksia. Tila muodostaa Klockarsin ja Mellangårdin rakennusten kanssa eheän ja erityisen hyvin säilyneen, vanhan niittymaiseman ympäröimän kokonaisuuden. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På hemmanet, som är känt redan från 1500-talet finns en representativ grupp välbevarade 1800- talsbyggnader, som bildar en miljöhelhet tillsammans med Klockars och Mellangård. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M
543	Klockars(Mellangård)	416	Älgsjö	3:56	Mellangårdiin 1894 liitettyllä Klockarsin tilalla on hyvin ilmeensä säilyttänyt vanhempi 1800-1900-luvun vaihteen asuinrakennus ja 1800-luvun hirsiaitta. Rakennukset muodostavat Mellangårdin ja Kämpaksen rakennusten kanssa eheän ja erityisen hyvin säilyneen, vanhan niittymaiseman ympäröimän perinteisen kokonaisuuden. Tila on nykyään Helsingin kaupungin omistuksessa ja osa Elisaaren virkistysalueita. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På lägenheten som sammanslutits till Mellangård 1894, finns en till sina drag välbevarad bostadsbyggnad från sekelskiftet 1800-1900, samt en äldre stockbod. Byggnaderna bildar tillsammans med Mellangård och Kämpas en enhetlig och välbevarad traditionell miljöhelhet som omgivs av äldre ängslandskap. Del av Älgsjö rekreationsområde som ägs av Helsingfors stad. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M
544	Ängdal	416	Älgsjö	2:24	Hyvin säilynyt vanha 1800-luvun pitkänurkkainen entinen torppa. Julkisivujen nykyinen ilme on 1900-luvun alkuvuosisikymmeniltä. Rakennushistoriallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Välbevarad 1800-talets torp med långa knutar. Fasaderna har fått sitt nuvarande utseende i början av 1900-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X			R	K	
546	Kåvanäs	416	Älgsjö	2:45	Aikaisemman Kovanäsin torpan paikalla Ramsjösundetin rannalla sijaitseva saaristolaistila, jolla on 1800-1900-luvun vaihteen poikkipäädyllä varustettu perinteisen ilmeen säilyttänyt asuinrakennus sekä vanha hirsiaitta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På platsen för det tidigare Kovanäs torpet vid Ramsjösundet, beläget skärgårdshemman, med bostadsbyggnad från sekelskiftet 1800-1900 samt en äldre stockbod. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M
547	Malmbacka?	416	Älgsjö	3:68	Barösundin väylän maisemaan sijoittuva 1920-luvun taitekattoinen aikakaudelleen tyypillinen asuinrakennus, jonka ilmettä on jonkin verran muuttanut uusittu kate. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Barösund farled beläget bostadshus från 1920-talet, med mansardtak och för tidsperioden typiska drag, som till en mån påverkats av förryd takbeläggning. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37		K	M
548	Romnäs?	416	Älgsjö	1:11	Komea ja hyvin säilynyt 1920-luvun klassismin tyylivaikutteita omaava huvila sijoittuu näkyvästi kalliolle Barösundin salmen tuntumaan. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Synligt i Barösunds landskap belägen villa från 1920-talet. Byggnaden har vackra och välbevarade klassisitiska drag. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M
549	Klevholm	416	Älgsjö	1:7	Ramsjösundetin keskelle pienelle saarelle, maisemassa näkyvästi sijoittuva taitekattoinen poikkipäädyllä varustettu 1900-luvun alun huvila. Saarella on aikanaan ollut torppa. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På en ö mitt i Ramsjösundet belägen villa med sadeltak och tvärgavel från 1900-talets början. På ön har tidigare funnits ett torp. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
550		454	Lillramsö	1:28	Ramsjösundetin maisemaan sijoittuva Lill-Ramsjön tilaan kuulunut 1800-luvun pieni mökki, jonka pihapiiri on täydennetty 1970-luvulla. Paikalla on myös myöhempää erityisiä kulttuurihistoriallisia arvoja taiteilija- ja kirjailija-huvilana. Rakennushistoriallisesti, maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	I Ramsjösundet landskap belägen mindre stuga från 1800-talet, som tidigare hört till Lill-Ramsjö. Gårdstunet har på 1970-talet tillbyggs med gäststuga och bastu. Platsen har även speciella kulturhistoriska värden som senare konstnärs- och författarvilla. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	39	R	K	M
601	Skansuddenin luotsiasema	455	Storramssjö	1:101	Maisemassa näkyvästi sijoittuva 1800-luvun ilmeeltään hyvin säilynyt luotsiasema. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I landskapet synligt belägen och till sina drag välbevarad lotsbyggnad från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	40	R	K	M
602	Skansen	455	Storramssjö	1:101	Stor- Ramsjön tilan entinen torppa, joka kokonaisuutena on verrattain hyvin säilyttänyt perinteisen ilmeensä. Arvokkaaseen pihapiiriin, jossa on komeita vanhoja pihapuita ja puutarhaviljelyä, kuuluu pääarakennus, joka vanhimmilta osiltaan lienee 1800-luvulta, vanha hirsiaittaa, karjarakennus ja ryhmä pienempiä talousrakennuksia. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Tidigare torp som tillhörde Stor Ramsjö gård, och som har som helhetsmiljö relativt bra bevarat sina traditionella drag. Till den värdefulla gårdsmiljön, med stora gårdssträd och trädgårdsodling, hör huvudbyggnaden som till sina äldsta delar är från 1800-talet, en gammal stockbod, ladugård och skjul samt mindre ekonomibyggnader. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	39		K	M	
603	Skansen	455	Storramssjö	1:101	Skansenin torpan rakennusryhmän tuntumaan rannalle sijoittuva, vanhempi, mahdollisesti 1900-luvun alun hyvin säilynyt pienehkö asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Skansens byggnadgrupp, på stranden belägen mindre till sina drag välbevarad stuga, antagligen från 1900-talets början. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	39		K	M	
604	Ramsögård	455	Storramssjö	1:124	Rantamaisemassa kalliolle näkyvästi sijoittuva hyvin säilynyt 1800-luvun saaristolaismökki ja siihen liittyvä pieni talousrakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I strandlandskapet på berget synligt belägen, till sina drag välbevarad skärgårdsstuga och tillhörande ekonomibyggnad från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	39	R	K	M	
605	Granudd	455	Storramssjö	1:14	Rantamaisemassa näkyvästi sijoittuva hyvin säilynyt 1900-luvun alun asuinrakennus. Laajempaa maisemakokonaisuutta on myöhemmin merkittävästi muuttanut vastakkaisen rannalle toteutettu voimalaitos. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I strandlandskapet synligt beläget till sina drag välbevarad bostadshus från 1900-talets början. Den vida landskapshelheten har senare starkt påverkats av kraftverket på motstående strand. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		39		K	M	
606		455	Storramssjö	1:18	Rantamaisemassa näkyvästi sijoittuva hyvin säilynyt 1900-luvun alun asuinrakennus. Laajempaa maisemakokonaisuutta on myöhemmin merkittävästi muuttanut vastakkaisen rannalle toteutettu voimalaitos. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I strandlandskapet synligt beläget till sina drag välbevarad bostadshus från 1900-talets början. Den vida landskapshelheten har senare starkt påverkats av kraftverket på motstående strand. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		39		K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kyä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
607	Karlsberg	455	Storramsjö	1:99	Vanhan saaristolaistorpan maisemakonaisuus, viljelytine peltoineen, ja kasvillisuuden puolesta on hyvin säilynyt, joskin vanha rakennuskanta on suurelta osin hävinnyt. Pihassa on säilynyt vanha hirsirunkoinen pitkänurkkainen talli vuodelta 1828. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Äldre till sin vegetation och karaktär välbevarat torparlandskap. Torpets byggnadsbeståndet har till stor del senare förnyats men uppe på gården finns fortfarande bevarad en stallbyggnad i stock och med långa knutar från 1828. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			39	K	M	
608	Ramsjö gård	455	Storramsjö	1:12	Stor Ramsjöns tilan talouskeskus on kokonaisuutena muuttunut jo 1800-luvulta lähtien, jolloin suurikokoinen päärakennus siirrettiin tilalta pois. Myös säilynyt vanhempi pääosin 1900-luvun rakennuskanta on kokenut muutoksia. Tilalla on tänä päivänä, vanhana säteritilana erityisesti historiansa, säilyneen puuston ja viljelymaiseman puolesta kulttuurihistoriallista ja maisemallista merkitystä.	Stor-Ramsjö gårdscentra har genomgått större ändringar redan från 1800-talet, då den stora huvudbyggnaden flyttades från lägenheten. Det nuvarande byggnadsbeståndet, huvudsakligen från 1900-talet, har genomgått ändringar. Gårdscenrat har som ett gammalt säteri särskilt p.g.a. sin historia, bevarat gammalt trädbestånd samt odlingslandskap särskilt kulturhistoriskt och landskapsmässigt värde.				K	M	
609	Ramsjö gård	455	Storramsjö	1:12	Kauniisti rantamaisemaan sijoittuva 1800-luvun kalastajatorppa on pääpiirteittäin hyvin säilyttänyt ilmeensä. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vackert i stadslandskapet beläget, till sina drag välbevarat fiskartorp från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		39	R	K	M	
610	Vestergård	455	Storramsjö	1:20	Hyvin aikakauden piirteet säilyttänyt tyyppillinen 1½ kerroksinen myöhemmän jälleenrakennuksen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Bostadsbyggnad från återuppbyggnadstiden i 1½ våning och med tidtypiska välbevarade drag. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		39	K	M		
611	Villa Janhunen	402	Barölandet	1:123	Barösundin väylän maisemaan liittyvä arkitehti Arne Ervin suunnittelemä kesähuuvi vuodelta 1948. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Barösund farledens landskapshelhet tillhörande sommarstuga från 1948, planerad av arkitekt Arne Ervi. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M
612	Nötterkulla	419	Finnpada	3:16	Peltosaarekkeeseen sijoittuva hyvin säilynyt vanha 1800-luvun malkakattoinen torpan asuinrakennus, sekä vanhempia hirsiaittoja. Pihapiiri on onnistuneesti täydennetty arkitehtuuriltaan korkeatasoisella, arkkitehti Georg Grotenfeltin suunnittelemana, 1990-luvun asuntorakennuksella. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På en åkerholme beläget torp från 1800-talet eller tidigare med ryggås/sidoåsar , samt äldre stockbodar. Gårdstunet har tillbyggs på 1990-talet med en till helheten välanpassad och till sin arkitektur högklassig bostadsbyggnad, planerad av arkitekt Georg Grotenfelt. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	2	R	K	M
613	Tullbacka	417	Espings	1:53	Vanha, ilmeisimmin 1800-luvulla rakennettu hirsimökki on hyvin säilynyt, joskin uusitut ikkunat ovat muuttaneet sen ilmettä. Muutos on kuitenkin palautettavissa seuraavissa korjauskississa. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Äldre stockstuga antagligen från 1800-talet, vars yttere drag till en grad påverkats av ändrad fönstertyp. Ändringen kan återställas vid senare renovering. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X		37	K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kyä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
614	Västergård	402	Barö	1:113	Kauniina kokonaisuutena säilynyt 1900-luvun alun saaristolaistila, joka sijoittuu näkyvästi Barösundin rantamaisemaan. Tilalla on säilynyt myöhemmin laajennettu, mutta varsin hyvin aikakauden ilmeensä säilyttänyt satulakattoinen poikkipäädyllä varustettu asuinrakennus, ranta sauna sekä maakellarit. Kokonaisuutta täydentää hoidettu ja lajikkeistoltaan poikkeuksellisen rikas puutarha. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I Barösund strandlanskap synligt beläget skärgårdshemman från 1900-talets början. Bostadshuset med sadeltak och tvärgavel har senare förlängts, men byggnaden har trots ändringarna särledes väl bevarat tidsålderns karaktär. Till gårdstun hör även en jordkällare och senare tillbyggd strandbasta från samma tidsperiod. Trädgården är välskött och exceptionell till sin artrikedom. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X		37	K	M	
615	Sandvik	402	Barö	1:102	Kauniina kokonaisuutena säilynyt 1900-luvun alun saaristolaistila. Rakennuksista mainittavia ovat ilmeeltään varsin alkuperäisinä säilynyt satulakattoinen frontonilla varustettu asuinrakennus ja sauna. Rakennukset sijoittuvat näkyvästi Barösundin rantamaisemassa. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Skärgårdshemman från 1900-talets början, vars byggnader bildar en vacker helhet i landskapet. Av dessa bör nämnas tidtypiskt och till sin karaktär välbevarat bostadshus med sadeltak och fronton mot havet samt strandbasta. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X		37	K	M	
616	Ysäter	402	Barö	1:13	Rantamaisemassa näkyvästi sijoittuva 1800-1900-luvun vaihteen huvila, jonka ilme on myöhempien laajennusten myötä jonkin verran muuttunut. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I strandlandskapet synligt belägen villa från sekelskiftet 1800-1900. Senare tillbyggnader har till en del ändrat byggnadens ursprungliga karaktär. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X		37	R	K	M
617	Björkvik	402	Barö	1:51	Barösundin rantamaisemassa näkyvästi sijoittuva 1800-1900luvun vaihteen pieni saaristoalismökki. Rakennuksen länsipuolelle tehty laajennus on muuttanut rakennuksen ilmettä, muutoksella ei kuitenkaan ole merkittävä vaikutusta rantamaisemaan. Maisemallisesti arvokas kohde.	I Barösund strandlanskap synligt belägen liten skärgårdsstuga från sekelskiftet 1800-1900. Tillbyggnaden på västra sidan har ändrat byggnadens karaktär, men påverkar inte i större mån strandlanskapet. Landskapsvärde.	X		37			M
618		417	Espings	2:77	Kvarnvikin torpan paikalle sijoittuva pieni 1800-luvun pitkänurkkainen saaristolaistorppa, joka on laajennusten ja muutosten seurausena ilmeeltään muuttunut. Kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	På platsen för Kvarnvik tidigare torp belägen mindre skärgårdsstuga med långa knutar , vars karaktär till påföld av tillbyggnad har förändrats. Kulturhistoriskt värde.	X	X	37			
619	Nordby?	417	Espings	2:43	Rantamaisemassa kalliolle näkyvästi ja komeiden merinäköalojen äärelle sijoittuva 1900-luvun alun satulakattoinen suurikokoinen huvila, joka on verrattain hyvin säilyttänyt ilmeensä. Paikalla on aikaisemmin sijainnut Tjudakseen kuulunut torppa. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I strandlandskapet på berget synligt belägen större villa från 1900-talets början, med vida havsvyer. Byggnaden har sadeltak är till sina drag särledes välbevarad. På platsen har tidigare varit ett torp som tillhörde Tjudas. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X			K	M
620	Bisa Gård	417	Espings	1:59	Vanha, 1500-luvulla perustettu tilakeskus, jonka rakennuskanta on uusiutunut pääosin 1900-luvulla. Aikakauden ilmeensä hyvin säilyttänyt harjakattoinen 1920-luvun päärakennus sijoittuu edustavasti maisemaan. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Redan från 1500-talet känt hemman, vars byggnadsbestånd förnyats huvudsakligen under 1900-talet. Huvudbyggnaden från 1920-talet med sadeltak och för tidsperioden typiska drag, placerar sig synligt och vackert i landskapet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
621	Tjudas	417	Espings	2:114	Vanha jo 1600-luvulta tunnettu kantatila, jolla on säilynyt Espingsin kylän ilmeisesti vanhin, 1854 rakennettu asuinrakennus. Rakennuksen ilme on kuitenkin selkeästi muuttunut myöhempien laajennusten ja korjausten seurauksena. Kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Redan från 1600-talet känd stamlägenhet, vars nuvarande huvudbyggnad från 1854, antas vara den äldsta bevarade bostadsbyggnaden i byn. Senare tillbyggnad och ändringar har märkbart ändrat byggnadens karaktär. Kulturhistoriskt värde.		X		K		
622	Solhagen?	417	Espings	2:33	Tjudaksen entisellä torpan paikalla oleva 1900-luvun alussa rakennettu poikkipäädyllä varustettu aikakaudelle typillinen ja hyvin ilmeensä säilyttänyt asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallinen arvokas kohde.	På platsen för Tjudas tidigare torp beläget bostadshus från 1900-talets början. Byggnaden i 1 ½ våning och med tvärgavel, är till sina drag för tidsperioden typiskt. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X		K	M	
623	Bengtstorp	417	Espings	2:23	Vanhan torpan paikalle, 1950-luvulla toteutettu saaristolaiva-vaikutteita ja romanttisia piirteitä omaava loma-asunto, muodostaa talousrakennuksineen ja suurine pihapiirein kauniisti maisemaan sovitettu hyvin säilyneen kokonaisuuden. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallinen arvokas kohde.	På platsen för det tidigare Bengtstorpet, byggd semesterbostad från 1950-talet, i skärgårdsstil, som tillsammans med en grupp ekonomibyggnader och stora gårdssträd bildar en i landskapet vackert anpassad och välbevarad helhet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X		K	M	
624	(Framnäs?)	402	Barö	1:83	Barösundin maisemassa näkyvästi sijoittuva hyvin ilmeensä säilyttänyt 1900-luvun alun saaristolaishuvila.	I Barösunds strandlandskap synligt belägen och till sin karaktär välbevarad skärgårdsvilla från 1900-talets början. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	K	M	
625	Östergård	402	Barö	1:83	Barösundin maisemakokonaisuuteen, ja Barön pensionaatin ympäristössä säilyneeseen vanhempaan huivaryhmään liittyvä, 1900-luvun alun edustava ja hyvin alkuperäiset piirteensä säilyttänyt huvila. Kokonaisuuteen liittyy hoidettu, aikakautensa tylli-ihanteita seuraava puutarha. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallista arvokas kohde.	Till Barösund lanskapsbelhet och kring Barö pensionat bevarad villa grupp tillhörande, till sin karaktär välbevarad villa från 1900-talets början. Till helheten hör en välskött trädgård som följer planeringsideal från samma period. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37			
628	Barö täyshoitola	402	Barö	1:72	Barösundin maisemakokonaisuuteen kuuluva, sekä viereisten huiviloiden kanssa yhtenäisen rakennusryhmän muodostava 1930-luvulla rakennettu pensionaatti. Rakennus on hyvin säilyttänyt alkuperäiset piirteensä. Aiempi pensionaattitoiminta lisää erityisesti kohteen kulttuurihistoriallista arvoa. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallista arvokas kohde.	Till Barösund lanskapsbelhet, och äldre villa grupp tillhörande, tillhörande pensionat från 1930-talet. Byggnaden har väl bevarat sina ursprungliga drag. Den tidigare pensionatverksamheten stärker det kulturhistoriska värdet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M
629	Johansberg	402	Barö	1:70	Barösundin maisemakokonaisuuteen, ja Barön pensionaatin ympäristössä säilyneeseen vanhempaan huivaryhmään kuuluva, 1800-luvun lopulla rakennettu Barön tilan entinen sytytinkirakennus. Rakennuksen alkuperäinen ilme on jossain määrin muuttunut julkisivukorjausten yhteydessä. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallista arvokas kohde.	Till Barösund lanskapsbelhet och kring Barö pensionat bevarad villa grupp tillhörande, Barö gårds tidigare sytningsvilla från 1800-talets slut. Senare fasadrenoveringar har till en del ändrat byggnadens ursprungliga karaktär. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleoperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
630	Elisberg	450	Ors	1:10	Saariston 1900-luvun alun asuinrakentamista edustava Orsin kylämäisemaan tiiviisti liittyvä ja hyvin ilmeeltään säilynyt rakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallista arvokas kohde.	Till Ors bylandskap tillhörande, till sin karaktär för skärgården typisk bostadsbyggnad från 1900-talets början. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	K	M	
631	osuuskauppa	450	Ors	1:84	Barösundin Orsin kylän perinteiseen kyläkuvaan kuuluva 1921 valmistunut hyvin säilynyt vanha osuuksaupan rakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Ors traditionella bylandskap tillhörande affärsbyggnad från 1921, som varit i andelslagets bruk. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M
632	Källnäsudd ylökansakoulu	450	Ors	1:1	Näkyvästi Hycklesundin rantakalliolle sijoittuva, ilmeeltään hyvin säilynyt 1800-1900-luvun vaihteen koulurakennus, muodostaa tunnusomaisen maamerkin kyläkeskuksen maisemassa. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Synligt på Hycklesunds strandklippa belägen skolbyggnad, som utgör ett kännetecknande landmärke i landskapet. Den till sina drag välbevarade skolbyggnaden är från sekelskiftet 1800-1900. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M
633	Haverslätt	458	Rövass	1:34	Muusta asutuksesta hieman syrjään saaren sisäosaan sijoittuvalla, entisen torpan paikalla, on hyvin säilynyt uusrenessanssivaikutteinen asuinrakennus 1800-1900-lukujen vaihteesta. rakennus on tiettävästi toiminut Rövass tilan pehtorin asuntona. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Avskilt från övrig bebyggelse, i öns inre del beläget, till sina drag välbevarat bostadshus med nyrenessansdrag från sekelskiftet 1800-1900. Byggnaden har troligen varit förvaltarbostad för Rövass gård. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	37	R	K	M
634	Norråker	458	Rövass	1:17	Ramsjösundetin rannalle sijoittuvalla, entisellä maatalilla on varsin hyvin säilynyt 1800-1900-lukujen vaihteen asuinrakennus. Rakennus, vanhat suurkokoiset pihapiut ja avoimena säilyneet viljelyalueet muodostavat perinteisen maisemakokonaisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Ramsjösundet beläget skärgårdshemman med ett tidtypiskt, till sina drag välbevarat bostadshus från sekelskiftet 1800-1900. Byggnaderna tillsammans med gamla gårdssträd och öppna odlingsmarker bildar en vackert bevarad traditionell helhet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	37	K	M	
635		458	Rövass	1:6	Ramsjösundetin maisemaan sijoittuvalla tilalla, joka ilmeisimmin on ollut vanha kalastajatila, on varsin hyvin säilynyt 1800-luvun typpillinen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Ramsjösundet beläget äldre fiskehjemman eller torp, med en till sina drag välbevarad skärgårdsstuga från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	37	K	M	
638		458	Rövass	1:106	Viereisen huilan laajempaan maisemakokonaisuuteen liittyvä hirsirunkoinen vanhempi asuinrakennus, joka on hyvin säilyttänyt klassismia henkivän 1900-luvun alun ilmeensä. Rakennus saattaa vanhimmita osiltaan olla paikalla sijainnut Ramsdalin torppa. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till den bredvid belägna villans större landskapshelhet tillhörande äldre bostadsbyggnad i stock, som har lättat drag av 1920-talets klassism. Byggnaden kan till sina äldre delar vara Ramsdals torp-byggnad. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	39	R	K	M

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
639		458	Rövass	1:105	Ramsjösundetin maisemassa näkyvästi kalliolle sijoittuva hyvin säilynyt poikkeuksellisen komea, ja rikkaasti detaljoitu 1900-luvun alun huvila. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I Ramsjösundet landskap, synligt på ett berg belägen, till sina drag välbevarad och exceptionellt ståtlig och rikt dekorerad villa från 1900-talets början. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	37	R	K	M	
641	Lillramsö	454	Lillramsjö	1:111	Vanha 1500-luvulta tunnettu kantatila, jonka nykyinen kauniin kokonaisuuden muodostama rakennuskanta on pääosin 1920-luvun paikkeille. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu hyvin piirteensä säilyttänyt aikakaudelle tyyppillinen taitekattoinen asuinrakennus, puu- ja tiilirakenteinen navetta sekä pienempiä talousrakennuksia. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Äldre från 1500-talet känd stolplägenhet , vars nuvarande byggnadsbestånd, huvudsakligen från 1920-talet, bildar en vacker helhet. Till helheten hör ett till sina drag välbevarad och tidstypiskt bostadshus med mansardtak, en träd- och tegelkonstruerad ladugård, samt mindre ekonomibyggnader. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	39		K	M	
642	Villvik	454	Lillramsjö, Rövass?	1:19	Bjursin itäosaan , Villvikin lahteen sijoittuva ilmeeltään varsin hyvin säilynyt 1800-1900-luvun vaiheen pienehkö satulakattoinen huvila jonka pihapiirissä on komeita suurikokoisia pihapuita. Rakennushistoriallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	På Bjurs östra strand i Villviken beläget , till sina drag särledes välbevarad mindre villa med sadeltak. På gårdstunet finns stora präktiga gårdssträd. Från sekelskiftet 1800-1900. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X		R	K		
643	Stensvik	454	Lillramsjö	1:146	Bisavikenin torpan paikalla on säilynyt vanha 1800-luvun torpan asuinrakennus, joka on ilmeeltään myöhempien muutosten myötä jonkin verran muuttunut. Pihapiiriin liittyy omenapuita, vanha maakkeliari, niittyalueita, sekä suurehko uusi loma-asunto. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Bisavik torparbyggnad från 1800-talet har med påföljd av senare ändringar till en del förlorat sin ursprungliga karaktär. Till gårdstunet hör en jordkällare, gamla äppelträd och ängsområden, samt en större ny semesterbostad. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X			K	M	
644	Nygård	458	Rövass	1:75	Maisemassa näkyvästi sijoittuva, ilmeeltään hyvin säilynyt, seudulle tyyppillinen 1910-luvun satulakattoinen asuinrakennus. Tilan muu rakennuskanta on uusiutunut. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I landskapet synligt beläget, till sina drag välbevarat bostadshus med sadeltak från 1910-talet. Gårdens övriga byggnadsbestånd har förnyats. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X			K	M	
645	Ors gård	450	Ors	1:84	1500-luvulta tunnetun kantatilan tilakeskus, jonka nykyinen rakennuskanta 1800-luvulta ja 1900-luvun alusta pihapuineen muodostaa Orsin kyläkeskuksen maisemassa tunnusomaisen kokonaisuuden. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu mm. paritupapohjainen 1800-luvun pääarakennus, sementtitilinavetta 1930-luvulta, hirsiaitta ja rantaan sijoittuva sytytinkirakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Från 1500-talet känd stolplägenhet, vars nuvarande byggnadsbestånd, från 1800-talet och 1900-talets början, utgör en för bylandskapet karakteristisk helhet. Till den värdefulla helheten hör bl.a. huvudbyggnaden av parstugetyp från 1800-talet, en ladugård i cementtegel från 1930-talet, en loftbod samt i stranden belägen sytningsvilla. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M
647		450	Ors	1:26	Barösundin salmen maisemakokonaisuuteen liittyvä edustava ja hyvin säilynyt 1900-luvun alun taitekattoinen huvila. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallista arvokas kohde.	Till Barösundfarledens landskap tillhörande representativ, och till sina drag välbevarad villa med mansardtak från 1930-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37		K	M

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	Valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo	
648	Torpet	434	Jutans	1:27	Vanhempi, arviolta 1800-1900-luvun vaihteen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallista arvokas kohde. Kohde tulisi tarkistaa maastossa.	Äldre bostadshus, uppskattningsvis från sekelskiftet 1800-1900. Kulturhistoriskt och landskapsvärde. Byggnaden bör kontrolleras i terrängen.	X	X	37	K	M		
649	Saha	434	Jutans	1:28	Vanhan 1930-luvulla perustetun Jutansin sahan rakennusryhmä on hyvin säilynyt ja harvoja seudun vanhoja teollisuuskohteita. Saha on edelleen toiminnessa yksityisessä käytössä. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Jutans sågs till sin karaktär välbevarade byggnader från 1930-talet, hör till de få bevarade industribyggnaderna i området. Sågen fungerar fortfarande i privat bruk. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	K	M		
650	Häggudd	434	Jutans	1:17	Barösundin salmen maisemakokonaisuuteen liittyvä, rannassa näkyvästi sijoittuva, usealla poikkipäädyllä varustettu, 1900-luvun alun huvila. Rakennuksen ilmeeseen vaikuttaneet ikkunamuutokset on palautettavissa myöhemmissä korjauksissa. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Barösund landskapshelhet tillhörande, och vid stranden synligt belägen villa från 1900-talets början, med sadeltak och flera tvärgavlar. Fönsterändringar, som påverkat byggnadens karaktär, kan återställas vid framtida renoveringar. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	K	M		
651	Jutans	434	Jutans	1:28	Jo 1500-luvulta tunnetun kantatilan nykyinen 1800-luvun ja 1900-luvun alun rakennuskanta, muodostaa erityisen edustavan maisemallisen kokonaisuuden. Rakennukset ovat hyvin säilyttäneet piirteensä, erityisesti mainittavia ovat komea uusrenessanssityylinen päärakennus joka on alueella unikki, lohkokivinavetta vuodelta 1909, luhtiaitta ja pihapiiriä reunustava kiviaita. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Redan från 1500-talet känd stamgård , vars nuvarande byggbeståndet, huvudsakligen från 1800-talet och 1900-talets början, bildar en särskilt representativ helhet i landskapet. Bland byggnaderna, som väl har bevarat sin ursprungliga karaktär, bör särskilt nämnas den ståtliga huvudbyggnaden i nyrenessans-stil, som är unik i området, samt stenladugården från 1909, loftboden och stengårdet som löper runt gårdstunet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M	
654	Björkbacka	434	Jutans	1:4	Hyvin säilynyt seudulle typillinen 1800-1900-lukujen vaihteen satualakttoinen frontonilla varustettu asuinrakennus liittyy näkyvästi Barösundin salmen maisemakokonaisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Barösund landskap tillhörande , till sina drag välbevarat och för trakten typiskt bostadshus med sadeltak och fronton från sekelskiftet 1800-1900. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	K	M		
655	Oskarsberg	434	Jutans	1:30	Näkyvästi Barösundin salmen maisemaan sijoittuva 1900-luvun alun uusrenessanssivaikuttainen suurikokoinen huvila, joka pitkään toimi pensionaattina, myöhemmin myös ravintolana. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Synligt i Barösund farledens landskap belägen större villa från 1900-talets början med nyrenessansdrag. Villan fungerade länge som pensionat och senare även som restaurang. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M	
656	Soludden	434	Jutans	1:9	Barösundin salmen maisemakokonaisuuteen liittyvä arkitehtuuriltaan harkittu ja hyvin säilynyt esimerkki 1930- luvun loma-asunto. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Barösund landskap tillhörande , till sina drag välbevarad och till sin arkitektur väl utstudierad sommarvilla från 1930-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
657	Kyrknäsudd	471	Tostholm	1:317	1920-luvun taitekattoinen asuinrakennus liittyy Barösundin maisemakononaisuteen. Myöhemmät muutokset ovat hieman muuttaneet rakennuksen ilmettä. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Barösund landskapshelhet tillhörande bostadshus med mansardtak från 1920-talet. Senare ändringar har i någon mån ändrat husets karaktär. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	K	M	
659	Inis	440	Kocksby	1:8	Kocksin vanhalla kylämäelle Degerbyn kulttuurimaisemaan sijoittuvalla kylän kantatilalla (Inis tai Enis) on säilynyt komea 1800-luvun lopun uusrenessanssivaikutteinen asuinrakennus sekä aikakaudelleen tyypillinen sementtiiliinen navetta vuodelta 1929. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På Kocks bybacke i Degerby kulturlandskap belägen stamgård med huvudbyggnad från 1800-talets slut med nyrenessansdrag samt tidtypisk ladugård från 1929 i cementtegel. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	1	R	K	M	
660	kansakoulu	463	Strand	1:4	Näkyvästi Kopparnäsintien varteen sijoittuva yksilöllisesti suunniteltu 1920-luvun suurikokoinen kansakoulu. Sementtiiliirakenteinen satulakatolla, frontoneilla sekä holvatuilla ikkuna-aukoilla varustettu rakennus on edustava esimerkki aikakautensa tiiliarkkitehtuurista. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Synligt vid Kopparnäsvägen belägen, till sin karaktär originell större skolbyggnad från 1920-talets början. Byggnaden har cement-tegelstomme, sadeltak och frontoner, samt valvade fönster och utgör ett värdefullt exempel av tidsperiodens tegelarkitektur. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			R	K	M	
661		440	Kocksby	1:6	Hyvin alkuperäiset piirteensä säilyttänyt 1900-luvun alun aikakauden tyylipiirteitä omaava satulakattoinen keskeisellä frontonilla varustettu kauniita yksityiskohtia omaava asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till sina drag välbevarat bostadshus från 1900-talets början, med sadeltak och fronton samt vackra detaljer. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M	
662	Solkulla	404	Berg	8:9	Kopparnäsintien reunaan sijoittuva hyvin tyylipiirteensä säilyttänyt 1900-luvun alun satulakattoinen frontonilla varustettu asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Kopparnäsvägen i landskapet synligt beläget tidstypiskt bostadshus med sadeltak och fronton från 1900-talets början. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	27	K	M		
663	Pråls	451	Prålsbacka	2:8	Degerbyn viljelymaisemassa näkyvästi mäelle sijoittuvan tilan pihapiiriin sijoittuva n. 1930-rakennettu taitekattoinen aikakaudelleen tyypillinen asuinrakennus, jonka ilmettä on muuttanut mineritverhous ja 70-luvun tylliin tehty matala laajennus. Muutokset ovat palautettavissa myöhemmissä korjauskissä. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I Degerby odlingslandskap, på en kulle synligt beläget gårdcentra med tidtypisk bostadsbyggnad med mansardtak från 1930-talet. Mineritbeklädnad och fönsterändringar har till en del ändrat byggnadens karaktär, men kan återställas vid senare reparationer. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	1	K	M		
664	Humleberg	465	Stubböle	3:6	Degerbyn laajaan kulttuurimaisemaan liittyvä Bocksin tilan entinen 1920-luvulla rakennettu sytytinkirakennus, jonka ilme on hieman muuttunut viimeikaisissa korjauskissä. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Degerby vida odlingslandskap tillhörande tidigare syntningsvilla för Bocks gård från 1920-talet. Senare ändringar har i någon mån ändrat byggnadens karaktär. Byggnadsbeståndet har för övrigt föryntats eller ändrats till sin karaktär. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	1	K	M-		

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleuperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
665	Skattbondas	465	Stubböle	1:48	Degerbyn laajaan kulttuurimaisemaan liittyyvä, vanha kantatila. Tilalla on säilynyt komea ja ilmeeltään hyvin säilynyt taitekattoinen päärakennus 1930-luvulta. Rakennuskanta on muutoin pitkälti uusiutunut ja muuttunut. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Degerby vida odlingslandskap tillhörande äldre stamlägenhet, med en ståtlig och till sina drag välbevarad huvudbyggnaden med mansardtak från 1930-talet. Byggnadsbeståndet har för övrigt förnyats eller ändrats till sin karaktär. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	1	K	M	
666	Vestanlind, kansakoulu	447	Malm	2:6	Tiemaisemassa näkyvästi sijoittuva Malmin kansakoulurakennus 1920-luvulta. Rakennuksen ilmettä on jonkin verran muuttanut myöhempi ikkunantyyppin muutos. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I väglandskapet synligt belägen Malms folkskolebyggnad från 1920-talet. Senare fönsterändringar har till en grad ändrat byggnadens karaktär. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	1	K	M	
667	Tomtebacka	447	Malm	1:18	Peltomaiseman äärelle sijoittuva Skytersin tilaan kuulunut entinen työväen asunto 1800-1900-luvun vaiheesta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Synligt i åkerlandskapet belägen, till Skyters gård tidigare tillhörande arbetarbostad från sekelskiftet 1800-1900. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	1	K	M	
668	Skyters	447	Malm	3:20	Hyvin säilynyt 1800-1900 luvun vaihteen huvila. Rakennus on harvoja Porkkalan vuokra-alueella. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till sina drag välbevarad villa från sekelskiftet 1800-1900. Byggnaden är en av de få på Porkala arrendeområde bevarade äldre byggnader. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		1		K	M	
669		447	Malm	2:77	Hyvin säilynyt Degeröntien reunaan sijoittuva aikakaudelle tyyppillinen pienempi asuinrakennus. Rakennus on harvoja Porkkalan vuokra-alueella säilyneitä 1800-luvun vaihteen asuinrakennuksia. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till sin karaktär välbevarad tidstypisk mindre bostadsbyggnad från sekelskiftet 1800-1900. Byggnaden hör till de få före Porkkalaparentesen byggda bevarade byggnader i trakten. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M	
670	Berså Nerdrum	447	Malm	2:88	1900-luvun alun ilmeeltään varsin hyvin säilynyt kesähuvila. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till sin karaktär relativt välbevarad sommarvilla från 1900-talets början. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M	
671	Strandbo	447	Malm	2:12	Hyvin säilynyt rantamaisemaan sijoittuva 1930-luvun taitekattoinen huvila, johon liittyy kauniilla holviaiheilla detaljoitu kuisti. Rakennus on harvoja Porkkalan vuokra-alueella säilyneitä ennen sotia valmistuneita huviloita. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I strandlandskapet synligt belägen välbevarad 1930-tals sommarvilla med mansardtak och en veranda med vackra valvmotiv. Byggnaden hör till de få före Porkkalaparentesen byggda bevarade sommarvillorna i trakten. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kyä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
672	Degerö	415	Degerö	1:226	Degerön muutoin tuhoutuneeseen vanhaan tilakeskukseen liittyvä, kallion laelle sijoittuva, ilmeeltään hyvin säilynyt kaunis 1930-40-luvun rappauspintainen asuinrakennus. Tilalla on lisäksi säilynyt vanhan poikkeuksellisen suurikokoisen kivinavetan runko. Kulttuurihistoriallisesti ja arvokas kohde.	Vid Degerö gårdscentra, som till övriga delar förstördes under Porkkalaparentesen, tillhörande bostadshus från 1930-40-talet. Den till sin karaktär välbevarade rappade byggnaden med sadeltak, är belägen på bergskullen med havsutsikt. På gården finns även bevarad stommen av den forna stora stenladugården. Kulturhistoriskt värde.				K	M	
673	Ström	464	Ström	1:65	Merelahden tuntumaan sijoittuvan vanha tila, jonka nykyiseen arkitehti Berndt Aminoffin suunnittelemaan komeaan klassistisia piirteitä omaavaan 1930-luvun pääarakennukseen liittyy mm. terassoitua puutarha, kastelulampi, sekä 1930-luvun kaksi työväenasuntoa. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I närheten av havsviken belägen äldre gård, vars nuvarande av arkitekt Berndt Aminoff planerad stälig huvudbyggnad med klassistiska drag är från 1930-talet. Till helheten hör en terrasserad trädgård, med bevattningsdamm samt två arbetarbostäder. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			21	R	K	M
674	Västergård	464	Ström	1:67	Strömin tilan jaossa 1920 luvulla muodostuneella tilalla on aikakauden tyylipiirteet säilyttänyt satulakattoinen 1-kerroksinen maatilan pääarakennus ja talousrakennuksia. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Hemman som uppkommit vid delning av Ström gård på 1920-talet, med tidstypisk 1- vånings bostadshus från samma tid, samt ekonomibyggnader. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			21		K	M
696	Östergård	480	Västerkulla	1:97	Pieni saaristolaistila jolla on hyvin säilynyt alueelle tyypillinen taitekattoinen 1930-luvun asuinrakennus. Tilaan on liittynyt pienimuotoista viljelyä ja karjanpitoa mikä on muovannut maisemaa. Tila on nykyään pursiseuran yhdistyskäytössä. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Mindre skärgårdshemman med en för området tidstypisk bostadsbyggnad med mansardtak från 1930-talet samt ladugård. Till lägenheten har hört mindre odling och boskapsskötsel vilket har utformat landskapet. Lägenheten är numera i segelsällskapets bruk. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			43		K	M
697	Skämmö	480	Västerkulla	1:87	Saaristomaan sijoittuva tila, jolla on suurikokoinen taitekattoinen, 1930-luvun asussa oleva asuinrakennus. Hirsirunkoinen rakennus saattaa sisältää myös vanhempia osia. Tilalla on toiminut veneestämö ja siihen on liittynyt pienimuotoista viljelyä ja karjanpitoa mikä on muovannut maisemaa. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I skärgårdslandskapet beläget hemman med ett större bostadshus med mansardtak och med drag från 1930-talet. Byggnaden har stockstomme och kan även innehålla äldre delar. Till hemmanet har tidigare hört ett båtvarv, samt mindre odlingar och boskapsskötsel, som under tiderna har utformat landskapet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.					K	M
698	Orrholmen	425	Haga	1:172	Orrholmenin saarella sijaitseva, ilmeisesti 1920-luvulla perustettu saaristolaistila, jolla on säilynyt suurikokoinen taitekattoinen asuinrakennus, johon saattaa liittää vanhempia osia, sekä pienempi satulakattoinen huvila. Tilaan liittyy mm pohjoisrannalla sijaitseva vanhempi venevaja sekä laaja avoin puutarhapiha. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På Orrholmen beläget, antagligen på 1920-talet uppfört skärgårdshemman, med en större huvudbyggnad med mansardtak. Byggnaden kan möjligen innehålla äldre delar. Till helheten hör ett öppet gärdstun med trädgård, en mindre villa med sadeltak, samt på öns norra strand beläget äldre båthus. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			44		K	M
699		410	Bredslätt	1:15	Maisemassa näkyvästi sijoittuva eheänä säilynyt 1930-luvun aikakaudelle tyypillinen saaristolaistila. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I landskapet synligt belägen och till sina drag välbevarat tidstypiskt skärgårdshemman från 1930-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.					K	M

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleoperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
700		425	Haga	1:55	Rantamaisemassa näkyvästi sijoittuva kansallisromantisia piirteitä omaava Sigurd Frosteruksen toimiston suunnittelema pieni huvila, joka on kulunut tunnetulle filosofille akateemikolle. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I strandlandskapet synligt belägen mindre villa med nationalromantiska drag. Byggnaden är planerad av Sigurd Frosterus arkitektbyrå, och har tillhört en känd akademiker och filosof. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		43	R	K	M	
701	Välö	425	Haga	1:208	Vanha 1800-luvun alusta toiminut kalastajatorppa, johon on liittynyt viljelyä ja karjanpitoa. Nykyinen 1800-luvun lopulta ja 1900-luvun alusta oleva rakennuskanta 2 muodostaa maisemaan sovittuvan kauniin keroksellisen ja edelleen pysyvästi asutun kokonaisuuden. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Äldre fisketorp från 1800-talets början med odlingsmark och boskapskötsel. Nuvarande byggnadsbestånd från 1800-talets slut och 1900-talets början bildar en i landskapet vackert belägen fortfarande fast bebodd helhet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	R	K	M	
703	Lövholm	459	Siggböle	1:1	Vanhalle torpan paikalle, kauniiden rantakallioiden suojaan, saaren sisäosaan kauniiden sijoittuva, ilmeeltään varsin hyvin säilynyt 1920-luvun huvila. Kokonaisuuteen liittyy pienempiä samanaikaisia talousrakennuksia. Rakennukset muodostavat eheän ja kauniisti saaristomaiseman sovitettun kokonaisuuden. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På platsen för ett tidigare skärgårdstorp, och i skydd av vackert formade strandklippor belägen, till sina drag särledes väl bevarad sommarvilla från 1920-talet. Till helheten hör även mindre ekonomibyggnader från samma tid. Byggnaderna bildar en enhetlig i skärgårdslandskapet vackert anpassad helhet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			K	M		
704	Gnällebo	428	Hovgård	1:20	Näkyvästi rantamaisemaan kallion päälle sijoittuva 1900-luvun alun jugendvaikutteinen sisältöjaan myöten hyvin säilynyt, runsaasti aikakauden yksityiskohtia sisältävä pyöröhirsinen taiteilijahuvila. Kokonaisuuteen liittyy myöhemmin rakennettu sisuasunto, sekä saaren sisäosaan sijoittuva edustava vanhempi rakennusryhmä. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Synligt i skärgårdslanskapet, på en bergskulle belägen jugendinfluerad konstnärsvilla från 1900-talets början. Den av rundstock byggda villan är till sin detaljerade interiör, särskilt välbevarad. Till helheten hör en sidobyggnad från lite senare tid, samt en äldre representativ byggnadsgrupp längre in på ön. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		45	R	K	M	
705		428	Hovgård	1:21	Edustava ryhmä 1800-luvun lopun uusrenessanssin ja klassismin tyylivaikutteita omaavia loma-asuntoja, joihin liittyy kiinnostavaa kirjallisuushistoriaa. Kokonaisuuteen kuuluu puistomaisena hoidettu pihapiiri talousrakennuksineen ja venevajoineen, sekä saaren länsiosaan sijoittuva taiteilijahuvila. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde	En representativ grupp av semesterbostäder från 1800-talets slut, med stildrag från nyrenessans och klassicism och med anknytning till intressant litteraturhistoria. Till helheten hör ett parklikt upprätthållit gårdstun med bodar, ekonomibyggnader och båtskjul, samt på öns västra udde belägen konstnärsvilla. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		45	R	K	M	
706	Mäntylä?	425	Haga	1:154	Kaunis 1900-luvun alun huvila sijoittuu näkyvästi rantamaisemaan ja liittyy laajempaan Kyrkfjärdenin huviloiden muodostamaan kulttuurimaisemaan. Rakennuksen ilmettä on jonkin verran muuttanut myöhemmät laajennukset. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Kyrkfjärdens villagrupp och synligt i strandlandskapet belägen vacker villa från 1900-talets början. Senare tillbyggnader har i någon mån ändrat byggnadens karaktär. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	R	K	M	
707	Seetra	425	Haga	1:155	Kaunis hyvin piirt eensä säilyttänyt hirsirunkoinen 1900-luvun alun huvila liittyy laajempaan Kyrkfjärdenin rannan huviloiden muodostamaan kulttuurimaisemaan. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Kyrkfjärdens villagrupp och kulturlandskap tillhörande vacker stockvilla från 1900-talets början. Senare tillbyggnader har i någon mån ändrat byggnadens karaktär. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	R	K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
708	Walkama	425	Haga	1:23	Kaunis hyvin säilynyt jugendvaikutteinen 1900-luvun alun huvila liittyy laajempaan Kyrkfärdenin rannan huviloiden muodostamaan kokonaisuuteen. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Kyrkfjärdens villagrupp tillhörande vacker och till sina drag välbevarad jugendinfluerad villa från 1900-talets början. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			3	R	K	M
709	Sjötorp	425	Haga	1:238	Jugendvaikutteinen 1900-luvun alun huvila liittyy laajempaan Kyrkfärdenin rannan huviloiden muodostamaan kulttuurimaisemaan. Myöhempä meren puoleinen laajennus sekä korjaukset ovat jonkin verran muuttaneet rakennuksen ilmettä. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Kyrkfjärdens villagrupp och kulturlandskap tillhörande vacker jugendvilla från 1900-talets början. Senare tillbyggnad på havssidan, samt renoveringar har i någon mån ändrat byggnadens karaktär. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			3	R	K	M
710	Linnais?	425	Haga	1:237	Kyrkfärdenin rannan huvilayhmään liittyvä 1920 rakennettu arkitehti Ole Gripenbergin suunnittelema 1-kerroksinen loma-asunto, johon liittyy vuonna 1927 rakennettu laajennus. Laajennuksen myötä syntynyt kokonaisuus kauniine yksityiskohtineen, on edustava esimerkki 1920-luvun klassismin soveltamisesta suomalaiseen loma-asuntoarkkitehtuurin. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Kyrkfjärdens villagrupp och kulturlandskap tillhörande sommarvilla från 1920, med tillbyggnad från 1927, bågge planerade av arkitekt Ole Gripenberg. Den helhet som skapats med vinkelbyggd tillbyggnad och vackra detaljer, utgör ett representativt exempel på tillämpande av 1920-talets klassism i finländsk semesterbyggande. Med tillbyggnad Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			3	R	K	M
711	Sällvik?	425	Haga	1:33	Vanhalta rakennuspaikalle sijoittuva 1900-luvun alussa rakennettu huvila, joka vanhimmita osiltaan saattaa olla torpparikaudelta, liittyy laajempaan Kyrkfärdenin rannan huviloiden muodostamaan kokonaisuuteen. Rakennukseen tehdyt laajennukset ja muutokset ovat muuttaneet sen alkuperäistä ilmettä. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Kyrkfjärdens villagrupp tillhörande villa från 1900-talets början, som till sina äldsta delar kan vara från torpartiden. Byggnaden står på platsen för tidigare Hagagropens torp. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			3		K	M
712	Brännebo	425	Haga	1:169	Kyrkfärdenin rannan huvilayhmään kuuluva 1908 rakennettu, satulakattoinen frontonilla varustettu uusklassisia piirteitä omaava huvila. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Kyrkfjärdens villagrupp och kulturlandskap tillhörande vacker villa från 1908. Byggnaden har sadeltak och fronton och nyklassistiska drag. Senare tillbyggnader har i någon mån ändrat byggnadens karaktär. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			3	R	K	M
713		480	Västerkulla	2:3	Maisemassa näkyvästi pienelle saarelle sijoittuva 1900-luvun alun satulakattoinen huvila, joka on ilmeeltään ja yksityiskohdiltaan muuttunut julkisivukorjausten ja uusien terassien rakentamisen myötä. Kalliolla on vanha teräsrapenteinen merkkilitorni sekä vanhojen piirustusten mukaan tehty uusi huvimaja. Maisemallisesti arvokas kohde.	I landskapet synligt, på en egen ö belägen större villa med sadeltak från 1900-talets början. Senare fasadrenoveringar och nya terrasser har till en del ändrat byggnadens ursprungliga karaktär. På berget finns bevarat ett gammalt stål konstruerat signaltorn(eld), samt en ny luststuga byggd enligt äldre ritningar. Landskapsvärde.						M
714	Kämpe	416	Älgsjö	2:65	Perinteisen ilmeensä säilyttänyt, edelleen ympäri vuotisesti asuttu 1950-luvun saaristolaistila. Älgsjöskatanin rannalle sijoittuva rakennusryhmä niittyalueineen muodostaa maisemassa näkyvän eheän kokonaisuuden. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Fortfarande fast bebott skärgårdshemman från 1950-talet som bevarat sina traditionella drag. Byggnaderna bildar en vacker helhet i Älgsjöskatans landskap. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37		K	M

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
715	Lillklockars	416	Älgsjö	3:65	Erittäin hyvin säilynyt 1800-luvun lopun saaristolaistila, jolla on säilynyt alkuperäinen päärakennus, riihi ja kaksi hirsiaittaa. Kauniisti maisemaan sijoittuvat rakennukset niitty- ja puutarha-alueineen muodostavat eheän kokonaisuuden. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Särskilt välbevarat skärgårdshemman från 1800-talets slut med huvudbyggnad från samma tid, samt ria och två stockbodar. Byggnadsgruppen med trädgård och omgivande ängs- och odlingsområden bildar en vacker helhet i landskapet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M
716		416	Älgsjö	3:16	Snickarsin tilan rakennusryhmään liittyvä 1930-luvun ulkoasussa oleva pieni saaristolaismökki. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Snickars byggnadsgrupp tillhörande skärgårdsstuga från 1930-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X			K	M	
717	Snickars	416	Älgsjö	3:15	Saaristolaistila, jolla on säilynyt 1800-1900-luvun vaihteen taitekattoinen asuinrakennus, johon liittyy mm erityisiä lyijyikkuna-yksityiskohtia sekä kokonaisuuteen kuuluva rantavaja. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Skärgårdshemman med bostadshus från sekelskiftet 1800-1900 samt strandbod. Bostadsbyggnaden har mansardtak och bl.a. blyinfattade fönster. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X			K	M	
718	Skäggarudden	416	Älgsjö	1:3	Älgsjön hvila-asutukseen liittyvä erittäin hyvin alkuperäiset piirteensä säilyttänyt jugendvaikuttainen 1920-luvun hvila. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Älgsjö villabosättning tillhörande, och till sina drag välbevarat jugendinfluerad villa från 1920-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M
719	Östervik	416	Älgsjö	1:20	Älgsjön torppariasutukseen liittyvä yksi seudun harvoista edelleen asutuista tiloista, jolla on säilynyt kaunis ryhmä pääosin 1900-luvun alkupuoliskon maatilarakennuksia. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Älgsjö tidigare torparbosättning anknytet, fortfarande fast bebott skärgårdshemman. På gårdstunet finns en vacker grupp byggnader från 1900-talets första halvsek. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37		K	M
720	Snäckhamn	416	Älgsjö	1:9	Älgsjön aiempaan torppari-asutukseen liittyvä tila, jolla on hyvin piirteensä säilyttänyt 1920-30 luvun tyypillinen taitekattoinen hvila. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Älgsjö tidigare torparbosättning tillhörande lägenhet , med en till sina drag välbevarad 1920-1930-tals villa med mansardtak. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37		K	M
721	Björkudden	416	Älgsjö	3:13	Älgsjölandetin pohjoisrannan rakennuskeskittymään liittyvä uusrenessanssivaikuttainen, hyvin piirteensä säilyttänyt 1800-luvun lopun hvila. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till byggnadsgruppen på Älgsjölandets norra strand tillhörande, nyrnessansspåverkad mindre villa från 1800-talets slut. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
722		416	Älgsjö	3:6	Maisemassa näkyvästi sijoittuva 1800-1900 luvun vaihteen arvokas huvila, jonka ilme myöhemmissä korjauksissa on jonkin verran muuttunut. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I landskapet synligt belägen villa från sekelskiftet 1800-1900. Byggnadens drag har i någon mån ändrats med påföld av renoveringar. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	K	M	
723	Svartkrok	416	Älgsjö	3:37	Älgsjölandetin pohjoisrannan rakennuskeskittymään liittyvä viljely ja puutarhamaiden äärelle sijoittuva tila, jolla on säilynyt vanhempi 1900-luvun alun asussa oleva asuinrakennus ja talousrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till byggnadsgruppen på Älgsjölandets norra strand tillhörande hemman, med odling och trädgård. På lägenheten finns ett bostadshus och ekonomibyggnad som till sitt yttre är från 1900-talets början. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	K	M	
724	Furudd	416	Älgsjö	3:4	Älgsjölandetin pohjoisrannan rakennuskeskittymään liittyvä jugendvaikutteinen, hyvin piirteensä säilyttänyt 1900-luvun alun huvila. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till byggnadsgruppen på Älgsjölandets norra strand tillhörande, jugendinfluerad och till sina drag välbevarad, villa från 1900-talets början. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M
725	Rödhäll (1936)	416	Älgsjö	3:47	Älgsjölandetin pohjoisrannan rakennuskeskittymään liittyvä hyvin säilynyt 1900-luvun alun saaristolaistila, johon liittyy puutarhamainen pihapiiri sekä kauniin kokonaisuuden muodostama poikkipäädyllä varustettu myöhemmin laajennettu asuinrakennus ja ryhmä talousrakennuksia. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till byggnadsgruppen på Älgsjölandets norra strand tillhörande välbevarat skärgårdshemman från 1900-talets början. Till helheten hör ett senare tillbyggt bostadshus med tvärgavel, samt en grupp av mindre ekonomibyggnader i trädgårdsmiljö. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	K	M	
726	Furuskär	455	Storramssjö	1:10	Pieneen saareen sijoittuva 1930-40 luvun ilmeensä hyvin säilyttänyt tyypillinen asuinrakennus, joka mahdollisesti on toiminut luotsikäytössä. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På en liten holme beläget mindre tidstypisk skärgårdstuga från 1930-40-talet. Byggnaden har möjligen varit i lotsbruk. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M	
727	Högholm	402	Barö	1:113	Barösundin salmen keskellä olevaan pieneen saareen sijoittuva 1900-luvun alun komea jugendvaikutteinen huvila, jonka ilme on jonkin verran muuttunut myöhemmissä korjauksissa. Kokonaisuuteen liittyy 2 muuta pienempää asuinrakennusta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Mitt i Barösund landskap på en liten holme belägen ståtlig jugendinfluerad 1920-talsvilla. Senare ändringar har till en grad ändrat byggnadens karaktär. Till helheten hör två andra mindre bostadsbyggnader. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X		37	R	K	M
728		471	Tostholm	1:326	Barösundin väylän varteen sijoittuva, kauniisti saaristomaiseman sovitettu arkitehti Johan Sirenin itselleen suunnittelema 1930-luvun loma-asunto. Ilmeeltään ja yksityiskohdiltaan hyvin säilyneessä huvilassa on vaikutteita 1920-luvun klassismista ja funktionalismista. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Barösund farleden belägen och vackert i skärgårdslandskapet anpassad sommarvilla från 1930-talet, planerad till eget bruk av arkitekt Johan Siren. Den till sin karaktär och detaljer välbevarade byggnaden, har drag från 1920-talets klassicism och funktionalismen. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	Valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
729		471	Tostholm	1:325	Vanha saaristolaistila, jolla on säilynyt arviolta 1800-luvulla rakennetut pieni asuinrakennus, ja hirsinavetta sekä hirsipintainen ranta-aitta ilmeisesti 1800-1900-luvun vaihteesta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Äldre skärgårdshemman, med ett mindre bostadshus från 1800-talet, äldre stockladugård samt strandbod i stock, antagligen från sekelskiftet 1800-1900. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M
730	Högnäs/ Villa Hammarborg	471	Tostholm	1:20	1910-luvulla rakennettu jugendin ja klassismin tyylipiirteitä omaava suurikokoinen huvila, joka on erittäin hyvin säilyttänyt alkuperäiset piirteensä ja liittyy Barösundin väylän Valtakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön vanhaan huvila-asutukseen. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde, jonka pääräkennus ja sauna on suojeiltu rakennuslailla 2012.	På 1910-talet uppförd välbevarad sommarvilla med stildrag av jugend och klassicism. Villa Hammarborg är en del av Barösunds farleds kulturhistoriskt viktiga byggda kulturmiljö av riksintresse. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapligt värde. Huvudbyggnad och bastu är år 2012 skyddade med byggnadslagen.	X	X	37	R	K	M
731		471	Tostholm	1:276	Barösundinväylään varteen kallion päälle sijoittuva vanhempi huvila, jonka ilme on muuttunut myöhemmissä korjauskissa ja kuittilajennusten myötä. Rakennuksella on maisemallista arvoa osana Barösundin väylän vanhaa huvila-asutusta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Barösund farled på en bergskulle belägen äldre villa, vars yttre drag har i någon mån ändratsmed påföljd av senare renoveringar. Byggnaden har särskilt landskapsvärde som del av Barösund äldre villabosättning. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	37		K	M	
732		471	Tostholm	1:324	Näkyvästi Barösundin väylän varteen sijoittuva vanha 1800-luvun ja 1950-luvulla laajennettu kalastajatorppa. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde	Synligt vid Barösund farled beläget fisketorp från 1800-talet som tillbyggs på 1950-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M
733	Sillsund	471	Tostholm	1:212	Svartön ja Tostholmin välisteensalmeen sijoittuva entinen kauppa, johon liittyy 1940-luvun rakennuksia. Suuri rantamakasiini laitureineen muodostaa Sillsundin maisemassa tunnusomaisen maamerkin. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Tidigare affärsbyggnad från 1940-talet, som placeras sig i sundet mellan Svartö och Tostholm. Det stora strandmagasinet utgör ett karakteristiskt landmärke i landskapet. Kulturhistoriskt och landskapligt värde	X			K	M	
734	Hagalund	471	Tostholm	1:3	Hyvin 1900-luvun alun asussa säilynyt alueelle typillinen vanha kalastajatila johon liittyy viljelymaita. Tilalla on taitekattoinen 1920-luvun asuinrakennus, venevaja, kivinavetta ja vanhempi 1800-luvun asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde	För området typiskt äldre fiskehemman med byggnadsbestånd från 1900-talets början. Till helheten hör ett bostadshus från 1920, båtskjul, stenladugård samt ett äldre bostadshus från 1800-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X			K	M	
735	Tostholm	471	Tostholm	1:341	Vanhan Tostholmin kantatila, jonka nykyinen rakennuskanta on suuresta osin 1930-luvulla arkitehti Bertel Liljeqvistin suunnitelmien mukaan huvilakäytöön muutettu tai rakennettu. Luonnonmaisemaan erityiseen saareen, jossa on mm harvinainen luonnollisesti uusiutuvaa tammi- ja lehmuspuumusta, sijoittuva erityinen ja kiinnostava rakennusryhmä. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Tostholms stamlägenhet, vars nuvarande byggnadsbestånd är till stor del på 1930-talet av arkitekt Bertel Liljeqvist planerad eller ombyggd till semesterbruk. Byggnadsgruppen utgör en intressant och karakteristisk helhet vackert anpassad till öns säregna naturlandskap, med bl.a. sällsynt naturlig ek- och lindskog. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	30	R	K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
736	Tostholm	471	Tostholm	1:270	Tostholmin tilaan kuulunut Bertel Liljeqvistin suunnittelema, 1920-luvun klassismiaiheita omaava entinen tilanhoitajan tai työväen asunto, sekä loma-asunnoksi muutettu entinen kanala. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Tostholm lägenhet tidigare tillhörande av arkitekt Bertel Liljeqvist planerad förvaltar/arbetarbostad med klassistiska drag från 1920-talet, samt tidigare hönshus som omändrats till semesterbostad. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	30	R	K	M
737	Ektorp?	471	Tostholm	1:111	Arkkitehti Bertel Liljeqvistin suunnittelemaan ja rakennuttamaan rakennusryhmään liittyvä 1950-luvun 1-kerroksinen loma-asunto. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde	Till av Arkitekt Bertel Liljeqvist planerad och uppförd byggnadshelhet tillhörande semesterbostad i 1 våning från 1950-talet. Kulturhistoriskt och landskapligt värde		X		R	K	M
738		471	Tostholm	1:110	Arkkitehti Bertel Liljeqvistin suunnittelemaan ja rakennuttamaan rakennusryhmään liittyvä 1950-luvun satulakattoinen loma-asunto ja sauna. Myöhemmät korjaukset, kuten vesikaton materiaalimuutos, ovat jonkin verran muuttaneet rakennusten alkuperäistä ilmettä. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde	Till av Arkitekt Bertel Liljeqvist planerad och uppförd byggnadshelhet tillhörande semesterbostad med sadeltak och bastu från 1950-talet. Senare renovering, bl.al ändring av taktäckning, har i någon mån ändrat husets karaktär. Kulturhistoriskt och landskapligt värde		X			K	M
739	Själö skola	458	Rövass	1:101	Maisemassa näkyvästi, Själön saareen sijoittuva, ilmeeltään hyvin säilynyt 1910-luvun taitekattoinen kansakoulurakennus. Rakennus toimii nykyään loma-asuntona. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I Själö landskap synligt belägen och till sina drag välbevarad, folkskolebyggnad med mansardtak från 1910-talet. Byggnaden fungerar numera som semesterbostad. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	37		K	M
740	Ekenholm	403	Bastö	1:161	Bastöhön kuuluneen Ekonholmin torpan paikalle sijoittuvala tilalla on taitekattoinen 1900-luvun alussa rakennettu, myöhemmin myös kauppana toiminut taitekattoinen asuinrakennus sekä pienempää talousrakennuksia. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Skärgårdshemman från 1900-talets början, beläget på platsen där till Bastö tillhörande Ekenholms torp tidigare låg. På hemmanet finns en bostadsbyggnad med mansardtak, som i tiderna fungerat som butik, samt mindre ekonomibyggnader. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	30		K	M
741	Gloholm	403	Bastö	1:177	Näkyvästi maisemaaan sijoittuva, vanhan torpan paikalle muodostettu 1900-luvun alun saaristoalitila. Taitekattoisen poikkipäädyllä varustetun aikakaudelleen tyypillisen asuinrakennuksen ilmettä on jonkin verran muuttanut myöhemmät muutokset. Kokonaisuuteen kuuluu lisäksi navetta ja pienempää talousrakennuksia. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Synligt i landskapet beläget skärgårdshemman från 1900-talets början. På platsen fanns tidigare ett torp. Den för tidsåldern typiska bostadsbyggnaden med mansardtak och tvärgavel, har till en grad ändrat sin karaktär pga. fasadrenoveringar. Till gårdstun hör även en ladugård och mindre ekonomibyggnader. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	30		K	M
742		403	Bastö	1:152	Själön pohjoisrannalla maisemassa näkyvästi sijoittuva vanhempi pieni vanhempi kivijalalle perustettu asuinrakennus tai sauna. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På Själö norra strand belägen äldre bastu eller mindre bostadsbyggnad med stenfot. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X			K	M

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
743	Gåsas	403	Bastö	1:167	Vanha, jo 1500-luvulta tunnettu monipuolisen saaristokulttuurin muistoja kantava tila. Nykyisistä rakennuksista merkittävimmät ovat 1835 rakennettu hyvin säilynyt paritupatyypin päärakennus sekä 1800-luvun hirsinavetta ja savusauna. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Äldre , redan från 1500-talet känt hemman, som bär minnen från en mångsidig skärgårdskultur. Särskilt nämnvärd är av byggnaderna är den välbevarade huvudbyggnaden av parstugotyp från 1835 samt rökbastu och ladugård med stockstomme. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	35	R	K	M
744	Ramsholm	403	Bastö	1:183	Kauniisti maisemaan sijoittuva ja hyvin ilmeensä säilyttänyt 1900-luvun alun saaristolaistila, johon kuuluu 1912 rakennettu asuinrakennus sekä rannan venevaja ja aitta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde	Vackert i landskapet beläget skärgårdshemman från 1900- talets början. På platsen fanns tidigare ett torp. Den för tidsåldern typiska bostadsbyggnaden med sadeltak och tvärgavel placerar sig synligt i landskapet. På gårdstun som begränsar sej till ett mindre äng-område finns ett fåtal äldre små ekonomibyggnader. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X		R	K	M
745		416	Älgsjö	2:31	Maisemassa näkyvästi sijoittuva , hyvin säilynyt 1940-luvun loma-asuntorakentamista edustava huvila. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I landskapet synligt belägen och till sina drag välbevarad sommarvilla från 1940-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X		R	K	M
749	Kurudden	464	Ström	1:81	Maisemassa näkyvästi sijoittuva jyrkällä satulakatolla varustettu yksityiskohdiltaan klassistinen 1920-luvun huvila. Myöhemmät laajennukset ja muutokset ovat jonkin verran muuttaneet huilan ilmettä. Huilan tunnusomainen asema maisemassa on kuitenkin säilynyt. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I landskapet synligt belägen 1920-talets villa med brant sadeltak och klassistiska drag. Senare tillbyggnader och ändringar har till en del ändrat byggnadens karaktär. Villan har trots ändringarna bevarat sin signifikant ställning i landskapet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			13	R	K	M
750	Österängen	485	Ålö	1:23	Pitkän historian omaavan entisen rälssitilan maille sijoittuva saaristolaistila. Rakennuksista mainittavia ovat rannan poikkeuksellisen kaunis venevaja sekä saaren sisäosan niityn äärelle sijoittuva taitekattoinen aikakaudelleen tyyppillinen 1900-luvun alun päärakennus. Tila on 1960-luvulta lähtien ollut SOK:n työntekijöiden virkistyskäytössä. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Skärgårdshemman, som är beläget på markerna för ett tidigare frälsehemmanets med långa anor. Särskilt bör omnämñas det vackra båtskjulet vid stranden, samt den för tidsperioden typiska välbevarade bostadsbyggnaden från 1900-talets början, med mansardtak och hög stenfot. Lägenheten har sedan 1960-talet varit i SOK:s anställdas rekreatiosbruk. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			23		K	M
751	Ålö	485	Ålö	1:52	Ålon salmeen sijoittuva saaristolaistila, jonka kauniista venevajasta ja aivan veden äärelle sijoittuvasta vanhasta päärakennuksesta on muodostunut tunnusomaisia maisemassa. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Ålö sund beläget skärgårdshemman, vars vackra båtskjul och alldeles vid vattenbrynet belägna äldre huvudbyggnad, har intagit en kännetecknande roll i det traditionella landskapet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			23	R	K	M
752		460	Innanbäck	9:2	Vanha kalastajatorpan paikka , jolla on alkuperäisenä säilynyt vuoliaiskattoinen 1800-luvun alun torppa. Pihapiiriin kuuluu lisäksi mm vanha hirsinavetta sekä frontoneilla varustettu 1900-luvun alun aikakaudelleen tyyppillinen saaristolaishuvila, jonka ilme on myöhempien korjausten myötä jossain määrin muuttunut. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Tidigare torparställe, med ett till sina drag välbevarat gammalt torp från 1800-talets början med kroppståsk . På lägenheten finns därtill bl.a. en äldre stockladugård, samt tidstypiskt skärgårdsvilla från 1900-talets början med sadeltak och frontoner. Bostadshusets karaktärer har till en del förändrats med påföljd av senare renoveringar. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			48	R	K	M

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kyä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
753	Vedgrundet?	485	Ålö	1:16	Rantamaisemassa näkyvästi sijoittuva loma-asunnoksi muutettu vanha kalastajatorppa, jota on harkitusti ja onnistuneella, alkuperäistä ilmettää muuttaneella tavalla laajennettu ja uudistettu. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I strandlandskapet synligt beläget äldre fiskartorp som senare ombyggts till semesterbostad. Med fördnad utförda ändringar har givit byggnaden en ny och till sin arkitektur intressant karaktär. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.				R	K	M
754		483	Välö-Östergård	1:33	Välön itäiselle niemelle sijoittuva 1900-luvun alun saaristolaistila, jonka päärakennusta on jonkin verran uudistettu ja muutettu myöhemmissä korjauskissa. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På Välö östra udde beläget skärgårdshemman från 1900-talets början. Senare renovering och ändringar har till en grad ändrat bostadshuset karaktär.. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M	
755		483	Välö-Östergård	1:9	Välön pohjoisrannalle sijoittuva 1930-luvun lopussa rakennettu rapattu funkisvaikutteinen loma-asunto. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På Välö norra strand belägen mindre semestervilla från slutet av 1930-talet. Byggnaden har putsad fasad och drag av funktionalismen. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.				R	K	M
756		452	Prästgården	4:0	1800-1900-luvun vaihteen saaristolaistila, jonka rakennuskanta on hyvin säilyttänyt piirteensä. Kokonaisuuteen kuuluu mm 1800-luvulla rakennettu ja myöhemmin muutettu päärakennus, jällenrakennuskauden aikakaudelle tyypillinen sytytinkirakennus, venevaja, sekä pienempiä 1900-luvun talousrakennuksia. Saarella on aikanaan toiminut veneveistämö. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Skärgårdshemman från sekelskiftet 1800-1900, med ett till sin karaktär välbevarat byggbestånd. Till helheten hör bl.a. en huvudbyggnad från 1800-talet som senare tillbyggts, en syntingsvilla från återuppbryggnadstiden, ett båthus, samt en grupp mindre 1900-talets ekonomibyggnader. På ön har tidigare även funnits ett båtvarv. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M	
757		483	Välö-Östergård	1:27	Välön pohjoisrannalle, vanhan torpan paikalle maisemassa näkyvästi sijoittuva 1900-luvun alun paritupatyypin frontonilla varustettu saaristolaishuvila, johon liittyy hoidettu puutarha. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På Välö norra strand, på platsen för ett tidigare torp, synligt i landskapet belägen skärgårdsvilla av parstugetyp och med fronton från 1900-talets början. Till helheten hör en välskött trädgård. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		43	R	K	M	
758		416	Älgsjö	3:51	Barösundin väylän varteen luodolle sijoittuva pieni 1900-luvun alun saaristoalismökki. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Barösund farled belägen mindre skärgårdsstuga från 1900-talets början. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	K	M	
759		407	Bollstad	1:32	Barösundin väylän maisemaan näkyvästi sijoittuva, hyvin vanha torpan paikka, jossa mm on toiminut krouvi 1700-1800 luvuilla. Nykyinen 1800-luvun saaristolaishuvila ja sauna ovat ilmeeltään hyvin säilyneitä ja päärakennukseen liittyy kauniita yksityiskohtia. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Synligt i Barösund farkedens landskap beläget, mycket gammalt torparboställe, med intressant historia. På platsen har bl.a. fungerat en krog under 1700-1800talen. Den nuvarande vackert detaljerad skärgårdsvillan från 1800-talet, samt bastun vid stranden är till sina drag välbevarade. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kyä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
760	Eksberg	402	Barö	1:94	Näkyvästi Barösundin väylän varteen sijoittuva 1912 rakennettu huvila, jonka nykyinen ilme on muotoutunut 1940-luvulla tehtyjen muutosten myötä. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I Barösunds strandlandskap synligt belägen 1912 byggd villa, vars nuvarande utseende härstammar från 1940 årets ändringar. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	K	M	
761	Mörholm	450	Ors	1:74	Barösundin maisemassa näkyvästi sijoittuva, ja kauniita yksityiskohtia omaava, uusrenessanssivaikutteinen asuinrakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I Barösund landskap synligt belägen bostadsbyggnad med nyrenessansdrag och vackra detaljer. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M
762		450	Ors	1:4	Barösundin maisemaan liittyvä uusrenessanssivaikutteinen koristeellinen huvila. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Barösund farledens landskap tillhörande dekorativ villa med nyrenessansdrag. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M
763		458	Rövass	1:83	Barösundin maisemassa hyvin näkyvästi sijoittuva, ilmeeltään hyvin säilynyt 1900-luvun alun satulakattoinen huvila. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I Barösund landskap synligt belägen, till sina drag välbevarad, villa med sadeltak från 1900-talets början. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	37	R	K	M	
764		458	Rövass	1:26	Barösundin maisemaan liittyvä, Bråtaholmen kalliolle sijoittuva vanhemp 1900-luvun alun asussa oleva asuinrakennus. Kokonaisuuteen kuuluu lisäksi maakellarit, rantavaja ja pienempi talousrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Barösund landskap tillhörande, på Bråtaholmens bergsklippa belägen, äldre skärgårdsstuga med drag från 1900-talets början. Till helheten hör även en jordkällare, strandbod och mindre ekonomibyggnad. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	37		K	M	
765		458	Rövass	1:3	Barösundin väylän maisemaan liittyvä, arviolta 1800-1900-luvun vaihteen huvila, jonka nykyinen hyvin koristeellinen ilme on ainakin osittain myöhempien korjausten seurausta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Barösund farledens landskap tillhörande villa, uppskattningsvis från sekelskiftet 1800-1900. Byggnadens dekorativa drag antas vara från senare tid. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	37		K	M	
766	Hägnan	431	Innanbäck	2:30?	Strömintien reunaan sijoittuvan Hägnanstorpan paikalla on 1900-luvun alun, hyvin piirteensä säilyttänyt, satulakattoinen poikkipäädyllä varustettu asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På platsen för tidigare Hägnanstorps torp invid Strömvägen, finns ett tidstypiskt till sina drag välbevarat bostadshus från 1900-talets början med sadeltak och tvärgavel. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
768		431	Innanbäck	2:19	Mellangårdin viereen sijoittuva taitekattoinen asuinrakennus 1900-luvun alkukymmeniltä. Rakennus on pidempään ollut asumaton, kunto tulisi tarkistaa. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Mellangård gårdscentra beläget till sina drag välbevarat bostadshus med mansardtak från 1900-talets början. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	5	K	M	
769	Humleberg	431	Innanbäck	10:0	Österkullabäckenin viljelymaiseman reunalle sijoittuva n. 1930 rakennettu seudulle tyyppillinen taitekattoinen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Österkullabäckens odlingslandskap beläget bostadshus med mansardtak och för omgivningen tidtypiska drag, från omkring år 1930. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	5	K	M	
771	Larsbäck	431	Innanbäck	13:7	Österkullabäckenin viljelymaisemaan liittyvä, Innanbäckintien reunaan sijoittuva, 1½ kerrosinen 1900-luvun alun asussa oleva satulakattoinen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Innanbäcksvägen inom Österkullabäckens odlingslandskap beläget, bostadshus från 1900-talets början. Byggnaden har 1½ våning, sadeltak och för omgivningen tidtypiska drag. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	5	K	M	
772	Fredriksberg	431	Innanbäck	2:36	Innanbäckintien varteen sijoittuva 1800-luvun asuinrakennus sekä siihen liittyvä vaja ja myöhempä sauna. Asuinrakennus on korjauskissa jonkin verran menettänyt alkuperäistä ilmettää, mutta muodostaa edelleen talousrakennuksineen maisemaan kauniisti sovittuvan kokonaisuuden. Kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Vid Innanbäcksvägen beläget bostadshus från 1800-talet samt tillhörande bod och senare bastu. Byggnadens har vid senare renovering i någon mån förlorat sin ursprungliga karaktär, men utformar tillsammans med ekonomibyggnaderna fortfarande en vackert anpassad landskapshelhet. Kulturhistoriskt värde.				K		
773	Bergkulla	431	Innanbäck	2:37	Råbackan tilaan aikanaan kuulunut, 1932 rakennettu rankarakenteinen jyrkällä satulakatolla varustettu hyvin piirteensä säilyttänyt asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Råbacka tidigare tillhörande till sina drag välbevarad bostadsbyggnad med trästomme och brant sadeltak. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M	
775	Östergård	486	Österkulla	5:1	Österkullan kylämäelle sijoittuva entinen kruunutila, jolla on säilynyt edustava ryhmä osin hyvin vanhaa rakennuskantaa. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu asuinrakennus, joka vanhimmilta osilta lienee 1700-luvun puolivälistä, luhtiaitta samalta ajalta, kielakivikellar ja hirsiaitta 1800-luvulta, sekä navetta 1900-luvun alusta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På Österkulla bybacke belägen tidigare kronoboställe, med en representativ och välbevarad grupp av dels mycket gamla byggnader. Till den värdefulla helheten hör en huvudbyggnad, som till sina äldsta delar antas vara från 1700-talets mitt, en loftbod från samma tid, stockbod och kilstenskällare, från 1800-talet samt ladugård med mansardtak från 1900-talets början. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	5	R	K	M
776	Vestergård	486	Österkulla	1:0	Österkullan kylämäelle, sijoittuva entinen pitäjän nimismiehen tila, jolla on hyvin säilynyt ja erityisen edustava ryhmä 1800-luvun ja 1900-luvun alun rakennuksia. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu komea empirehenkinen päärakennus vuodelta 1825, paritupatyypininen asuinrakennus, ns. Lillstugan vuodelta 1814, hirsinavetta vuodelta 1901 sekä hirsinen makasiini ja riihi 1800-luvulta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På Österkulla bybacke belägen tidigare länsmans boställe, med en särskilt representativ och välbevarad grupp av byggnader från 1800-talet och 1900-talets början. Till den värdefulla helheten hör en större huvudbyggnad med empiredrag från 1825, en bostadsbyggnad av parstugetyp, s.k. Lillstugan från 1814, en stockladugård från 1901 samt sädeshärs magasin och stockria från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	5	R	K	M

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kyä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
777	Folkskoleområde	460	Sonasund	5:2	Österkullabäckenin maisemassa näkyvästi sijoittuva hyvin säilynyt 1920-luvun aikakaudelle typillisiä piirteitä omaava suurikokoinen taitekattoinen kansakoulu. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I Österkullabäckens odlingslandskap synligt belägen, till sina drag välbevarad tidstypisk folkskolebyggnad med mansardtak från 1922. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	5	R	K	M
778	Sonasund	460	Sonasund	5:10	Vanha 1600-luvulta tunnettu tila, josta tuli sotilasvirkatalo 1680. Tilan nykyinen päärakennus lienee 1700-luvulta, kokonaisuuteen kuuluu lisäksi luhtiaitta vuodelta 1799, sekä puistomaiseen pihapiiriin sijoittuva ryhmä vanhempia talousrakennuksia. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti erityisen arvokas kohde.	Från 1600-talet känd gård, som 1680 blev militärboställe. Till den värdefulla miljön hör bl.a. en huvudbyggnad från 1700-talet, loftbod från 1799, samt en grupp ekonomibyggnader som placeras sig i den parklikla gårdsmiljön. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	5	R	K	M
779	Vesteräng	460	Sonasund	5:4	Österkullabäckenin maisemaan liittyvä hyvin säilynyt satulakattoinen asuinrakennus 1920-30 luvun alkukymmeniltä. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I Österkullabäckens odlingslandskap beläget, till sina drag välbevarat bostadshus med sadeltak från 1920-30 talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	5	R	K	M
780		444	Lågnäs	4:2	Grotaksen tilaan kuulunut vanha torppa, ns. "Avellenska torpet tai Lindqvist torp". Erittäin hyvin sisätilojaan myöten säilynyt torppa lienee 1840-luvulta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Grotas tidigare tillhörande torp, det s.k.. "Avellenska torpet" eller "Lindqvist torp". Det långt och även till sina inre delar ursprungligen bevarade tidigare torpet lär vara från 1840-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	9	R	K	M
781	Västerby	444	Lågnäs	3:15	Västerbyn vanha kantatila sijoittuu kallioharjanteiden rajaaman viljelysmaiseman reunalle. Tilalla on pitää suurimpia lukeutuva 1860-luvulla rakennettu päärakennus, sekä edustava joukko 1800-luvun ja 1900-luvun alun maatilarakennuksia. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Västerby är en av byns storgårdar med gårdscentra beläget vid av bergsåsar avgränsat odlingslandskap. På gården finns till de största i socknens hörande, 1860-tals huvudbyggnad samt en representativ grupp av lantgårdsbyggnader från 1800-talets slut och 1900-talets början. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	9	R	K	M
782		444	Lågnäs	3:11	Kyrkfjärden rannalle sijoittuva 1900-luvun alun torppa. Nykyinen asuinrakennus lienee 1900-luvun alusta. Rakennusta on myöhemmin jatkettu ja jonkin verran muutettu, kuitenkin säilyttäen perinteinen ilme. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde	Vid Kyrkfjärden beläget äldre torp, vars nuvarande bostadsbyggnad uppskattas vara från 1900-talets början. Byggnaden har trots senare tillbyggnader och ändringar i stor grad bevarat sina traditionella drag. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.					K	M
783	Grotas	444	Lågnäs	4:2	Grotaksen vanhan kantatilan tilakeskus sijoittuu kallioharjanteiden rajaaman viljelysmaiseman reunalle. Tilalla on joukko hyvin säilyneitä 1900-luvun alun maatilarakennuksia, mm suurikokoinen taitekattoinen päärakennus vuodelta 1922 ja syttinkirakennus vuodelta 1939, sekä kakso 1800-luvun hirsiaittaa. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Grotas är en av byns storgårdar med gårdscentra beläget vid av bergsåsar avgränsat odlingslandskap. På gården finns en grupp välbevarade lantgårdsbyggnader från 1900-talets början, bl.a. huvudbyggnad med mansardtak från 1922 och syttinkirakennus från 1939 samt två stockbodar från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	9	R	K	M

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
784	Katrineberg	428	Hovgård	2:36	Innabäckin kyläeskustaan sijoittuva 1800-luvun lopussa rakennettu hyvin piirteensä säilyttänyt satulakattoinen nyt asuntokäytössä oleva entinen kyläkauppa. Kauppa oli toiminassa vuosina 1901-1963. Pihalla on kaupan varastomakasiini. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Innanbäckvägen beläget till sina drag välbevarad tidigare affärssbyggnad från 1800-talets slut. Butiken verkade under åren 1902-1963. Byggnader är nu i bostadsbruk. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	5	R	K	M
785	Katrineberg	428	Hovgård	2:1	Kaupan taakse Innanbäckintien varteen sijoittuva pitkänurkkainen hyvin säilynyt hirsinen asuinrakennus vuodelta 1821. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Innanbäckvägen bakom den tidigare butiken beläget till sina drag välbevarat bostadshus från 1821 med långa knutar. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	5	R	K	M
786		428	Hovgård	1:33	Keskeisesti kylämäiseamaan sijoittuva, jo 1500-luvulta tunnettu entinen perintösäteritila. 1800-luvun loppupuolelta oleva päärakennus on korjausten seurausena ilmeeltään muuttunut. Muita osin, on tilan pääosin 1900-luvun alkupuoliskolta oleva rakennuskanta, mm 1930 luvun sementtitilinavetta sekä työväenasunto, varsin hyvin säilynyt ja muodostaa maisemassa perinteisen kokonaisuuden. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde	Centralt i bylandskapet beläget redan från 1500-talet känt allodialsäteri. Huvudbyggnaden från 1800-talets slut har med påföljd av renoveringar ändrats till sin karaktär. De övriga byggnaderna på gården främst från 1900-talets första hälft, bl.a. ladugård och arbetsbostad från 1930-talet, är till sin karaktär relativt bra bevarade, och bildar en traditionell helhet i landskapet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	5		K	M
787		428	Hovgård	2:9	Maisemassa näkyvästi sijoittuva maatilarakennus jossa on aikanaan toiminut meijeri. Katolla on kuivaamoille tyypillinen korotus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde. Rakennuksen kunto ja meijeriaikaisen rakenteiden säilyneisyys tulisi tarkistaa.	I landskapet synligt belägen lantbruksbyggnad, i vilken tidigare har bl.a. fungerat ett mejeri. På taket finns en för torkbyggnader typisk höjning. Kulturhistoriskt och landskapsvärde. Byggnadens skick och mejeritidens konstruktioners bevarelsegrad bör kontrolleras.	X	X	5		K	M
788	Lillmo	428	Hovgård	1:8	Innanbäckintien reunaan sijoittuva tila, jolla on 1920-luvun lopulla rakennettu 2½ kerroksinen rapattu asuinrakennus ja kaunis tiilirunkoinen taitekattoinen aikakaudelleen tyypillinen navetta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde	Vid Innanbäckvägen beläget hemman, med rappat bostadshus i 2 § våningar från 1920-talets slut, samt en vacker 1920-talets tidstypisk ladugård med mansardtak. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	5		K	M
789	Solkulla	428	Hovgård	2:70	Innanbäckintien pohjoisreunaan sijoittuva pitkänurkkainen 1800-luvun asuinrakennus jota on 1980-luvulla pidennetty, alkuperäistä ilmettä jossain määrin muuttaen. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Innanbäckvägen beläget bostadshus från 1800-talet med långa knutar. Den på 1980-talet gjorda förlängningen har i någon mån ändrat byggnadens ursprungliga karaktär. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	5		K	M
790	Mörtviken	428	Hovgård	4:0	Kyrkfjärdenin itärannalle sijoittuva 1923 rakennettu osittain hirsirakenteinen satulakattoinen kesähuila. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Kyrkfjärdens östra strand belägen till sina drag välbevarad sommarvilla från 1923, med sadeltak och stockstomme. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.					K	M

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleuperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
792	Likholmen	428	Hovgård	1:38	Kyrkfjärdenin rannalle sijoittuva ilmeeltään 1800-1900-luvun vaihteen entinen torppa, johon myöhemmin on liitetty pienempiin porrastuviin rakennusmassoihin jakautuva arkkitehtuuriltaan kiinnostava laajennus. Suojelumerkintä koskee vanhaa osaa. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde	Vid Kyrkfjärden beläget äldre torp. Byggnaden som till sina drag är från sekelskiftet 1800-1900, har senare tillbyggs betydligt och bildar en ny till sina arkitektoniska drag intressant helhet. Skyddsbezeichnung hävits till den gamla byggnaden. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M	
793	Finnvik	428	Hovgård	1:47	Finnvikintien varteen sijoittuva maatila, jonka pihapiirissä on 1930-40-luvun vaihteessa rakennettu päärakennus sekä kaunis taitekattoinen sementtiitiilinavetta. Maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Finnvikvägens belägen bondgård, med huvudbyggnad från 1930-40-talet samt vacker ladugård med cementtegelstomme och mansardtak. Landskapsvärde.				K	M	
794	Nilsas	412	Dal	2:7	Innanbäckintien maisemaan sijoittuva tila, jolla on 1920 rakennettu hyvin aikakauden piirteensä säilyttänyt päärakennus ja sementtiitiilinavetta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Innanbäck-vägens landskap belägen gård med en till sina drag välbevarad huvudbyggand från 1920-talet samt tidtypisk ladugård av cementtegel. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	5	R	K	M
795		412	Dal	2:165	Pitääjän sepän omistuksessa 1700-luvulta ollut vanha tila, jolla on hyvin säilynyt komea paritupapohjainen asuinrakennus mahdollisesti 1800-luvun alusta, sekä maakellari 1800-luvulta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Äldre lägenhet som tillhörde sockensmeden. På lägenheten finns en bostadsbyggand av parstugetyp möjlig från 1800-talets början, samt en jordkällare från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	5	R	K	M
796		412	Dal	1:28	Dalin kylämäelle sijoittuvan tilan rakennukset rajaavat kauniisti pihapiiriä, 1700-luvulta peräisin oleva paritupapohjainen päärakennus on saanut nykyisen asunsa 1930-luvulla, kokonaisuuteen liittyy vanhempi hirsinen luhtiaitta sekä suurikokoinen tiilinavetta ja kuivaamo. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På Dal by backe belägen gård, vars byggnader vackert begränsar gårdstunet. 1700-tals huvudbyggnaden av parstugetyp har fått sitt nuvarande utseende på 1930-talet, till helheten hör även en äldre loftbod, en större ladugård i tegel, samt en tork. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	5	R	K	M
797	Mellangård	412	Dal	3:66	Dalin kylämäelle sijoittuvan tila, jonka taitekattoinen suuri päärakennus ja viereinen syttinkirakennus ovat 1900-luvun alkuvuosikymmeniltä. Pihapiiriin kuuluu lisäksi vanhempi hirsimakasiini ja liiteri. Tilakeskuksen itäpuolella metsäsaarekkeessa on tilaan kuuluva työväenasunto 1900-luvun alusta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvo.	På Dal by backe belägen gård, vars nuvarande huvudbyggnad med mansardtak och syntingsvilla är från 1900-talets första årtionden. På gårdstunet finns även ett äldre stockmagasin och lader. I skogsholmen öster om gårdstunet finns en arbetsbostad från 1900-talets början. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	5	R	K	M
798	Rauhala?	425	Haga	1:87	Hagan peltomaiseman äärelle sijoittuva 1900-luvun alussa pystytetty Helsingistä siirretty asuinrakennus, jota on pidennetty 2002. Ilme on jonkin verran muuttunut. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Haga åkerlandskap beläget bostadshus, som flyttats från Helsingfors till sin plats i början av 1900-talet. Byggnaden har förlängts år 2002, och med påföljd av detta har dess karaktär har i någon mån ändrats. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			3	K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo	
800		425	Haga	1:44	Kallioiselle mäelle sijoittuva pieni vaatimatton 1800 -luvun asunsa säilyttänyt asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På en bergsbacke beläget till sina drag välbevarat mindre anspråkslöst bostadshus från 1800-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	K	M			
801	Metsämaa	425	Haga	1:185	Hagan Rauhalantien päähän sijoittuva 1900-luvun alun jugendpiirteitä omaava ilmeeltään hyvin säilynyt asuinrakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Rauhalavägen i Haga beläget till sina drag välbevarat bostadshus med jugend-drag från 1900-talets början. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	K	M			
803	Gripans	480	Västerkulla	1:92	Kyrkfjärdenin huvilaympäristöön liittyvä, entinen torppa jonka maisemaan on erityisesti muokannut paikalla myöhemmin toiminut kauppapuutarha ja siihen liittyvä arkitehti Ole Gripenbergin suunnitelmiin mukaan rakennettu ja muutettu arkkitehtuuriltaan kiinnostava ja eheä asuin- ja tuontorakennusten ryhmä. Pääosin 1930-1950-luvulla toteutettuun kokonaisuuteen kuuluu arvokkaimpana yksittäisenä osana mm 1931 valmistunut, hyvin säilynyt hirsinen asuinrakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Kyrkfjärdens villamiljö tillhörande tidigare torp, vars landskap fått sin prägel av senare handelsträdgård med en till sin arkitektur intressant och enhetlig grupp av bostads- och produktionsbyggnader planerade och ändrade av arkitekt Ole Gripenberg. Den mest värdefulla enskilda delen av helheten, som tillkommit huvudsakligen under 1930-50 talen, är en till sin karaktär välbevarad bostadsbyggnad i stock från 1931. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	R	K	M		
804	Gripans	480	Västerkulla	1:92	Kyrkfjärdenin huiviloiden kulttuuriympäristöön liittyvä, rantamaisemassa näkyvästi sijoittuva rakennusryhmä, johon kuuluu 1960-luvulla paikalle siirretty hyvin vanha torppa, aittoja ja riihi, sekä 1990-luvulla valmistunut arkitehti Bertel Gripenbergin suunnittelema, kauniisti maisemaan sovitettu asuinrakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Kyrkfjärdens villamiljö tillhörande, och synligt i strandlandskapet belägen byggnadsgrupp. Till den värdefulla helheten hör till platsen på 1960-talet flyttad mycket gammalt torp, bodar och ria, samt en vackert i landskapet anpassad bostadsbyggnad från 1990-talet, planerad av arkitekt Bertel Gripenberg. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	R	K	M		
805		480	Västerkulla	1:30	Kyrkfjärdenin rannan huvilaryhmään kuuluva uusrenessanssivaikutteinen poikkipäädyllä varustettu, ilmeisesti 1800-1900 vaihteessa rakennettu huila, joka on mantereella puolella saanut 1940-luvulla laajennuksen. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Kyrkfjärdens villagrupp tillhörande sommarvilla med nyrenessansdrag och tvärgavel från sekelskiftet 1800-1900. Byggnaden har på infartssidan, bortvänt från vattnet fått en lillbyggnad i 1950-talets stil. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	R	K	M		
806	Marieberg Gård	445	Långvik	4:4	Fagervikin rannalle sijoittuva kartano, jonka pihapiirissä on erityisen edustava joukko hyvin säilyneitä 1800-luvun lopun ja 1900-luvun alun kartanon rakennuksia. Kokonaisuuteen kuuluu päärakennus 1870-luvulta, puutarhurin rakennus 1910-luvulta, työväenasunto 1800-luvun lopulta, graniittikivinen suuri navetta sekä pienempi talli, venevaja sekä Fagervikintien reunasta siirretty 1700-luvun asuinrakennus, sekä joukko komeita ulko- ja talousrakennuksia. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Fagervik strand belägen herrgård, med en mycket representativ grupp av byggnader från 1800-talets och 1900-talets början. Till helheten hör bl.a. en huvudbyggnad från 1870-talet, trädgårdsmästarbostad från 1910-talet, arbetarbostad från 1800-talets slut, stor ladugård i granitsten, stallbyggnad, båtskjul, en 1700-tals bostadsbyggnad flyttad från Fageviksvägens, samt en grupp representativa ekonomibyggnader. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	6	R	K	M		

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleuperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
808		468	Sågars	2:34	1927 rakennettu poikkipäädyllä varustettu 1½ kerroksinen asuinrakennus, uusitut ulkoverhoukset ovat jonkin verran muuttaneet rakennuksen ilmettää. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Bostadsbyggnad i 1½ våning och med tvärgavel från 1927. Senare fasadrenovering har i någon grad påverkat byggnadens karaktär. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	2	K	M	
809		468	Sågars	7:20	Fagervikin laajaan kulttuuriympäristökokonaisuuteen liittyvä, Sågarsintien varteen sijoittuva 1901 rakennettu paritupatyypin hirsirakennus johon liittyy kauniita yksityiskohtia. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Fagervik kulturmiljöhelhet tillhörande, och vid Sågarsvägen beläget, bostadshus av parstugotyp och med vackra detaljer från 1901. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	2	R	K	M	
810	Sågars	468	Sågars	7:32	Fagervikin laajaan kulttuuriympäristökokonaisuuteen liittyvä, Sågarsintien varteen sijoittuva vanhempi tilakeskus, johon liittyy joukko hyvin vanhoja rakennuksia, kuten vanhimmita osiltaan 1700-luvulta peräisin oleva paritupapohjainen pääräkennus sekä 1800-luvun aitta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Fagervik kulturmiljöhelhet tillhörande, och vid Sågarsvägen beläget, äldre gårdscentra med en grupp särledes gamla byggnader. Till helheten hör huvudbyggnad av parstugotyp, som till sina äldsta delar är från 1700-talet samt en stockbod från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	2	R	K	M	
811	Majdal	427	Hirdal	1:38	1920-30-luvun pienila, jonka ilmeeltään hyvin säilynyt rakennuskanta on aikakaudelle tyypillinen, 1½ kerroksinen pääräkennus, sementtitilinavetta hirsiaitta ja sauna. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde	Mindre 1920-talets jordbruk med tidtypiskt till sina drag välbevarat byggnadsbestånd; bostadshus i 1½ våning, ladugård i cementtegel samt stockbod och bastu. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	2	K	M		
812	Teira	427	Hirdal	1:34	Kylätien varteen sijoittuva pieni maatila jonka 1½ kerroksinen satulakattoinen ja poikkipäätyaiheilla varustettu pääräkennus on vuodelta 1921, hirsinavetta ja toinen karjasuoja ovat 1800-luvulta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde	Vid byvägen beläget mindre jordbruk, med huvudbyggnad i 1½ våning, med sadeltak och tvärgavel från 1921. Till det äldre byggnadsbeståndet hör även en stockladugård och ett fähus från 1800-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X		K	M		
813	Rastas	427	Hirdal	1:15	Kylätien varteen sijoittuva, erittäin hyvin säilynyt Hirdalin vanha torppa 1800-luvun alusta, sekä siihen liittyyvä vaja ja talousrakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde	Vid byvägen beläget särskilt välbevarat Hirdals torp från 1800-talets början, samt till det tillhörande skjul och ekonomibyggnad. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	R	K	M		
814	Björns	441	Kämpbacka	3:27	Viljelymäisemassa näkyvästi sijoittuva, seudulle tyypillinen hyvin säilynyt taitekattoinen 1930-luvun asuinrakennus. Pihapiiriä täydentää 1950-luvun konehalli ja vaja. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I odlingslandskapset synligt beläget, för området tidtypiskt bostadshus från 1930-talet med mansardtak. Till helheten hör även maskinhall och skjul från 1950-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	1	K	M		

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
815	Farmorsvilla	441	Kämpbacka	3:18	Metsäiselle mäelle viljelymaisemassa näkyvästi sijoittuva, 4 suuntaan aumattu taitekattoinen, 1920-30-luvun asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På trädbevuxen kulle synligt i odlingslandskapet beläget, bostadshus från 1920-30-talet med brutet och åt yr håll valmat tak. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	1	K	M		
816	Björns-Nyäng	441	Kämpbacka	3:8	Viljelymaisemassa näkyvästi sijoittuva, seudulle typillinen, ilmeeltään hyvin säilynyt taitekattoinen 1930-luvun asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I odlingslandskapet synligt beläget, för området tidtypiskt bostadshus från 1930-talet med mansardtak . Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	1	K	M		
817	Grips	405	Billskog	4:5	Billskogin kylämäen tilakonaisuuteen liittyvä ,hyvin säilynyt, maisemassa näkyvästi sijoittuva, aumakattoinen 1700-luvun lopun kivi/tilirakenteinen makasiini. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till gårdshelheten på Billskog by backe tillhörande, i landskapet synligt belägen, magasinbyggnad från 1700-talet. Byggnaden har tegel- och stenstomme, samt valmat tak. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	1	R	K	M
818	Grips	405	Billskog	7:6	Hyvin säilynyt Gripin tilasta erotettu Gripin, Gropaksen ja Bökarsin tilakonaisuuteen kuuluva, 1920-luvun työväenasunto. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Välbevarad 1920-talets arbetarbostad som hört till Grip. Byggnaden är del av Grip, Gropas och Bökars byggnadgrupp. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	1	K	M	
819	Gropas	405	Billskog	7:23	Varsin hyvin säilynyt 1930 -luvun taitekattoinen asuinrakennus. Ikkuna- ja värimuutokset ovat jonkin verran muuttaneet rakennuksen ilmettää. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till sina drag särledes välbevarat bostadshus med mansardtak från 1930-talet. Fönster och färgändringar har i någon mån ändrat byggandens karaktär. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	1	K	M	
820	Bökars	405	Billskog	3:3	Billskogin kylämäen tilakonaisuuteen liittyvä, maisemassa näkyvästi sijoittuva, taitekattoinen 1930-luvun suurikokoinen pääräkennus. Tilalla on lisäksi säilynyt 1920-luvun tiilinavetta ja sauna- ja varastorakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till gårdshelheten på Billskog by backe tillhörande, i landskapet markant belägen, till sin karaktär välbevarad 1930-talets bostadsbyggnad med mansardata. På gården har därtill bevarats en ladugård med tegelstomme från 1920-talet, samt bastu - och förrådsbyggnader. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	1	R	K	M
821	Sandbacka	405	Billskog	7:19	Alkuperäiset piirteensä hyvin säilyttänyt 1920-30 luvun päädystä aumattu satulakattoinen, 1½ kerroksinen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till sina drag välbevarat bostadshus från 1920-30-talet, i 1½ våning och med på gaveln valmat sadeltak. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	1	K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
822	Frostas	405	Billskog	2:5	Ilmeeltään hyvin säilynyt , peltomaisemassa näkyvä 1920-30-luvun taitekattoinen, päädyissä aumattu asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till sina drag välbevarat och i åkerlandskapet synligt beläget, 1920-30-tals bostadshus med valmat mansardtak. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X		K	M		
823	Mårbacka	405	Billskog	6:5	Peltomaisemassa näkyvästi sijoittuva , varsin hyvin säilynyt 1930 -luvun taitekattoinen asuinrakennus. Ikkuna- ja värimuutokset ovat jonkin verran muuttaneet rakennuksen ilmettä. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I åkerlandskapet synligt belägen till sina drag tidsenlig 1920-tals bostadsbyggnad med mansardtak. Fönsterändringar samt ny färgsättning har i någon grad ändrat byggnadens karaktär. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	1	K	M	
826		414	Degerby	1:12	Maisemassa näkyvästi sijoittuva maatalokeskus, jolla on 1927 rakennettu komea taitekattoinen frontonilla varustettu päärakennus sekä tiili/lautarakenteinen konehallina toimiva navetta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I landskapet synligt beläget gårdscentra, med en stålig huvudbyggnad från 1927, med mansardtak och fronton, samt en tegel- och träkonstruerad ladugård som numera brukas som maskinhall. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	1	K	M		
827	Lorvis	446	Maggböle	1:5	Laajan viljelymaiseman reunaan näkyvästi sijoittuva maatila, jolla on 1920-luvulla rakennettu 1950-luvun asussa oleva päärakennus, sekä tien laidassa maamerkinomaisena seisova pieni taitekattoinen 1920-luvun asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I kanten av det vida odlingslandskapet synligt beläget äldre gårdscentra. Till den värdefulla helheten hör huvudbyggnad från 1920-talet, som fått sina nuvarande drag på 1950-talet, samt vid vägkanten beläget mindre bostadshus från 1920-talet med mansardtak. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	1	K	M		
828	Bergkulla	446	Maggböle	1:4	Laajan viljelymaiseman reunaan näkyvästi sijoittuva, 1900-luvun alun asussa oleva kaunis, neljään suuntaan taittuvalla katolla varustettu jugendhenkinen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I kanten av det vida odlingslandskapet synligt beläget vackert bostadshus med mansardtak och jugenddrag, och som till sina yttre drag är från 1900-talets början. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	1	R	K	M	
829		414	Degerby	3:2	Peltomaisemassa näkyvästi sijoittuva 1920-luvun taitekattoinen seudulle tyypillinen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I åkerlandskapet synligt beläget tidstypiskt bostadshus från 1920-talet med mansardtak. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	1	K	M		
830	Grankulla	414	Degerby	3:19	Vanhan kylätien reunaan sijoittuva 1920-luvun taitekattoinen seudulle tyypillinen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid den gamla byvägen beläget tidstypiskt bostadshus från 1920-talet med mansardtak. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	1	K	M		

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeluperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
831	Brasis	426	Halvdels	2:14	Maisemassa näkyvästi sijoittuva komea kivinavetta vuodelta 1895. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde	I landskapet synligt belägen större stenladugård från 1895. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			1	K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
833		423	Gummarbacka	2:30	Kirkonkylän mäen pohjoisreunaan viljelyaukean reunaan sijoittuva taitekattoinen jugendhenkinen 1900-luvun alun asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På kyrkbyns norra sluttning, vid åkerlandskapet belägen jugendinfluerad villa från 1900-talets början. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	10	K	M	
834	Rådders	436	Knappa	5:2	Knappan kylämäelle maisemassa näkyvästi sijoittuva jo 1500-luvulta tunnettu kantatala, jonka nykyinen rakennuskanta on päätös 1800-luvulta ja 1900-luvun alusta. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu komea pääräkennus 1800-luvun puolivälistä, tiilirunkoinen suuri navetta ja kuivuri 1920-luvulta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På Knappa bybacke i landskapet synligt belägen från 1500-talet känd stamgård, vars nuvarande byggbestånd är huvudsakligen från 1800-talet och 1900-talets början. Till den värdefulla helheten hör en stålig huvudbyggnad från 1800-talets mitt, ladugård med tegelstomme, samt tork från 1920-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	1	R	K	M	
835	Masa	436	Knappa	3:16	Knappan kylämäelle maisemassa näkyvästi sijoittuva jo 1500-luvulta tunnettu kantatala, jonka nykyinen rakennuskanta on 1900-luvun alusta. Kokonaisuuteen kuuluu komea taitekattoinen frontonilla varustettu 1920-luvun pääräkennus, sekä navetta/ konehalli samalta ajalta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På Knappa bybacke i landskapet synligt belägen från 1500-talet känd stamgård, vars nuvarande byggbestånd är från 1900-talets början. Till helheten hör en stålig huvudbyggnad med mansardtak och fronton från 1920-talet , samt ladugård och maskinhallsbyggnad från samma tidsperiod. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	1		K	M	
837	Östergård	487	Östersolberg	1:22	Laajan viljelymaisema reunaan näkyvästi sijoittuva, syvärunkoinen harjalta taitetulla satulakatolla ja frontonilla varustettu 1920-luvun asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På kanten av ett vitt odlingslandskap synligt belägen bostadsbyggnad från 1920-talet, med brutet åstak och frontespis . Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		17		K	M	
838	Lillungs	487	Östersolberg	3:11	Rautatien läheisyyteen sijoittuva vanhempi tilakeskus, jolla on säilynyt työväenasunto 1910-luvulta, 1700-luvun hirsiaitta, 1800-luvun luhtiaitta sekä suurehko navetta-/ tallirakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid järnvägen beläget äldre gårdscentra, med en arbetsbostad från 1910, stockbod från 1700-talet, loftbod från 1800-talet, samt en större ladugård/ stallbyggnad. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		17		K	M	
840	Sol Järnvägsstat	487	Östersolberg	2:1	Arkkitehti Bruno Granholmin suunnittelema 1901-1902 rakennettu ja 1910 laajennettu, ilmeeltään hyvin säilynyt asemarakennus, joka myöhemmin toimi postina jonka jälkeen se siirtyi kokonaan asuinkäyttöön. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Av arkitekt Bruno Granholm planerad, 1901-1902 byggd och 1910 tillbyggd stationsbyggnad, som senare fungerat bl.a. som post och bostadsbyggnad. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		17	R	K	M	
841	Midgård	481	Västersolberg	5:23	Päivöläntien reunaan näkyvästi sijoittuva tila, jolla on komea taitekatolla ja frontonilla varustettu 1920-luvun pääräkennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Solbergavägen synligt beläget gårdscentra med en stålig huvudbyggnad med mansardtak från 1920-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		17		K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo	
842	Oskarsro	481	Västersolberg	6:5	Erilleen muusta asutuksesta metsään sijoittuva hyvin ulkoiset piirteensä säilyttänyt suurikokoinen aumatulla taitekatolla varustettu 1020-luvun asuinrakennus. Ilmettää on hieman muuttanut ullakon ikkunamuutokset. Kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Avskilt från övrig bebyggelse belägen större bostadsbyggnad med valmat mansardtak från 1920-talet. Fönsterändringar har i någon mån ändrat byggnadens karaktär. Kulturhistoriskt värde.				K			
843		481	Västersolberg	4:46	Päivöläntien eteläpuolelle, mäen laelle sijoittuva pieni ilmeisesti 1800-1900-luvun vaiheen asuinrakennus, johon liittyy kauniita yksityiskohtia. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Söder om Solbergsvägen, på en kulle beläget mindre bostadshus med vackra detaljer från sekelskiftet 1800-1900. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		17	K	M			
844		481	Västersolberg	4:30	Junaradan viereen sijoittuva aikakaudelleen tyyppillinen 1939 valmistunut ratavartijan talona toiminut asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid järnvägen beläget tidstypiskt bostadshus från 1939 som fungerat som banvaktarstuga. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		17	K	M			
845	Tyris	481	Västersolberg	5:29	Junaradan viereen sijoittuva kylän vanha kantatalo, jonka nykyinen rakennuskanta on 1900-luvulta. Tilalla on maisemassa näkyvästi sijoittuva suurikokoinen taitekattoinen 1921 valmistunut päärakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid järnvägen belägen äldre stamlägenhet, vars nuvarande byggnadsbestånd är från 1900-talet. Synligt i landskapet belägen, och till sina drag välbevarad ståtlig huvudbyggnad med mansardtak från 1900-talets början. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		17	R	K	M		
846	Grotas	481	Västersolberg	3:18	Solbergin kylämaisemaan liittyvä, viljelymaiseman ympäröimälle mäelle sijoittuva tilakeskus, jonka pihapiiri rajaavat kauniisti 1900-luvun alun ilmeeltään hyvin säilyneet rakennukset. Kokonaisuuteen kuuluu 1932 valmistunut taitekattoinen suurikokoinen päärakennus, 1910-luvun navetta sekä jatkettu kalustevajarivistö, johon liittyy vanhempi hirsirunkoinen navetta. Tilakeskuksen pohjoispualella metsän reunassa on pieni 1800-luvun työväen asunto tai syttinkirakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Solberga bylandskap tillhörande, på en kulle omgiven av odlingslandskap beläget gårdscentra, som vackert avgränsas av ett till sina drag välbevarat byggnadsbestånd från 1900-talets början. Till helheten hör en större huvudbyggnad med mansardtak från 1932, ladugård från 1910, samt en långa av bodar och ladugård i stock. Norr om gårdstunet vid skogskanten finns ett mindre bostadshus som möjlig varit sytningsvilla. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		17	R	K	M		
847	Solbacken	481	Västersolberg	7:2	Solbergin kylämäelle sijoittuva, Mangsin tilan 1910 paikkeilla rakennettu jugendpiirteitä omaava syttinkihuvila. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På Solberg bybacke belägen, Mangs tidigare sytningsvilla med jugenddrag, byggd omkring 1910. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		17	R	K	M		
848	Mangs	481	Västersolberg	7:17	Solbergin kylämäelle sijoittuva vanhempi tilakeskus, jolla on puistomaiseen pihapiiriin sijoittuva ilmeeltään hyvin säilynyt ja edustava taitekattoinen jugendkunoin varustettu asuinrakennus vuodelta 1928. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På Solberg bybacke beläget äldre gårdscentra med parklik miljö. På gårdstunet finns en större till sina drag välbevarad och representativ huvudbyggnad med mansardtak från 1928. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		17	R	K	M		

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
849	Staffans	481	Västersolberg	1:61	Solbergin kylämaisemaan liittyvä vanha kantatila, jolla on ilmeeltään hyvin säilynyt 1908 valmistunut taitekattoinen suurikokoinen päärakennus, 1800-luvun hirsinen pienempi asuinrakennus, sekä ryhmä vanhemmia talousrakennuksia. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Solberga bylandskap och bybacke tillhörande äldre stamlägenhet. Till helheten hör en till sina drag välbevarad större huvudbyggnad med mansardtak från 1900-talets början, mindre bostadshus från en 1800-talet , samt en grupp ekonomibyggnader. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			17	R	K	M
850	Skolan	481	Västersolberg	7:8	Maaseudun keskusrakennustoimiston suunnitelmiien mukaan 1953 valmistunut tiilirunkoinen rapattu koulurakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Med typritningar av uppgjorda av Maaseudun keskusrakennustoimisto uppförd skolbyggnad från 1953. Byggnaden har tegelstomme och putsad fasad. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			17		K	M
851	Bergkulla	481	Västersolberg	3:9	Solbergin kylämaisemaan liittyvä, hieman erilleen muusta rakentamisesta sijoittuva, 1920-30-luvun hyvin tyylipiirteensä säilyttänyt taitekattoinen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Till Solberga bylandskap tillhörande, en aning avsides från övrig bebyggelse beläget, till sina drag välbevarat bostadshus med mansardtak från 1920-30-talet. Kulturhistoriskt värde.			17		K	
852	Gustafslund	481	Västersolberg	3:17	Solbergin kylämaisemaan liittyvä, metsän reunaan sijoittuva 1920-30 luvulla rakennettu satulakattoinen asuinrakennus, johon liittyy kapea detaljoitu poikkipääty. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Solberga bylandskap tillhörande, vid skogskanten beläget , till sina drag välbevarat mindre bostadshus från 1920-30-talet, med sadeltak och en smal detaljerad tvärgavel. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			17		K	M
853	Björkebo	481	Västersolberg	7:10	Päivöläntien reunaan sijoittuva, 1948 valmistunut funkishenkinen aumakattoinen rapattu asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Solbergsvägen belägen, 1948 uppförd bostadsbyggnad med valmat tak och putsad fasad. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.					K	M
854	Westerkulla	481	Västersolberg	2:21	Skinnarsin tilan aikakaudelleen typillinen taitekattoinen 1928 valmistunut entinen sytyinkirakenss, jonka ilmettä on muuttanut uusi poikkeava väritys. Vanha väritys on palautettavissa. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	1928 byggd större tidstypisk villa med mansardtak, som tidigare varit sytningsvilla till Skinnars. Byggnadens karaktär har till en grad påverkats av ny fasadfärgsättning, som är möjlig vid senare renovering att återställa. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.					K	M
857		420	Flyt	1:26	Päivöläntien varteen sijoittuva, ilmeisesti Flytin tilan entinen työväenasunto 1900-luvun alkupuolelta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Solbergsvägen belägen, arbetarbostad från 1900-talets början, som antas ha tillhört Flyt gård. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.					K	M

ID 2012	namn nimi	by nr kyr nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
858	Labbas	476	Vassböle	3:12	Vassbölen kylän kulttuuriympäristöön kuuluva tila, jolla on ilmeeltään hyvin säilynyt komea taitekattoinen lohkokiviportaikolla varustettu asuinrakennus vuodelta 1919, kivinavetta vuodelta 1910 sekä liiteri ja luhti 1900-luvun alusta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Vassböle kulturmiljö tillhörande gårdscentra med en stålig och till sina drag välbevarad huvudbyggnad från 1919, kvaderstenladugård från 1910 samt lader och loftbod från 1900-talets början. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	8	R	K	M	
859	Jofs	476	Vassböle	6:20	Vassbölen kylämäellä keskeisesti sijaitseva tila, jolla on ilmeeltään hyvin säilynyt taitekattoinen päärakennus 1920-luvulta, luhtiaitta 1700-luvulta ja makasiini 1800-luvulta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På Vassböle bybacke centralt belägen gård, med en till sina drag välbevarad huvudbyggnad, med mansardtak från 1920-talet, loftbod från 1700-talet samt sädeshärbod från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	8	R	K	M	
860	Lassa	476	Vassböle	7:2	Vassbölen kylämäellä sijaitseva tila, jolla on ilmeeltään hyvin säilynyt paritupatyppinen päärakennus vuodelta 1882, vilja-aitta, makasiini, puuvarasto ja kaksi kivistellaria 1800-luvulta, sekä navetta vuodelta 1949. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På Vassböle bybacke centralt belägen gård, med en till sina drag välbevarad huvudbyggnad av parstuguetyp från 1882, sädeshärbod, magasin, virkesförråd samt 2 gråstenskällare från 1800-talet, samt en ladugård från 1949. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	8	R	K	M	
861		476	Vassböle	1:11	Vassbölen kylän kulttuuriympäristöön kuuluva 1900-luvun alun 1½ kerroksinen asuinrakennus. Julkisivukorjausten seurauksena on rakennuksen ilme jonkin verran muuttunut. Maisemallisesti arvokas kohde.	Till Vassböle kulturmiljö tillhörande bostadshus i 1 ½ våning från 1900-talets början. Senare fasadrenoveringar har i någon mån ändrat byggnadens karaktär. Landskapsvärde.	X	8			M	
862	Michels	476	Vassböle	5:8	Vassbölen kyläkokonaisuuteen kuuluvalla tilalla on eri-aikaisten laajennusten myötä ilmeeltään hieman muuttunut 1800-luvun päärakennus, lohkokivinavetta sekä pienempiä talousrakennuksia. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Vassböle kulturmiljö tillhörande jordbruk, med en senare tillbyggd huvudbyggnad från 1800-talet, en kvaderstenladugård samt mindre ekonomibyggnader. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	8	R	K	M	
863	Solliden	476	Vassböle	5:10	Vassbölen kyläkokonaisuuteen kuuluva maatila, jonka rakennukset ovat 1930-luvulta. Myöhemmät laajennukset ovat jonkin verran muuttaneet päärakennuksen ilmettä. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till kulturmiljön i Vassböle by tillhörande jordbruk, vars nuvarande byggnadsbestånd är från 1930-talet. Senare tillbyggnader har i någon mån ändrat huvudbyggnadens karaktär. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	8		K	M	
864	Nygrannas	457	Rådkila	5:5	Rådkilan viljelymaiseman reunaan sijoittuva, hyvin piirteensä säilyttänyt, 1920-30-luvun taitekattoinen asuinrakennus. Rakennushistoriallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	I kanten av Rådkila odlingslandskap beläget, till sina drag välbevarat bostadshus med mansardtak från 1920-30-talet. Byggnadshistoriskt och kulturhistoriskt värde.	X	4	R	K		

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kyä	register nro	rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
865	Skallas	457	Rådkila	1:121		Näkyvästi Ingarskilajoen kulttuurimaisemaan sijoittuvan tilan rakennukset ovat 1920-luvulta. Myöhemmät korjaukset ovat jonkin verran muuttaneet päärakennuksen ja navetan julkisivujen ilmettä. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Synligt i Ingarskilaåns kulturlandskap beläget gårdscentra med byggnadsbestånd huvudsakligen från 1920-talet. Till helheten hör bl.a. huvudbyggnad vars ytter drag till en del har ändrats med påföljd av senare renoveringar. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	K	M		
866	Fagerkulla	457	Rådkila	2:15		Ingarskilajoen kulttuurimaisemaan liittyvä, poikkeuksellisen hyvin, yksityiskohtiaan ja sisätilojaan myötä, säilynyt 1800-luvun alun pitkänurkkainen yksinäistupa. Rakennuksen ikkunat on myöhemmin uusittu. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Ingarskilaåns kulturlandskap tillhörande enkelstuga med långa knutar från 1800-talets början. Byggnaden är, trots förnyade fönster, till sina ytter drag, detaljer och även till sitt inre särskilt väl bevarad. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	R	K	M	
867	Karlsberg	457	Rådkila	7:0		Näkyvästi Ingarskilanjoen kulttuurimaisemaan sijoittuva hyvin piirteensä säilyttänyt 1800-luvun torppa. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Synligt i Ingarskilaåns kulturlandskap beläget och till sina drag välbevarat torp från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	R	K	M	
868	Jävurs	457	Rådkila	3:16		Näkyvästi tien varteen sijoittuva, varsin hyvin 1930-luvun ilmeensä säilyttänyt asuinrakennus, jonka hirsirunko on vanhan paikalle siirretty torpan runko. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Synligt i väglandskapet beläget till sina drag välbevarat bostadshus från 1930 talet. Byggnadens stomme är från ett äldre torp. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	K	M		
869	Viktorsberg	484	Ålkila	3:15		Ingarskilanjoen kulttuurimaisemaan liittyvä erittäin hyvin säilynyt 1800-luvun pitkänurkkainen asuinrakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Ingarskilaåns kulturlandskap tillhörande, välbevarat 1800-talets bostadshus med stockstomme och långa knutar. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	R	K	M	
870	Johannesberg	484	Ålkila	3:30		Ingarskilanjoen kulttuurimaisemaan liittyvä 1920-luvulla perustettu maatila, jolla on säilynyt eheä ja aikakaudelleen typillinen maatilan rakennusryhmä. Kokonaisuuteen kuuluu kaunis taitekattoinen tiilinavetta, puurakenteiset talousrakennukset sekä satulakattoinen päärakennus, jonka ilme on myöhempien laajennusten seurauksena hieman muuttunut. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Ingarskilaåns kulturlandskap tillhörande mindre jordbruk, med en enhetlig och till sin tidsperiod typisk byggnadsgrupp från 1920-talet. Till helheten hör en vacker ladugård med tegelstomme och mansardtak, mindre ekonomibyggnader i trä, samt en bostadsbyggnad med sadeltak, vars karaktär i någon mån ändrats av senare tillbyggnad. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	K	M		
871	Emilsberg/Fredrik sberg	484	Ålkila	1:37		Ingarskilanjoen kulttuurimaisemaan sijoittuva 1900-luvun alun tila. Tilalla on Johannesbergin syttinkirakennukseksi 1910 rakennettu, ilmeeltään hyvin säilynyt asuinrakennus ja taitekattoinen hirsinavetta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Ingarskilaåns kulturlandskap tillhörande mindre jordbrukslägenhet, med ett till sina drag välbevarat bostadshus från 1910, byggt som sytningsvilla för Johannesberg, samt en stockladugård med mansardtak. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	K	M		

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
872	Finnäs	484	Ålkila	3:31	Ingarskilanjoen kulttuurimaisemaan liittyvä jo vuodesta 1540 tunnettu kantatila, jolla on säilynyt edustava 1800-luvun ja 1900-luvun alun rakennusryhmä. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu ilmeeltään hyvin säilynyt paritupatyypin pääarakennus 1800-luvun puolivälistä, pienempi asuinrakennus 1920-luvulta, vanha riihi, hirsinavetta, hirsiaittai sekä makkellari. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Ingarskilaåns kulturlandskap tillhörande, redan från 1540 känd stamgård, med en välbevarad grupp av lantbruksbyggnader från 1800-talet och 1900-talets början. Till den värdefulla helheten hör en huvudbyggnad av parstugetyp från 1800-talets mitt, en mindre bostadsbyggnad från 1920-talet, samt en gammal ria, stockladugård, stockbod och jordkällare. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	R	K	M	
873	Smeds	484	Ålkila	1:63	Ingarskilanjoen kulttuurimaisemaan liittyvä, jo vuodesta 1540 tunnettu kantatila. Pihapiirissä on suurikokoinen taitekattoinen 1919 valmistunut pääarakennus, jonka ilmettä on jossain määrin muuttanut myöhempää laajennus ja uusi värisävy. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Ingarskilaåns kulturlandskap tillhörande, redan från 1540 känd stamgård. På gårdstunet finns bevarad en större huvudbyggnad med mansardtak från 1919. Senare tillbyggnad och ny färgsättning har i någon mån ändrat byggnadens karaktär. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4		K	M	
874	Snettans	484	Ålkila	4:118	Ingarskilanjoen kulttuurimaisemaan liittyvä, jokilaaksosta erilleen sijoittuva maatilan rakennusryhmä, jolla on säilynyt komea, lohkokinavetta vuodelta 1918, sekä lohkokivirunkoinen maitohuone ja pyramidikattoinen meijeri joka myöhemmin on muutettu asuinkäyttöön. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Ingarskilaåns kulturlandskap tillhörande, avskilt från ålandskapet belägen, redan från 1540 känd stamgård. Till den värdefulla helheten hör en större kvaderstensladugård från 1918, samt mjölkvod och mejeri med pyramidtak och kvaderstenstomme. Mejeriet har senare ombyggts till bostad. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4		K	M	
875	Knuts	430	Ingarskila	6:25	Ingarskilanjoen kulttuurimaisemaan keskeisesti sijoittuva kylän vanha kantatila, jolla on 2 hyvin säilynyttä komeaa 1800-luvun hirsiaittaa, joista toinen luhtiaitta sekä 1800-luvun kilakivikellari. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Centralt i Ingarskilaåns landskap belägen stamgård, med 2 välbevarade 1800-talets stockbodar, den andra av dem loftbod, samt kilstenskällare från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	R	K	M	
876	Norrgård	430	Ingarskila	7:30	Ingarskilanjoen kulttuurimaisemaan liittyyvällä tilalla on hyvin säilynyt 1920-luvun taitekattoinen asuinrakennus, sekä pieni 1800-luvun hirsiaitta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Ingarskilaåns kulturlandskap tillhörande hemman med ett till sina drag välbevarat bostadshus med mansardtak från 1920-talet, samt mindre stockbod. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4		K	M	
877	Grotells	430	Ingarskila	3:37	Ingarskilanjoen kulttuurimaisemaan liittyvä, hyvin säilynyt 1800-luvun maatilan rakennusryhmä, johon kuuluu pääarakennus on 1820-luvulta sekä hirsinavetta ja liiteri 1800-luvulta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Ingarskilaåns kulturlandskap tillhörande, till sina drag välbevarat lantbrukscentra, med en huvudbyggnad från 1820-talet, samt stockladugård och lieder från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	R?	K	M	
878	Hinders	430	Ingarskila	1:89	Ingarskilanjoen kulttuurimaisemaan liittyvä, kylän vanha kantatila, jolla on säilynyt komea ryhmä 1800-luvun lopun ja 1900-luvun alun maatilan rakennuksia. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluvat mm taitekattoinen asuinrakennus vuodelta 1890/1925, pienempi 1800-luvun satulakattoinen asuinrakennus, suuri tiilinavetta vuodelta 1927, sekä liiteri ja hirsinen viljamakasiini. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Ingarskilaåns kulturlandskap tillhörande stolplägenhet, med en representativ grupp av lantbruksbyggnader från 1800-talets slut och 1900-talets början. Till den värdefulla helheten hör bl.a. huvudbyggnaden med mansardtak från 1890/1925, en stor vinkelformad ladugård från 1927, lieder och sadesmagasin i stock. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	R	K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
879	Backtorp	430	Ingarskila	11:1	Ingarskilanjoen kulttuurimaisemaan liittyvällä pienellä tilalla on varsin hyvin säilynyt 1930-40 luvun pieni 1½ kerroksinen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Ingarskilaåns kulturlandskap tillhörande, mindre landsgård, med en till sina drag välbevarad bostadsbyggnad i 1½ våning från 1930-1940-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	K	M		
880	Jofs	430	Ingarskila	5:27	Peltomaiseman reunaan sijoittuva maatila jonka rakennuskanta on pääosin 1900-luvun alusta. Sementtiilestä 1913 rakennettu taitekattoinen päärakennus on harvinainen lajissaan. Myöhempää laajennus on hieman muuttanut rakennuksen ilmettää. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid åkerlandskapet beläget lantbrukscentra med byggnadsbestånd huvudsakligen från 1900-talets början. Huvudbyggnaden från 1913, med cementtegelstomme och mansardtak är till sin typ speciell, senare tillbyggnad har i någon mån påverkat dess ursprungliga karaktär. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			K	M		
881	Bergkulla	430	Ingarskila	6:20	Ingarskilanjoen kulttuurimaisemaan liittyvä pieni vaativaton 1800-luvun asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Ingarskilaåns kulturlandskap tillhörande mindre anspråkslös bostadsbyggnad från 1800-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	21	K	M		
882	Dammberga	430	Ingarskila	1:51	Ingarskilanjoen itäpuolelle, metsääkean äärelle sijoittuvalla tilalla on ilmeeltään hyvin säilynyt 1800-luvun 1-kerroksinen pienehkö asuinrakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På östra sidan av Ingarskila-ån vid en skogsäng beläget, till sina drag välbevarat mindre bostadshus i 1 våning från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		4	R	K	M	
883	Ingarsk str	430	Ingarskila	9:2	Ingarskilanjoen kulttuurimaisemaan kuuluva vanha 1800-luvun mylly jota on laajennettu 1930-luvulla. Rakennushistoriallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Till Ingarskilaåns kulturlandskap tillhörande, men avskilt från väglandskapet belägen, välbevarad kvarnbyggnad från 1800-talet som tillbyggs på 1930-talet. Kulturhistoriskt och byggnadshistoriskt värde.	X	4	R	K		
884	Köpbacka	430	Ingarskila	9:1	Ingarskilanjoen kulttuurimaisemaan liittyvä, tien reunaan sijoittuva, 1945 rakennettu sisätilojaan myöten varsin alkuperäiset säilynyt entinen kauppa. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Ingarskilaåns kulturlandskap tillhörande, vid Ingarskilavägen belägen tidstypisk affärsbyggnad från 1945. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	K	M		
885	Malmgård	430	Ingarskila	1:79	Ingarskilanjoen kulttuurimaisemaan liittyvällä, 1918 Hindersin tilasta lohkokulla Malmgårdin tilalla, on kaksikerroksinen aumakattoinen rapattu 1930-luvun päärakennus, segmenttiiliinen navetta sekä eri ikäisiä talousrakennuksia. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Ingarskilaåns kulturlandskap tillhörande gård, med en rappad huvudbyggnad i 2 våningar och valmat tak från 1930-talet, en magasinbyggnad i cementtegel, samt ekonomibyggnader från olika tider. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	K	M		

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	DY kylä	register nr rekisteri nro	suojeleoperusteet	skyddsmotivering	Valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
887	Ingarskilan koulut	430	Ingarskila	1:12	Valtakunnallisesti arvokkaaseen (RKY2009) Tähtelän kylän kulttuuriympäristöön kuuluvat Ingarskilan kansakoulurakennukset muodostavat hyvin säilyneen ja kauniin kokonaisuuden Tähtelästä Ingarskilaan johtavan tien varressa. Yläkoulu on ilmeisesti vanhin Inkoossa säilynyt koulukäytöön rakennettu rakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I Täkter bycentra, som är en kulturmiljö av nationell betydelse, belägna Ingaskila till sina drag välbevarade folkskolebyggnader , den ena från 1880-talet och den andra från 1930-tal. Skolorna med ekonomibyggnader i bakgrunden, utgör en vacker historisk byggnadshelhet vid Ingarskilavägen. Överskolan från 1880-talet antas vara den äldsta bevarade till skol bruk byggda byggnaden i Ingå. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	R	K	M	
888	Solbacken	473	Täkter	2:36	Valtakunnallisesti arvokkaaseen (RKY2009) Tähtelän kylän kulttuuriympäristöön kuuluva Ingarskilan koulun keittäjälle 1932 rakennettu ja myöhemmin laajennettu taitekattoinen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Täkter by , som är en kulturmiljö av riksintresse (RKY2009), tillhörande bostadsbyggnad från 1932. Byggnaden, som senare tillbyggs, byggdes för kokerskan på Ingarskila skola. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	4	K	M	
889	Johannelund	473	Täkter	3:10	Valtakunnallisesti arvokkaaseen (RKY2009) Tähtelän kylän kulttuuriympäristöön kuuluva pieni 1900-luvun alun asuinrakennus. Myöhemmät julkisivukorjaukset ovat hieman muuttaneet alkuperäistä ilmettä. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Täkter by , som är en kulturmiljö av riksintresse (RKY2009), tillhörande mindre bostadshus från 1900-talets början. Senare fasadrenoveringar har i någon mån ändrat byggnadens ursprungliga karaktär. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	4	K	M	
890	Östergrop	430	Ingarskila	1:16	Valtakunnallisesti arvokkaaseen (RKY2009) Tähtelän kylän kulttuuriympäristöön kuuluva 1920 luvun asuinrakennus ja Tähteläntien laitaan sijoittuva entinen 1950-luvun rakennus, joka on toiminut mm kauppana. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I Täkter bycentra, som är en kulturmiljö av nationell betydelse, belägen bostadsbyggnad från 1920-talet samt tidigare butiksbyggnad från 1950-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	K	M		
891	Furulid	430	Ingarskila	1:19	Valtakunnallisesti arvokkaaseen (RKY2009) Tähtelän kylän kulttuuriympäristöön kuuluva marttayhdistyksen käytössä ollut 1800-luvun lopun hyvin säilynyt asuinrakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I Täkter bycentra, som är en kulturmiljö av nationell betydelse, belägen till sina drag välbevarad bostadsbyggnad från 1800-talets slut som tillhör marthaföreningen. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	R	K	M	
892	Nysvenskas Hemmark	473	Täkter	2:40	Valtakunnallisesti arvokkaaseen (RKY2009) Tähtelän kylän kulttuuriympäristöön kuuluva maatilan 1920-luvun rakennusryhmä. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu 1920-luvulla rakennettu komea jugendvaikuttineen pääräkennus, sekä pienempi 1800-luvun hirsiaitta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Täkter by , som är en kulturmiljö av riksintresse (RKY2009), tillhörande gårdscentra från 1920-talet. Till den värdefulla helheten hör en stålig huvudbyggnad med jugenddrag från 1920-talet samt en mindre stockbod från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	4	R	K	M
893	Gammelsvenskas	473	Täkter	2:68	Valtakunnallisesti arvokkaaseen (RKY2009) Tähtelän kylän kulttuuriympäristöön kuuluva hyvin piirteensä säilyttänyt maatilan rakennusryhmä, johon kuuluvat 1800-luvun paritupatyypin asuinrakennus ja aitta, sekä 1920-luvun sementtiiliinavetta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Täkter by , som är en kulturmiljö av riksintresse (RKY2009), tillhörande gårdshelhet med en bostadsbyggnad av parstugetyp och mindre stockbod från 1800-talet,samt ladugård i sement-tegel från 1920-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	4	R	K	M

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	Valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
894	Lill-Svenskas	473	Täkter	2:24	Valtakunnallisesti arvokkaaseen (RKY2009) Tähtelan kylän kulttuuriympäristöön kuuluva 1920-luvun taitekattoinen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Täkter by , som är en kulturmiljö av riksintresse (RKY2009), tillhörande bostadsbyggnad med mansardtak från 1920-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	4	R	K	M
895	Ragnvalds	473	Täkter	5:21	Valtakunnallisesti arvokkaaseen (RKY2009) Tähtelan kylän kulttuuriympäristöön kuuluva 1800-luvun ja 1900-luvun alun rakennusryhmä. Mittavat uudistus- ja korjaustoimenpiteet ovat muuttaneet asuinkäytössä olevien rakennusten ilmettää. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Täkter by , som är en kulturmiljö av riksintresse (RKY2009), tillhörande äldre jordbruk. Till den värdefulla helheten hör en huvudbyggnad med mansardtak från 1912, en större stockbod i två våningar som är möjliga till sina äldsta delar från 1700-talet, en stockladugård och stallbyggnad från 1900-talets början, samt rökbastu och jordkällare från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	4	R	K	M
896	Teira	473	Täkter	4:31	Valtakunnallisesti arvokkaaseen (RKY2009) Tähtelan kylän kulttuuriympäristöön kuuluva maatalan rakennusryhmä. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu taitekattoinen pääarakennus vuodelta 1912, komea asuinkäytössä ollut kaksikerroksinen mahdollisesti jopa 1700-luvulta peräisin oleva luhti, 1900-luvun alun hirsinavetta ja talli, sekä savusauna ja maakellarit 1800-luvulta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Täkter by , som är en kulturmiljö av riksintresse (RKY2009), tillhörande äldre jordbruk. Till den värdefulla helheten hör en huvudbyggnad med mansardtak från 1912, en större stockbod i två våningar som är möjliga till sina äldsta delar från 1700-talet, en stockladugård och stallbyggnad från 1900-talets början, samt rökbastu och jordkällare från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	4	R	K	M
897	Kräkas	473	Täkter	4:30	Valtakunnallisesti arvokkaaseen (RKY2009) Tähtelan kylän kulttuuriympäristöön kuuluva maatila, jolla on suurehko 1800-luvun asuinrakennus ja sementtitilitlinavetta vuodelta 1914. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Täkter by , som är en kulturmiljö av riksintresse (RKY2009), tillhörande jordbruk, med en större bostadsbyggnad från 1800-talet samt ladugård i cementtegel från 1914. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	4	R	K	M
898	Hagen	430	Ingarskila	1:22	Ingarskilantien maisemassa näkyvä 1940-luvun rapattu aumakattoinen klassistisia ja funkispiirteitä omaava asuinrakennus. Ikkunamuutokset ovat jossain määrin muuttaneet rakennuksen ilmettää. Rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I Ingarskilavägens landskap framträdande rappat bostadshus från 1940-talet. Byggnaden har klassistiska och funktionalistiska drag. Fönsterändringar har i någon mån ändrat husets karaktär. Byggnadshistoriskt och landskapsvärde.			4	R		M
899	Mossarydjan	473	Täkter	4:26	Tähtelan kylän kulttuurimaisemaan liittyvä vanhempi tila , mahdollisesti entinen torppa. Tilalla on säilynyt pitkänomainen myöhemmin laajennettu 1-kerroksinen mahdollisesti vanhimmita oiltaan 1800-luvulta oleva asuinrakennus, sekä 1900-luvun sauna ja vaja. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Täkter by kulturlandskap tillhörande lägenhet , möjliga tidigare torp. Till helheten hör en senare tillbyggd bostadsbyggnad som till sina äldsta delar antas vara från 1800-talet, samt bastu och liderbyggnad från 1900-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			4	R	K	M
900	Ingbohed seurantalo	473	Täkter	2:6	Tähtelan kylän ja asemanseudun kulttuuriympäristöön liittyvä, 1912 valmistunut suurikokoinen useaan otteeseen laajennettu nuorisoseurantalo. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till kulturmiljön i Täkter by och järnvägsområde tillhörande större och i flera skeden tillbyggt ungdomsföreningshus från 1912. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			4	R	K	M

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
901	Klenkan	473	Täkter	2:4	Tähtelän kylän ja asemanseudun kulttuuriympäristöön liittyvä, 1912 valmistunut taitekattoinen asuinrakennus, jossa on koristeellisia aikakauden rautatiearkkitehtuurissa yleistyneitä yksityiskohtia. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till kulturmiljön vid Täkter by och stationsområde tillhörande bostadshus med mansardtak från 1912, med dekorativa för tidsperiodens järnvägsarkitektur typiska detaljer. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	R	K	M	
902	Solhem, entinen myymälä	473	Täkter	2:5	Tähtelän rautatieaseman kulttuuriympäristöön liittyvä, 1910 valmistunut suurikokoinen taitekattoinen entinen myymälärakennus ja pihapiiriin kuuluva talousrakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till kulturmiljön vid Täkter järnvägsstationsområde tillhörande större bostads och tidigare affärsbyggnad med mansardtak från 1910. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	R	K	M	
903	entinen myymälä	473	Täkter	4:7	Tähtelän rautatieaseman kulttuuriympäristöön liittyvä, 1924 valmistunut taitekattoinen entinen myymälärakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till kulturmiljön kring Täkter järnvägsstation tillhörande tidigare affärsbyggnad med mansardtak från 1924. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	R	K	M	
904	rautatieasema	473	Täkter	4:34	Tähtelän kylän kulttuuriympäristöön liittyvä hyvin säilynyt asema- ja rautatieläisrakennusten ryhmä. 1901 valmistunut ja 1910 laajennettu asemarakennus on toteutettu arkitehti Bruno Granholmin laatimien typpipiirustusten mukaisesti. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu lisäksi ulkorakennus, tavaramakasiini, maakkeli, sekä ryhmä pienempiä rautatieläisten asuinrakennuksia. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Täkter by kulturmiljö tillhörande, till sina drag välbevarad byggnadsgrupp av järnvägsbyggnader. Stationsbyggnaden från 1901 som senare tillbyggdes 1910, är byggd enligt typritningar av arkitekt Bruno Granholm. Till den värdefulla helheten hör därtill ett uthus i 1½ våning, ett godsmagasin, jordkällare samt en grupp mindre bostadsbyggnader för järnvägspersonalen. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	R	K	M	
905	Sandbacka	484	Ålkila	4:5	1920-luvun taitekattoinen seudulla typillinen 1½ kerroksinen asuinrakennus. Uusi korkea poikkipääty on jonkin verran muuttanut rakennuksen muutoin hyvin säilynyttä ilmettä. Kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Tidtypisk bostadsbyggnad med mansardtak från 1920-talet. Senare tvärgavel har i någon mån ändrat byggnadens i övrigt välbevarade karaktär. Kulturhistoriskt värde.				K		
906	Rödbrottet	430	Ingarskila	7:6	Hyvin alkuperäiset piirtensä säilyttänyt 1910 paikalleen siirretty 1½ kerroksinen asuinrakennus, julkisivuihin liittyy koristeellisia yksityiskohtia. Rakennushistoriallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Till sina drag välbevarad bostadsbyggnad i 1½ våning och med dekorativa detaljer. Byggnaden har 1910 flyttats till sin nuvarande plats. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt värde.			21	R	K	
908		484	Ålkila	1:24	Rautatien varteen sijoittuva funkistylinen 2-kerroksinen aumakattoinen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid järnvägen beläget bostadshus i 2 våningar med valmat tak och funkisdrag. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kyä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
909	rautatiealue	484	Ålkila	1:1	Tyyppivaikeutteinen ratavartijan 1903 valmistunut pienehkö asuinrakennus ja siihen liittyvä 2 talousrakennusta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Typenlig mindre banvaktarbostad från 1903 samt tillhörande 2 ekonomibyggnader. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			R	K	M	
910	asuinrakennus	484	Ålkila	1:16	Rödbrotintien reunaan sijoittuva ilmeeltään hyvin säilynyt satulakatolla ja frontonilla varustettu pienehkö 1900-luvun alun asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Rödbrottsvägen beläget, till sina drag välbevarat mindre bostadshus med sadeltak och frontespis från 1900-talets början. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.						
911	Åkerkulla	484	Ålkila	4:26	Pellon reunaan maisemassa näkyvästi sijoittuva 1900-luvun alun tippillinen 1½ kerroksinen hyvin säilynyt asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde	Vid åkerkanten synligt i landskapet beläget, till sin tidstypiskt och till sina drag välbevarat bostadshus från 1920-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			K	M		
913	Karlsberg	481	Västersolberg	4:93	Solbergin työväentalon vieressä sijaitseva 1900-luvun alun, 1950-luvun piirteitä myöhemmin saanut taitekattoinen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Solberg arbetarföreningshus beläget bostadshus med mansardtak från 1900-talets början. Byggnaden har fått sina nuvarande drag på 1950-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			K	M		
914	Tietokumpu	481	Västersolberg	4:13	1919 rakennettua Solbergin työväentaloa on useaan kertaan laajennettu eri aikakausien rakennustapoja noudattaen. Vanha osa on kuitenkin säilynyt ulkoisesti varsin alkuperäisenä. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Solberg arbetarföreningshus från 1919 har tillbyggts i flera etapper, och med stildrag från olika perioder. Den äldsta delen har till sina ytter drag bevarats i särledes ursprungligt skick. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		17	R	K	M	
915	Helenelund	481	Västersolberg	4:75	Päivölän kulttuurimaisemaan liittyvä, 1½ kerroksinen ilmeeltään hyvin säilynyt pätekkatoinen 1920-30-luvun asuinrakennus. Rakennuksen näkyvyyttä maisemassa heikentää pellon reunan voimakas kasvillisuus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Solberg kulturlandskap tillhörande till sina drag välbevarat bostadshus i 1½ våning och med pärttag från 1920-30-talet. Byggnaden skyms i landskapet av åkerkantens kraftiga vegetation. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			K	M		
916	Ribbers	476	Vassböle	4:20	Peltojen ympäröimälle niemekkeelle muusta asutuksesta erilleen sijoittuva 1900-luvun alun maatilarakennusten ryhmä. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluvat 1700-luvun hirsiaittia, suurikokoinen lohkokivinavetta sekä 2½ kerroksisella poikkipäädyllä varustettu 1917 valmistunut pääräkennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Omgivet av åkerlandskap, ock avskilt från övrig bebyggelse beläget jordbrukscentra från 1900-talets början. Till den värdefulla helheten hör en stockbod från 1700-talet, en stor kvaderstenladugård samt en huvudbyggnad i 2 ½ våning från 1917. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	8	R	K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
917	Nybacka	476	Vassböle	4:4	Vassbölientien reunaan sijoittuu 1920-luvun asuinrakennus ja luhtiaitta. Myöhemmät julkisivukorjaukset ovat jonkin verran muuttaneet asuinrakennuksen ilmettää. Kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Vid Vassbölevägen beläget, bostadshus och loftbod från 1920-talet. Senare fasadrenoveringar har i någon mån ändrat byggnadens ursprungliga karaktär. Kulturhistoriskt värde.				K	M?	
918		476	Vassböle	6:4	Vassbölientien reunaan sijoittuva hyvin säilynyt 1900- luvun alun 1½ kerroksinen asuinrakennus. Rakennushistoriallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Vid Vassbölevägen beläget till sina drag välbevarat bostadshus i 1 ½ våning från 1900-talets början. Byggnadshistoriskt och kulturhistoriskt värde.				K	M?	
919	Nybacka	421	Gråmarböle	3:13	Nybackan torpan paikalla olevan maatilan rakennukset ovat pääosin 1920-30 luvulta. Vanhaa ilmeisesti 1870-luvulla rakennettua torppaa on 1932 laajennettu ja uudistettu. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallinen arvokas kohde.	Mindre jordbruk med byggnader huvudsakligen från 1920-30-talet, beläget på platsen för Nybacka tidigare torp. Huvudbyggnaden som tillbyggdes och ändrades 1932 , har antagligen delar av det gamla på 1870-talet byggda torpet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			R	K	M	
920	Soltorp	456	Rankila	1:13	Rankilan viljelysmaiseman äärelle, Ehres tilaan kuulunut pieni 1800-luvun pitkänurkkainen perinteisen asunsa säilyttänyt asuinrakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallinen arvokas kohde.	Vid Rankila odlingslandskap belägen, tidigare till Ehrs gård tillhörande, mindre till sina traditionella drag välbevarad stuga med långa knutar från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		19	R	K	M	
921	Solbacka	456	Rankila	1:3	Rankilan viljelysmaiseman pohjoisreunaan Åsgårdintien varteen sijoittuva, Ehres tilasta lohkottu pienila, jolla on 1800-1900-luvun vaihteenvaki pienehköä asuinrakennusta sekä maakellarit/vaja. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallinen arvokas kohde.	I norra kanten av Rankila odlingslandskap, vid Åsgårdsvägen beläget mindre hemman utbrutet från Ehres. Till helheten hör två mindre bostadshus från sekelskiftet 1800-1900 samt en jordkällare/lider. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		19	K	M		
922	Ehrs	456	Rankila	4:8	1600-luvulta peräisin olevan tilan nykyinen ilmeeltään hyvin säilynyt rakennuskanta on pääasiassa 1900-luvun alusta. Frontonilla varustettu satulakattoinen päärakennus vuodelta 1936 sijoittuu puustomaisen pihan, ja sitä reunustavan kivimuuri erottamana, erilleen tien varteen sijoittuvista talousrakennuksista. Kokonaisuuteen liittyy myös syttinkirakennus vuodelta 1926. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallinen arvokas kohde.	Från 1600-talet känd gård, vars nuvarande, till sina drag välbevarade byggnadsbestånd är i huvudsak från 1900-talets början. Huvudbyggnaden från 1936 med sadeltak och fronton, placerar sig i parklik gårdsomgårdat av stenmur, lite avskilt från ekonomibyggnaderna vid väggkanten. Till helheten hör även en syntingsvilla från 1926. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		19	R	K	M	
923	Kleven	456	Rankila	4:5	Ersin syttinkirakennukseksi Bredslättistä vuosisadan vaihteessa 1800-1900 nykyiselle paikalleen, Ersin talouskeskuksen taakse, siirretty asuinrakennus. Rakennusta on myöhemmin pidennetty ja poikkipäätty on lisätty. Rakennushistoriallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Vid sekelskiftet 1800-1900 från Bredslätt till sin nuvarande plats, bakom Ers gård, flyttat bostadshus. Byggnaden, som fungerat som syntingsbyggnad för Ers, har senare förlängts och fått en ny tvärgavel. Byggnadshistoriskt och kulturhistoriskt värde.		19	R	K		

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
924	Åsgård	456	Rankila	4:3	Näkyvästi Rankilan viljelysmaisemaan sijoittuva hyvin säilynyt 1930-luvun maatalian rakennusryhmä. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu taitekatolla ja poikkipäädyllä varustettu päärakennus, sekä taitekattoiset talousrakennukset; kaunis rapattu navetta, autotalli, kanala ja sauna. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Synligt vid Rankila odlingslandskap belägen lägenhet, med en till sina drag välbevarad och enhetlig grupp av lantbruksbyggnader från 1930-talet. Till den värdefulla helheten hör en bostadsbyggnad med mansardtak och tvärgavel, samt en vacker putsad ladugård, garage, hönshus och bastu med mansardtak. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			19	R	K	M
925	Smeds	456	Rankila	8:2	Rankilan kylään liittyvän vanhan tilan rakennuskanta on 1900-luvulla pääosin uusiutunut. Rapattu kaksikerroksinen päärakennus on 1950-luvulta, vanhinta kerrostumaa edustaa maisemassa näkyvästi pellon reunaan sijoittuva 1800-luvun riihi. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Rankila bymiljö tillhörande äldre gårdcentra, vars byggnadsbestånd huvudsakligen har förnyats under 1900-talet. Till den värdefulla helheten hör ett bostadshus i 2 våningar med putsade fasader samt en vid vägganten belägen ria från 1800-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			19	K	M	
926	Berghydda	456	Rankila	3:24	Rankilan kylämaisemaan liittyvä pienempi tila, joka on ollut Smedsin tilan sepän asuttama. Nykyinen ilmeeltään hyvin säilynyt asuinrakennus on 1930-luvulta, talousrakennukset ovat hieman vanhempia. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Rankila bylandskap tillhörande mindre lägenhet som varit bebodd av smeden på Smeds gård. Det nuvarande, till sina drag välbevarade bostadshuset är från 1930-talet, ekonomibyggnaderna är något äldre. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			19	K	M	
927	Bäckars	456	Rankila	1:7	Rankilan kylämaisemaan liittyvä Bäckarsin, jo 1400-luvulta tunnetun tilan. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluvat 1800-luvun luhtiaitta sekä näkyvästi maisemaan sijoittuvat 1900-luvun alun talousrakennukset, riihi, hirsinavetta ja talli. Nykyinen asuinrakennus on 1950-luvulta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Rankila odlingslandskap tillhörande redan från 1400-talet känd gård. Till den värdefulla helheten hör bl.a. en loftbod från 1800-talet, samt synligt i landskapet framträdande ria, stockladugård och stall från 1900-talets början. Den nuvarande huvudbyggnaden är från 1950-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			19	K	M	
928	Bäckars I	456	Rankila	5:7	Rankilan kylämaisemaan liittyvä Bäckarsin tilan entinen kaunispiirteinen syttinkirakennus 1800-1900-luvun vaihteesta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Rankila bylandskap tillhörande, till sina drag välbevarad sytningsvilla från sekelskiftet 1800-1900. Byggnaden har hört till Bäckars. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			19	R	K	M
929	Humlegård	456	Rankila	2:6	Rankilan kylämaisemaan liittyvä 1800-luvun pieni perinteisen ilmeensä säilyttänyt asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Rankila bylandskap tillhörande mindre bostadshus, som bevarat sina traditionella drag från 1800-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			19	K	M	
930	Hemmings	456	Rankila	2:40	Rankilan kylämaisemaan liittyvä 1800-luvun pieni perinteisen ilmeensä säilyttänyt asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Rankila bylandskap tillhörande gårdscentra, vars nuvarande byggandsbestånd är huvudsakligen från sekelskiftet 1800-1900. Till den värdefulla helheten hör huvudbyggnaden från 1897, vars karaktär har med påföljd av renovering till en del ändrats, samt en stockladugård, stockbod och loftbod. Byggnaderna bildar tillsammans med den traditionellt bevarade gårdsmiljön och gamla gårdsträd, en vacker och välskött helhet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			19	K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
931	Gunnars	456	Rankila	6:28	G.A. Franzénin 1950-luvulla rakennuttama tiilirunkoinen kaksikerroksinen ruukkutehdas. Rakennus on myöhemmin (1993 jälkeen) muutettu asuntokäyttöön. Rakennushistoriallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	G.A Franzéns krukfabrik från 1950-talet, byggd i 2 våningar och med tegelstomme. Byggnaden har senare (efter 1993) ombyggts till bostäder. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			19	R	K	
932	Fridbo	456	Rankila	6:12	Tähteläntien varteen Rankilan kylämäisemaan sijoittuvat kaksi pienä, romantisoivia yksityiskohtia sisältävä 1800-1900-luvun vaihteen asuinrakennusta. Laajennuksista huolimatta ovat rakennukset ovat tien suuntaan varsin hyvin säilyttäneet ilmeensä. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Täktervägen, i Rankila bomiljö belägna två mindre stugor med romantiska detaljer från sekelskiftet 1800-1900. Byggnaderna har trots senare tillbyggnader, relativt bra bevarat sin karaktär mot vägen. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			19	R	K	M
933	Matildelund	456	Rankila	6:60	Tähtelan kylämäisemaan sijoittuva alkuperäiset piirteensä säilyttänyt taitekattoinen 1920-30-luvun asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Täkter bylandskap tillhörande tidtypisk, till sina drag välbevarad bostadsbyggnad med mansardtak från 1920-30-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			4		K	M
934	Lugn	473	Täkter	1:4	Tähtelan kylään vanhan maantein varteen sijoittuva, poikkipäädyin ja kuistein varustettu 1900-luvun alun huvila, jonka ilmettää on jonkin verran muuttanut myöhemmät laajennukset ja muutokset. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Täkter bylandskap tillhörande, och synligt vid den gamla vägen belägen, villa med tvärgavel och verandor från 1900-talets början. Senare tillbyggnader och ändringar har i någon mån ändrat byggnadens karaktär. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			4	R	K	M
935		473	Täkter	1:11	Tähtelä-Virkalantien vanhan tielinjauksen sijoittuva 1800- 1900-luvun vaihteen, tai joiltain osin mahdollisesti vanhempikin pienehkö satulakattoinen asuinrakennus. Rakenteilla oleva terassi sekä kuistin muutokset ovat muuttaneet rakennuksen ilmettää, muutokset on palautettavissa. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid en gammal sträckning av Täkter- Virkbyvägen beläget mindre bostadshus från sekelskiftet 1800-1900-talets, möjligent till en del även äldre. Senare tillbyggnad av veranda och terrass har ändrat byggnadens karaktär. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			4		K	M

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleuperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
936		473	Täkter	5:1	Vanhan kylätie varteen sijoittuva 1900-luvun alun hyvin ilmeensä säilyttänyt ja koristeellisia yksityiskohtia omaava asuinrakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid den gamla byvägen beläget, till sina drag välbevarat bostadshus med utsmyckade detaljer från 1900-talets början. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			4	R	K	M
937	Wilhelmsdal	456	Rankila	6:26	Rankilan tiemaisemassa näkyvästi sijoittuva suurikokoinen poikkipäädyllä varustettu 1900-luvun alun asuinrakennus. Eriyisää yksityiskohtia ovat uusrenessanssivuoraus, ja koristeelliset otsalaudat. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Rankila väglandskap synligt beläget till sina drag välbevarat större bostadshus från 1900-talets början. Byggnaden har tvärgavel, nyrenessansfodring och dekorativa fönsterdetaljer. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			19	R	K	M
938	Täkter mejeri	456	Rankila	6:10	Rankilan kylämaisemaan liittyvä 1900-luvun alun meijerirakennus, jossa vuodesta 1931-1952 toimi Franzenin ruukkutehdas. Hyvin säilyneeseen kokonaisuuteen kuluu tien laidassa oleva 1930-luvun asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Rankila bylandskap tillhörande, tidigare mejeribyggnad från 1900-talets början. Franzens krukfabrik fungerade i byggnaden mellan åren 1931 och 1952. Till den välbevarade helheten hör ett vid vägkanten beläget bostadshus från 1930-talet. Byggnaden har hört till Bäckars. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			19		K	M
939	Västerböle	476	Vassböle	1:43	Staffansin tilaan kuuluneella Västerbölen torpalla on säilynyt hyvin vanha asuinrakennus vuodelta 1815, kivinavetta vuodelta 1921 sekä 1940-luvun asuinrakennus. Vanhan torpan katto ja ulkovuoraus on purettu. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Staffans tillhörande Västerböle torp med en bevarad bostadsbyggnad från 1815, stenladugård från 1921 samt bostadshus från 1940-talet. Taket och bredfodringen på det gamla torpet har nyligen rivits. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.				R	K	M
940	Böhlstorp	476	Vassböle	3:16	Pienen peltoaukean keskelle sijoittuva vanhan torppa, jonka nykyiset, 1930- ja 1950 luvun maatilarakennukset, ovat hyvin säilyttäneet piirteensä ja muodostavat eheän aikakaudelleen typillisen maatilakokonaisuuden. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid ett mindre åkerområde beläget tidigare torp, vars nuvarande byggnader från 1930- och 1950-talet, är till sina drag välbevarade och bildar en vacker tidstypisk helhet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.					K	M
941	Skolan	421	Gråmarböle	4:45	Maisemassa näkyvästi sijoittuva, vahvimmin klassistisia tyylivaikutteita omaava 1910-luvun koulurakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I landskapet synligt placerad tidigare folkskola från 1910. Byggnaden med rappad fasad och sadeltak, är till sina drag främst klassistisk. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			19	R	K	M
942	Britteberg	421	Gråmarböle	4:20	Maisemassa näkyvästi Gråmarsbölen kylämäelle sijoittuvan entisen kruunutilan nykyinen rakennuskanta on pääosin 1900-luvun alusta. Eriyisesti mainittavia ovat klassistinen päärakennus, asunnoksi muutettu 2-kerroksinen 1800-luvun sauna, pihan kivimuurit, vanha pihapihuusto. Rakennukset pihapiireineen muodostavat kauniin ja hyvin säilyneen maisemallisen kokonaisuuden. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På Gråmarby bybacke, i landskapet synligt beläget, tidigare kronoboställe, med ett byggbestånd huvudsakligen från 1900-talets början. Särskilt bör nämnas huvudbyggnaden i klassistisk stil, till bostad senare omändrad 1800-talets bastubyggnad i två våningar, stengärde samt gärdens fina gamla trädbestånd. Byggnader och gårdsmiljö bildar en vacker välbevarad helhet i landskapet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			19	R	K	M

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
943	Borgars	421	Gråmarböle	1:24	Gråmarsbölen kylämäelle, Grisin tilan viereen sijoittuvassa tilakeskussessa on korjauskissa alkuperäistä ilmettääne jonkin verran menettänyt 1900-luvun alun asuinrakennus ja vanhoja kauniita 1800-luvun hirsiaitjoja. Myöhemmät suurikokoiset hallimaiset maatilarakennukset muodostuvat eteläpuolen maisemassa hallitseviksi. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På Gråmarböle bybacke, invid Gris gård, beläget gårdscentra med huvudbyggnad från 1900-talets början samt vackra stockbodar från 1800-talet. Bostadshuset har till en mån förlorats sin ursprungliga karaktär på påföljd av senare reparationer. Stora ekonomibyggnader från senare tid framträder starkt i landskapet mot söder. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			x	R	K	M
944	Östergård	453	Pålsböle	2:5	Jo 1500-luvulta tunnettu kylän kantatila. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu hyvin säilynyt 1910-luvun maisemassa näkyvästi sijoittuva asuinrakennus , 1800-luvun hirsiaittaa sekä pienempiä talousrakennuksia. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Från 1500-talet känd stomlägenhet. Till den värdefulla helheten hör en i landskapet synligt belägen huvudbyggnad från 1910-talet, stockbod från 1800-talet, samt mindre ekonomibyggnader. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			R	K	M	
945	Fredriksberg	453	Pålsböle	2:2	Kallioiseen rinteeseen sijoittuvalla tila, jolla on Pålsbölen kartanon puusepän itselleen 1920-luvulla rakentama kauniisti detaljoitu asuinrakennus sekä vaja. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På en bergig sluttningstomt belägen lägenhet, med ett vackert detaljerat bostadshus från 1920-talet. Byggnaden är byggd till eget bruk, av timmemannen på Pålsböle herrgård. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			K	M		
946	Pålsböle	453	Pålsböle	6:7	Jo vuodesta 1540 tunnetun tilan nykyinen rakennuskanta on pääosin 1900-luvun alusta. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu 1915 rakennettu jugendvaikutteinen taitekattoinen poikkeuksellisen komea päärakennus, suurikokoinen lohkokivinavetta. Vanhinta rakennuskantaa edustaa autotalliksi muutettu entinen paja sekä tien itäpuolelle sijoittuva pitkänurkkainen 1800-luvun työväenasunto. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Från 1500-talet känd stomlägenhet, vars nuvarande byggnadsbestånd är i huvudsak från 1900-talets början. Till den värdefulla helheten hör en ståtlig huvudbyggnad från 1915 i jugendstil och med mansardtak och en större kilstensladugård. till det äldsta byggandskiktet hör smedjan som ombyggs till garage, samt på östra sidan av vägen belägen 1800-tals arbetarbostad med långa knutar. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			18	R	K	M
947	Nygård	453	Pålsböle	1:3	Viljelyaukean reunaan sijoittuva pienehkö 1920-luvun tilakeskus, jossa mm aikakaudelle tyypillinen taitekattoinen päärakennus. Tila muodostaa maisemakokonaisuuden viereisen samanaikaisen Hagalundin tilan kanssa. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På kanten av odlingslandskap belägen mindre gårdscentra från 1920-talet, med bl.a. en tidstypisk huvudbyggnad med mansardtak. Bildar en landskapshelhet tillsammans med bredvidliggande Hagalund byggnader. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M	
948	Hagalund	453	Pålsböle	2:9	Viljelyaukean reunaan sijoittuvan pienehkö 1920-luvun tila, jolla mm satulakattoinen aikakaudelle tyypillinen päärakennus. Tila muodostaa maisemakokonaisuuden viereisen samanaikaisen Nygårdin tilan kanssa. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På kanten av odlingslandskap belägen lägenhet från 1920-talet, med bl.a. en tidstypisk huvudbyggnad med sadeltak. Bildar en landskapshelhet tillsammans med bredvidliggande Nygård byggnader. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M	
949	Nybacka	453	Pålsböle	1:2	Nygårdintien varren 1920-luvun alun asutusryhmään liittyvä varsin hyvin aikakauden piirteensä säilyttänyt taitekattoinen päärakennus ja puurakenteiset talousrakennukset . Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Nygårdsvägens 1920-talsbosättning tillhörande till sina yttre drag relativt väl bevarat bostadhus med mansardtak samt ekonomibyggnader. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kyä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
950	Snåbbers	410	Bredslätt	6:4	Bredslättin viljelymaiseman keskellä kulkevalle harjanteen sijoittuva tilakeskus, johon kuuluu eri-ikäistä 1900-luvun rakennuskantaa. Erityisesti mainittavia ovat komea jugendvaikutteinen 1918 rakennettu taitekattoinen päärakennus sekä sen länsipuolella oleva vanhempi aittarivistö. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Bredslätt åkerlandskap beläget gårdscentra med byggnadsbestånd från 1900-talet. Särskilt nämnvärd är den jugendinfluerade ståtliga huvudbyggnaden från 1918, samt stockbodslängan väster om huvudbyggnaden. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			R	K	M	
951	Övergård	439	Kusans	1:19	Tilan hyvin säilynyt 1900-luvun alun rakennuskanta muodostaa viereisen Nedergårdin rakennusten kanssa eheän ja edustavan kokonaisuuden. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu komea taitekattoinen jugendvaikutteinen päärakennus vuodelta 1927, lohkokivinavetta vuodelta 1920, sekä solalla varustettu 1800-luvun luhtiaitta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Gårdens välbevarade byggnadsbestånd från 1900-talets början bildar tillsammans med Nedergård byggnader en enhetlig och representativ helhet. Till den värdefulla helheten hör en ståtlig huvudbyggnad med mansardtak och jugendfönster från 1927, stenladugård från 1920, samt en loftbod från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			R	K	M	
952	Nedergård	439	Kusans	1:25	Tilan hyvin säilynyt pääosin 1900-luvun alun rakennuskanta muodostaa viereisen Övergårdin rakennusten kanssa eheän ja edustavan kokonaisuuden. Arvokkaaseen rakennuskantaan kuuluu komea taitekattoinen päärakennus vuodelta 1921, 1910-luvun lohkokivinavetta, sekä tien laidassa sijaitseva 1800-luvun pienempi asuinrakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Gårdens välbevarade byggnadsbestånd, huvudsakligen från 1900-talets början bildar tillsammans med Övergård byggnader en enhetlig och representativ helhet. Till den värdefulla helheten hör en ståtlig huvudbyggnad med mansardtak från 1921, en kvaderstenladugård från 1910-talet, samt vid vägkanten belägen mindre bostadsbyggnad från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			R	K	M	
954	Sandsved	422	Gumböle	1:6	Gumbölen viljelysmaisemaan liittyvä, Lassaksen tilan 1927 rakennettu satulakattoinen syttinkirakennus, ja siihen liittyvät talousrakennukset mm kaunis segmenttitillinavetta, ovat hyvin säilyttäneet alkuperäisen ilmeensä. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Gumböle odlingslandskap belägen, till Lassas gård tillhörande tidigare sytningsvilla från 1927 med mansardtaka. Villan och till gårdstunet tillhörande ekonomibyggnader från samma tidsperiod, har väl bevarat sina ursprungliga drag. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		11	R	K	M	
955	Lassas	422	Gumböle	1:20	Gumbölen viljelysmaisemaan liittiyällä, vanhalla Lassaksen kantatilalla on säilynyt erityisen edustava ryhmä 1800-luvun ja 1900-luvun alun maatalarakennuksia. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu suurehko jugendvaikutteinen satulakattoinen päärakennus on vuodelta 1915, vanha 1800-luvun päärakennus, viljamakasiini vuodelta 1793, sikala ja talli. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Gumböle odlingslandskap belägen äldre stamgård, med en särskilt representativ grupp av lantbruksbyggnader från 1800-talet och 1900-talets början. Till den värdefulla helheten hör bl.a. en större huvudbyggnad med sadeltak och jugend-drag är från 1915, tidigare huvudbyggnad och loftbod från 1800-talet, säddebod från 1793, svinhus och stall. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		11	R	K	M	
956	Dams	413	Dams	1:38	Gumbölen ja Damsin viljelysmaisemaan liittiyällä tilalla on säilynyt edustava joukko poikkeuksellisen vanhoja pääasiassa 1800-luvun rakennuksia. Erityisen mainittavia ovat mm. 1837 rakennettu satulakattoinen päärakennus, taitekattoinen 1857 rakennettu kivinavetta, 1920-luvun taitekattoinen tallirakennus, sekä 1700-luvun vellikellolla varustettu hirsiaitta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti erittäin arvokas kohde.	Till Gumböle och Dams odlingslandskap tillhörande gårdscentra med en särskilt representativ grupp av äldre, huvudsakligen 1800-talets byggnader. Särskilt bör nämnas huvudbyggnad från 1837, stenladugård från 1857, stallbyggand från 1920-talet samt en stockbod med vällingklocka från 1700-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		11	R	K	M	
957	Johannesberg folks	422	Gumböle	1:1	Ilmeeltään hyvin säilynyt, korkea ja poikkipäädyllä varustettu, satulakattoinen kansakoulurakennus vuodelta 1907. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till sina drag välbevarad större folkskolebyggnad 1907, med sadeltak och tvärgavel. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		11	R	K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
958	Johannesberg	433	Johannesberg	1:21	Vanhempi maatila, jonka 1800-luvun ja 1900-luvun alun rakennukset muodostavat komeasti maisemaan istuvan kokonaisuuden. Erityisen mainittavia ovat aumakattoinen 2-kerroksinen kookas päärakennus vuodelta 1862, suuri kivinavetta/sikala vuodelta 1827 sekä pihapiirin talli- ja makasiinirakennukset 1920-luvulta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Äldre landsbrukscentra vars nuvarande byggnadsbestånd, huvudsakligen från 1800-talet och 1900-talets början, bildar en vacker landskaplig helhet. Särskilt nämnvärd är den stora huvudbyggnaden i 2 våningar och med valmat tak från 1862, stenladugården eller svinhuset från 1827, samt stall- och magasinbyggnaderna från 1920-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			12	R	K	M
959	Ödegård	413	Dams	1:10	Maisemaan kauniisti sijoittuva hyvin säilynyt 1930-luvun maatilarakennusten ryhmä. Tilan ensimmäinen 1918 rakennettu päärakennus sijoittuu mäen taakse, nykyisestä talouskeskuksesta hieman etelään. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I landskapet vackert belägen till sina drag välbevarad grupp av lantbruksbyggnader från 1930-talet. Den tidigare huvudbyggnaden från 1918, placerar sig bakom kullen söder om gårdscentret. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			R	K	M	
960	Marielund	413	Dams	1:29	Ilmeeltään hyvin säilynyt 1900-luvun alun pienitalo, jossa on poikkipäätykuistilla varustettu 1½ kerroksinen asuinrakennus ja kaksi talousrakennusta . Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till sina drag synnerligen bra bevarat mindre lägenhet från 1900-talets början. På gårdstunet finns en tidtypisk bostadsbyggnad i 1½ våning och med tvärgavelveranda, samt ladugårdsbyggnad och lader. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		15	K	M		
961	Västanby gård	477	Västanby	1:20	Linkullan viljelymaisemaan sijoittuvalla tila, jolla on hyvin säilynyttä 1800-ja 1900-luvun alun rakennuskantaa. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu komea 1860-luvulla rakennettu, myöhemmin jugendvaikutteita saanut päärakennus, 1800-luvun pienempi korjaukissa hieman muuttunut asuinrakennus sekä 1900-luvun alun hirsinavetta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I Linkulla odlingslandskap synligt beläget gårdscentra , med välbevarat byggnadsbestånd från 1800-talet och 1900-talets början. Till den värdefulla helheten hör bl.a. en stålig huvudbyggnad från 1860-talet som senare fått jugend-drag, ett mindre, vid senare ändringar till en grad förändrat bostadshus från 1800-talet, samt e stockladugård från 1900-talets början. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			R	K	M	
962	Teira	443	Linkulla	3:16	Linkullan kylämäelle sijoittuvan jo 1500-luvukta tunnettu kantatilan nykyiset rakennukset muodostavat edustavan maisemassa näkyvän kokonaisuuden. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu suurikokoinen 1880-luvun satulakattoinen päärakennus, 1900-luvun alun taitekattoinen tiilinavetta sekä vanha arviolta 1800-luvun aitta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På Linkulla bybacke belägen från 1500-talet känd stamgård, vars nuvarande byggnadsbestånd bildar en i landskapet framträdande representativ helhet. Till den värdefulla helheten hör en större huvudbyggnad med sadeltak från 1880-talet, ladugård med tegelstomme och mansardtak från 1900-talets början, samt en stockbod från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		15	R	K	M	
963	Matta	443	Linkulla	5:15	Linkullan kylämäelle sijoittuvan jo 1500-luvulta tunnetun kantatilan tilakeskus, jonka nykyinen rakennuskanta muodostaa maisemassa kauniin 1920-luvun kokonaisuuden. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu mm. satulakattoinen frontonilla varustettu päärakennus, joka vanhimmilta osiltaan on 1700-luvulta sekä aikakaudelleen tyyppillinen taitekattoinen tiilinavetta vuodelta 1927. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På Linkulla bybacke belägen från 1500-talet känd stamgård, vars nuvarande byggnadsbestånd, bildar en vacker och representativ 1920-talets gårdshelhet. Till den värdefulla helheten hör bl.a. huvudbyggnaden med sadeltak och fronton och som till sina äldsta delar är från 1700-talet, samt tidstypisk ladugård i tegel och med mansardtak från 1927. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		15	R	K	M	
964	Lönnberg	422	Gumböle	2:11	Gumbölen viljelymaisemaan ja tien laitaan näkyvästi sijoittuva, 1920 luvun satulakattoinen, hyvin piirt eensä säilyttänyt työväenasunto, sekä samanaikainen puurakenteinen talousrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Synligt vid vägkanten i Gumböle odlingslandskap belägen välbevarad 1920-talets arbetarbostad, med sadeltak och traditionella drag, samt ekonomibyggnad från samma tidsperiod. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		11	K	M		

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	Valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
965	Seurantalo Walhalla	450	Ors	1:5	Hyvin säilynyt 1912 rakennettu komea jugendvaikutteinen seurantalo sijoittuu maisemassa näkyvästi ja muodostaa tunnusomaisen maamerkin Orsin kyläkeskustassa. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till sina drag välbevarat större ungdomsföreningshus med jugenddrag från 1912. Byggnaden placerar sig synligt i landskapet och utgör ett kännetecknande landmärke i Ors bylandschapet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M
966	alakansakoulu	450	Ors	1:84	Orsin kyläkeskuksen maisemaan liittyvä, hyvin säilynyt 1930-luvun alussa valmistunut klassistisia piirteitä omaava koulurakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Ors traditionella bylandschap tillhörande, till sina drag välbevarad, skolbyggnad från 1930-talets början. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	R	K	M
967	Norrby	407	Bollstad	2:16	Inkoon vanhimpiin kuuluvan, jo 1664 mainitun Norrbyn torpan paikalle sijoittuva maatila, jossa on kauniin kokonaisuuden muodostava 1900-luvun alun maatalarakennusten ryhmä, mm jugendvaikutteinen taitekattoinen pääräkennus, 2 työväenasuntoa , komea sementtiiliinen navetta ja suuri lato/vaja. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På platsen där Norrby torp, som hör till de äldsta kända torpen i Ingå, varit belägen finns en vacker grupp av byggnader från 1900-talets början. Av dessa bör nämnas huvudbyggnaden med jugend-drag , 2 arbetsbostäder , en stålig ladugård i cementtegel, samt en större lada. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			24	R	K	M
968	Lillgård	407	Bollstad	2:6	Bredslättin peltoaukean äärelle sijoittuva maatila, jonka 1910-luvun rakennuskanta muodostaa maisemassa kauniin kokonaisuuden. Näistä mainittakoon jugendvaikutteita omaava taitekattoinen poikkipäädyllä varustettu pääräkennus, sekä sementtiiliinen sauna ja navetta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I Bredsätt odlingslandskap beläget 1910-talets hemman vars byggnader bildar en vacker helhet. Av byggnaderna bör nämnas huvudbyggnaden med jugend-drag och tvärgavel, samt bastubyggnad och ladugård med cementtegelstomme. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			24	R	K	M
969	Snickars	459	Siggböle	2:5	1540-luvulta tunnettu tila, jonka nykyinen kauniin kokonaisuuden muodostava rakennuskanta on pääosin 1900-luvun alkukymmeniltä. Näihin kuuluu mm. taitekattoinen pääräkennus vuodelta 1924, 1930-luvun taitekattoinen poikkipäädyllä varustettu sementtiiliinavetta, kalustevaja ja pieni vanhempi hirsiaitta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Redan från 1540 känd stamlägenhet, vars nuvarande byggnadsbestånd är huvudsakligen från 1900-talets första årtionden. Till den värdefulla helheten hör en huvudbyggnad med mansardtak från 1924, en tidtypisk ladugård i cementtegel från 1930-talet, maskinskjul och en äldre stockbod. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			24		K	M
970	Solgård	459	Siggböle	1:4, 1:6	Solgårdin ja Bisan tilakeskusten muodostama poikkeuksellinen kokonaisuus, johon kuuluu 2-kerroksinen sisätilojaan myöten hyvin säilynyt Bisan 1870-luvun pääräkennus, Solgårdin 1914 valmistunut pääräkennus, 2 sementtiiliinavettaa, työväenasunto, liiteri ja vajoja. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti erityisen arvokas kohde.	Solgård och Bisa gårdscentra bildar en exceptionellt välbevarad och representativ helhet. Till det värdefulla byggbeståndet hör Bisa huvudbyggnad i 2-våningar från 1870, som även till sitt inre, med ugnar och rumsdelning bevarats i ursprungligt skick, Solgård huvudbyggnad från 1914, 2 ladugårdar i cementtegel, en arbetsbostad, samt lader och skjulbyggnader. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			24	R	K	M
971	Snickars	459	Siggböle	2:5	Peltojen ympäröimään metsääsarekkeeseen sijoittuva 1940-luvulla rakennettu pienitalo, jolla on aikakaudelle typillinen 1½-kerroksinen asuinrakennus ja puu/tiilirakenteinen talousrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På en skogskulle omgiven av åkerlandskap belägen gårdsmiljö från 1940-talet, med tidtypisk bostadshus i 1½ våning samt en trä- och tegelkonstruerad ekonomibyggnad. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			24		K	M

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
972		443	Linkulla	5:1	Linkullan viljelymaiseman reunaan sijoittuva jugendvaikutteita omaava hyvin säilynyt taitekattoinen huvila 1900-luvun alusta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemalliseksi arvokas kohde	Vid Linkulla odlingslandskap beläget, till sina drag välbevarat bostadshus från 1900-talets början, med mansardtak och jugenddrag. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			15	K	M	
973	Solhem	443	Linkulla	3:2	Linkullan viljelymaiseman keskelle Salontien varteen sijoittuva pienila. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu kaunis 1800-1900-luvun vaiheen satulakattoinen, lasikuistilla varustettu pääarakennus sekä ryhmä talousrakennuksia. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemalliseksi arvokas kohde.	Centralt i Linkulla odlingslandskap, vid Salo vägen beläget mindre jordbruk. Till den värdefulla helheten hör en vacker och till sina drag välbevarad huvudbyggnad, med sadeltak och glasveranda från sekelskiftet 1800-1900 samt en grupp ekonomibyggnader. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			15	K	M	
974	Hyllesåker	477	Västanby	1:16	Viljelymaiseman ympäröimä tilakeskus, jolla on ilmeeltään hyvin säilynyt ja yhtenäinen klassistisia piirteitä omaava 1920-luvun rakennuskanta. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu komea taitekattoinen frontonilla ja avokuistilla varustettu pääarakennus sekä taitekattoiset päädyistä aumatut klassistisin kaariaihein korostetut navetta ja vaja-rakennukset. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemalliseksi arvokas kohde.	Gårdscentra omgivet av odlingslandskap, med ett till sina klassicistiska drag välbevarat och enhetligt byggnadsbestånd från 1920-talet. Till den värdefulla helheten hör en större huvudbyggnad med mansardtak, fronton och öppen veranda, samt ladugård och förrådsbyggnader med i gaveln valmat mansardtak samt valvmotiv med drag från 1920-talets klassism. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			15	K	M	
975	Fredriksmalm	443	Linkulla	4:16	Vanhan Timmermalmintien varteen sijoittuva 1900-luvun alun, ilmeeltään hyvin säilynyt pienempi asuinrakennus ja siihen liittyvä entinen puusepän verstas. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemalliseksi arvokas kohde.	Vid Timmermalmsvägen belägen till sina drag välbevarat bostadshus från 1900-talets början, och till denna tillhörande snickeribyggnad. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			15	K	M	
976	Ramskulla	443	Linkulla	4:11	1900-luvun alkuvuosikymmeninä rakennettu, ilmeeltään hyvin säilynyt, frontonilla varustettu satulakattoinen asuinrakennus, johon liittyy jugendvaikutteisia yksityiskohtia. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemalliseksi arvokas kohde.	Till sina drag välbevarad bostadsbyggnad från 1900-talets början med sadeltak och fronton samt detaljer med jugenddrag. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			15	K	M	
977	Stormora skola	462	Stormora	1:12	Avoimen viljelyaukean reunaan näkyvästi sijoittuva 1927 valmistunut, rapattu tiilirunkoinen klassistisia tyylipiirteitä omaava koulurakennus. Nykyään asuinkäytössä oleva rakennus on hyvin säilyttänyt alkuperäiset piirteensä. Rakennushistoriallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Vid öppet odlingslandskap synligt belägen, och till sina drag välbevarad skolbyggnad från 1927. Byggnaden som numera är i bostadsbruk, har tegelstomme och klassistiska drag. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			R	K		
978	Krämars jordbruk	438	Krämars	1:42	Vanha tilakeskus, johon liittyy suuri määrä 1800-luvun ja 1900-luvun alkuvuosikymmenien rakennuksia. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu mm 1850-luvulla rakennettu ja eri otteissa muutettu pääarakennus, 1930-luvun sementtiiliinavetta, riihi, työväenasuntoja, aittoja ja vajoja. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemalliseksi arvokas kohde.	Äldre gårdscenra, vars nuvarande byggbestånd är huvudsakligen från 1800-talet och 1900-talets början. Till den värdefulla helheten hör bl.a. en huvudbyggnad från 1850-talet som senare ändrats i flera reparer, ladugård i cementtegel från 1930-talet, äldre ria, arbetarbostäder, bodar och skjul. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			R	K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo	
979	Krämars	438	Krämars	1:42	Tilakeskuksen taakse metsään sijoittuva vanhempi satulakattoinen poikkipäädyllä varustettu torppa tai muu pienehkö 1800-luvun lopun tai 1900-luvun alun asuinrakennus. Rakennushistoriallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Bakom gårdscentralt inne i skogen beläget äldre torp eller mindre bostadshus med sadeltak och tvärgavel från 1800-talet eller 1900-talets början. Byggnadshistoriskt och kulturhistoriskt värde.			R	K			
980		438	Krämars	1:44	Peltomaiseman reunaan entisen torpan paikalle sijoittuva pieni 1900-luvun alun taitekattoinen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid åkerlandskapet, på platsen för ett tidigare torp, belägen mindre bostadsbyggnad med mansardtak från 1900-talets början. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M		
983		438	Krämars	1:2	Mustion aseman kyläympäristöön sijoittuva, ilmeeltään hyvin säilynyt 1800-1900-luvun vaihteen pieni asuinrakennus, johon liittyy koristeellisia yksityiskohtia. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Svartå stations byomgivning tillhörande mindre till sina drag välbevarat dekorativt bostadshus från sekelskiftet 1800-1900. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M		
984	Lövhem	438	Krämars	1:7	Mustion aseman kyläympäristöön keskeiseksi sijoittuva, 1800-1900-lukujen vaihteessa valmistunut asuin- ja liikerakennus, jossa on toiminut leipomo ja kahvila 1960-luvulle saakka. Kokonaisuuteen luuluu suurehko samanaikainen piharakennus. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I Svartå stations byomgivning centralt beläget bostads och affärsbyggnad från sekelskiftet 1800-1900. I byggnaden har fungerat ett bageri och café fram till 1960-talet. Till helheten hör en större ekonomibyggnad från samma tidsperiod. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.				R	K	M	
987	Mossaböle	448	Mossaböle	1:42	Maisemassa näkyvästi sijoittuva, jo 1500-luvulta tunnettu kantatila, jolla on eri ikäistä pihaympäristön kanssa kauniin kokonaisuuden muodostavaa rakennuskantaa. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu mm. komea, vanhimmita osiltaan 1700 luvun lopulta oleva piharakennus, aitta ja makasiini sekä 1911 valmistunut myöhemmin kuivuriksi muutettu lohkokivinavetta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I landskapet på synligt belägen redan från 1500-talet känd stamgård, med byggbestånd av varierande ålder och som bildar en vacker helhet i landskapet. Till den värdefulla helheten hör bl.a. en ståtlig huvudbyggnad som till sina äldsta delar är från 1700 -talet, stockbod och magasinbyggnad från 1800-talet, samt ladugård från 1911 som senare omändrats till tork. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			16	R	K	M	
988		448	Mossaböle	1:49	Mossabölen tilan vanha 1800-luvun työväenasunto. Takana rinteessä on toinen vielä vanhempi asuinrakennus, jonka kunto on välttävä. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Mossaböle gård tidigare tillhörande arbetarbostad från 1800-talet. Bakom i sluttningen finns även en äldre arbetarbostad, som till sitt skick är dåligt. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			16	R	K	M	
989		448	Mossaböle	1:30	Mossabölen tilaan liittyvä 1900-luvun alun työväenasunto. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Mossaböle gård tidigare tillhörande arbetarbostad från 1900-talets början. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			16	K	M		

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo	
990	Lindebo	448	Mossaböle	1:3	Mossabölen syttinkirakennukseksi tehty 1929 valmistunut tiilirunkoinen rapattu asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Mossaböle sytningsbyggnad från 1929, med tegelstomme och putsad fasad. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			16	K	M		
991	Ekbacka	448	Mossaböle	1:11	Mossaböleens kuulunut Ekbackan entinen torppa. Kokonaisuuteen kuuluu pienehkö satulakattoinen asuinrakennus on 1800-luvulta ja sementtiiliinen navetta 1950-luvulta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Mossaböle tidigare tillhörande Ekbacka torp. Till helheten hör en med mindre bostadsbyggnad från 1800-talet med sadeltak, och tidtypiskt ladugård i cementtegel från 1950-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			16	K	M		
992	Björkbo	448	Mossaböle	1:1	Mossaböleens kuulunut entinen torppa, joka 1890-luvulta toimi mäkituppana. Nykyinen hieman korjauskissa muuttunut ja jatkettu asuinrakennus on 1800-luvulta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Tidigare torp som tillhörde Mossaböle, och som från 1890 fungerat som backstuga. Den nuvarande byggnaden, vars karaktär till en del ändrats med påföljd av senare reparationer och tillbyggnad, är från 1880-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M		
993	Möäng	418	Finnböle	1:3	Stormorantien varteen sijoittuva pienehkö 1800-luvun lopun satulakattoinen asuinrakennus. Nykyinen ikkunamalli ja lasiveranta lienee 1950-luvulta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Stormoravägen belägen mindre bostadshus med sadeltak från 1800-talets slut. Fönstermodell och glasveranda är från 1950-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			10	K	M		
994	Skräddars	418	Finnböle	2:45	Finnbölen kylään kuuluva jo vuodesta 1540 tunnettu tila, jonka nykyinen päärakennus on vanhimmita osiltaan 1760-luvulta, tilaan liittyy mm. 1900-luvun alun navetta ja 1800-luvun aitta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Finnböle by tillhörande redan från 1540 känt hemman, vars nuvarande huvudbyggnad är till sina äldsta delar från 1760-talet. Bland gårdenes äldre byggnadsbestånd bör nämnas ladugården från 1900-talets början samt en stockbod från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			10	R	K	M	
995		418	Finnböle	2:6	Skräddarsin tilaan kuulunut 1915 valmistunut taitekattoinen hyvin piirteensä säilyttänyt entinen syttinkirakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Skräddars tidigare, tillsina drag välbevarad, syntingsvilla från 1915 med mansardtak. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			10	K	M		
996	Kvarnkulla	418	Finnböle	1:29	Vanha jo vuodesta 1540 Skärsin nimellä tunnettu tila, joka myöhemin on siirretty viereiseltä kylämäeltä nykyiselle paikalleen. Nykyinen rakennuskanta on 1900-luvun alusta. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu 1913 valmistunut jugendvaikutteita omaava suurikokoinen päärakennus, ja taitekattoinen sementtiiliimakasiini vuodelta 1922. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde	Redan från 1540-talet med Skärs namn känd gård, som senare flyttats från bybacken till sin nuvarande plats. Till den värdefulla helheten hör en större huvudbyggnad från 1913 med jugenddrag, samt magasinbyggnaden i cementtegel och med mansardtak från 1922. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			10	R	K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	DY kylä	register nr rekisteri nro	suojelejuperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
997		418	Finnböle	1:20	Kvarnkullan tilaan kuulunut ja kauniisti Finnbölen kylämäisemaan sijoittuva 1800-1900-luvun vaiheen jugendvaikutteita omaava asuinrakennus. Rakennuksen ilmettää on jonkin verran muuttunut mm katon madaltaminen ja pihan puolella ovimuutokset. Maisemallisesti arvokas kohde.	Till Kvarnkulla tidigare tillhörande och vackert vid Finnbölevägen beläget bostadshus från sekelskiftet 1800-1900 med jugenddrag. Byggnadens karaktär till en del förändrats, på påföljd avsänkning av taket samt dörrändringar på gårdsidan. Landskapsvärde.			10		M	
999	Sjöända	449	Näs	1:6	Västankvarnin maisemakonaisuuteen liittyvä 1818 perustettu Gruvasiin kuulunut Sjöändan torppa. Arvokkaaseen konaisuuteen kuuluu hyvin säilynyt pienehkö asuinrakennus 1890-luvulta ja aikakaudelle typillinen navetta 1940-luvulta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Västankvarn landskapsområde tillhörande, från Gruvas gård utstyckat, tidigare Sjöända torp som grundat 1818. Till den värdefulla helheten hör en välbevarad mindre bostadsbyggnad från 1890-talet samt en tidstypisk ladugård från 1940-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	7			
1001	Långstrand	406	Bjurs	1:3	Bjursin tilaan kuulunut entinen torppa, jonka pihapiirissä on säilynyt kaksoisuinrakennusta, aittoja ja sauna. Rakennukset lienevät 1800-luvulta ja 1900-luvun alusta, osa niistä saattaa olla paikalle myöhemmin siirrettyjä. Asuinrakennusten alkuperäinen ilme on jonkin verran muuttunut myöhempien korjausten ja laajennusten myötä. Rakennusryhmä muodostaa kauniisti maisemaan sovitettu eheän, vanhaa ja uudempaa saaristolaiskulttuuria henkivän kokonaisuuden, johon liittyy lisäksi Knäppbackan rakennukset. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Tidigare skärgårdstorp som tillhörde Bjurs, med två bostadshus och bodar samt bastu från. Byggnaderna, varav en del möjliga är senare flyttade till platsen, uppskattas vara från 1800-talet och 1900-talets början. Bostadsbyggnaderna har i någon mån ändrats till sin karaktär på påföljd av senare renoveringar. Byggnadsguppen bildar tillsammans med närliggande Knäppbacka ett enhetlig, och vackert i landskapet placerat, exempel av äldre och nyare skärgårdskultur. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M	
1002	Knäppbacka	406	Bjurs	1:9	1900-luvun alkupuolen saaristolaistila, jolla on säilynyt 1930-luvun ulkoasussa olevat asuin- ja talousrakennukset. Liittyy Långstrandin ja Knäppbackan muodostamaan Humlevikenin kokonaisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Skärgårdshemman från 1900-talets början, med bostads- och ekonomibyggnader med 1930-talets detaljer. Del av Långstrand och Knäppbacka landskapshelhet i Humleviken. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M	
1003	Synders	406	Bjurs	1:16	Bjursin tilaan kuulunut entinen torppa. Tilalla on 1800-luvun lopulla rakennettu hyvin piirteisenä säilyttänyt hirsirunkoinen asuinrakennus. Rakennus on pitkään ollut tyhjillään. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Torp som tidigare hört till Bjurs. På lägenheten finns en till sin karaktär välbevarad stockstuga från 1980-talets slut. Byggnaden har långe varit obebodd. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M	
1005	Bjurs gård	406	Bjurs	1:58	1500-luvulta tunnettu tila, joka nykyään on osana Vantaan kaupungin omistamaa ulkoilualuetta. Hyvin säilyneeseen kokonaisuuteen kuuluu 1830-luvulla rakennetun päärakennuksen lisäksi pehtorintalo 1870-luvulta, jugendvaikutteinen työväenasunto, sekä joukko vanhoja talousrakennuksia. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Redan från 1500-talet känt gammalt hemman, som idag är del av Vanda stads rekreationsområde. Till den välbevarade helheten hör huvudbyggnad från 1830-talet, förvaltabostad från 1870-talet, en arbetsbostad med jugend-drag samt en grupp äldre ekonomibyggnader. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			36			
1008	Nygrannas	407	Bollstad	1:142	Västankvarnintien pohjoispuolelle peltolaakson reunaan sijoittuva maatila, jolla on 1920-30 luvulla rakennettu taitekattoinen asuinrakennus sekä talousrakennuksia. Kohde tulee tarkistaa maastossa. Kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Norr om Västankvarn beläget mindre jordbruks hemman, med tidstypiskt bostadshus med mansardtak från 1920-30-talet samt ekonomibyggnad. Kulturhistorisk värde. Bör kontrolleras i terrängen.		X		K		

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
1009	Böle	411	Böle	1:21	Bölen tilakeskuksen paikalle 1887 perustettu kunnalliskoti, joka nykyään toimii vanhusten palvelutalona. Pihapiirissä on kaksi vanhempana 1900-luvun alun suurikokoista asuinrakennusta, muu rakennuskanta on 1960-luvun jälkeiseltä ajalta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På Böle gård år 1887 grundat kommunalhem som i dag fungerar som servicehem. På gårdstunet finns bevarat 2 stora äldre bostadsbyggnader från 1900-alets början, den övriga bebyggelsen har tillkommit efter 1960-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	5	R	K	M	
1010		416	Älgsjö	3:48	Rödhällin tilasta lohkottu ja tilan pihapiiriin liittyvä 1800-1900 -luvun vaihteen aikakaudelle tyypillinen, pienellä poikkipäädyllä varustettu satulakattoinen ja hyvin piirteensä säilyttänyt saaristolaismökki. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Från Rödhäll hemmans utstyckat och till dess byggnadsgrupp tillhörande skärgårdstuga, med typiska drag från sekelskiftet 1800-1900. Byggnaden har sadeltak och en liten tvärgavel och är till sin karaktär välbevarad. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	K	M	
1011	Nyby?	407	Bollstad	1:123	1920-luvulla rakennettu, taitekattoisella frontonilla varustettu aikakauden piirteet säilyttänyt Nybyn tilan entinen syttinkirakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Nyby gårds tidigare sytningsvilla från 1920-talet. Den till sina drag välbevarade byggnaden har sadeltak och fronton. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M	
1022		402	Barö	1:22	Barösundin rantamaisemassa näkyvästi sijoittuva jugendvaikutteinen 1900-luvun alun taitekattoinen huvila. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I Barösund strandlanskap synligt belägen villa från 1900-talets början. Byggnaden har mansardtak och drag av jugend. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	K	M	
1026	Fagerlund	456	Rankila	6:7	Viljelyaukean reunaan sijoittuva puutarhamaisena hoidettu pihapiiri, jossa on 1920-luvulla pystytetty Terijelta siirretty hirsirunkoinen poikkipäädyllä ja frontonilla varustettu satulakattoinen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På 1920-talet från Terijoki flyttad, och till sina drag välbevarad stockvilla med sadeltak, fronton och tvärgavel. Gårdstun med trädgård är belägen vid kanten av odlingslandskap. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			R	K	M	
1028	Västergård	468	Sågars	2:27	Sågarsin tilaan kuulunut torppa, jonka arvokasta säilynyttä rakennuskantaa ovat 1800-luvun torpan aikainen asuinrakennus ja riihi, sekä pienempi pyramidikattoinen 1930-luvun asuinrakennus. Navetta on myöhemmin muutettu asuinkäyttöön. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Sågars gård tidigare tillhörande torp. Till den värdefulla helheten hör den gamla torparstugan från 1800-talet, bostadshus med pyramidtak från 1930-talet samt ria. Ladugården har senare ombyggts till bostad. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	2	R	K	M	
1029	Talkulla	468	Sågars	2:7	Fagervikintien maisemaan sijoittuva huvilamainen ja ilmeeltään hyvin säilynyt n asuinrakennus vuodelta 1924 sekä siihen liittyvä talousrakennus. Rakennushistoriallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Vid Fageviksvägens belägen, villa-artad, till sina drag välbevarat bostadshus från 1924 samt tillhörande ekonomibyggnad. Byggnadshistoriskt och kulturhistoriskt värde.	X	R	K			

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
1032	Koivula	425	Haga	1:189	Kirkkonkylän länsireunaan sijoittuva puistomainen pihapiiri, jossa on kaksi ilmeeltään hyvin säilynyttä ja edustavaa 1920-luvun asuinrakennusta. Rakennushistoriallisesti, maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	I västra delen av kyrkbyn belägen parklik gårdstun, med två till sin karaktär välbevarade och representativa bostadsbyggnader från 1920-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	R	K	M	
1046	Brännbacka	430	Ingarskila	2:39	Mattjuksen tilaan kuulunut rautatien läheisyyteen pellon reunaan sijoittuva entinen torppa, jolla on säilynyt pieni asuinrakennus on 1900-luvun alusta sekä tien reunaan sijoittuva vaja. Uusi päärakennus on onnistuneesti sovitettu kokonaisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Mattjus gård tidigare tillhörande torp som placeras sig vid åkerkanten i närheten av järnvägen. På gårdstunet finns bevarat ett mindre bostadshus från 1900-talets början samt vid vägkanten placerad laderbyggnad. Den nya bostadsbyggnaden är väl anpassad till helheten. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M	
1047	Solåsa	430	Ingarskila	3:18	1910-luvulla rakennettu pienempi asuinrakennus, jonka ilmettä on jonkin verran muuttanut myöhemmät korjaukset, mm uusi kuisti. Muutokset on palautettavissa myöhemmissä korjauskissa. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Mindre bostadshus md från 1910-talet. Byggnadens karaktär har till en del ändrats av senare renoveringar och tillbyggnad av terrass. Ändringarna är möjliga att återställas vid senare reparationer. Kulturhistoriskt värde.				K		
1048	Valhalla	430	Ingarskila	5:13	Tähteläntien reunaan sijoittuva 1910-luvun asuinrakennus, jossa aikanaan on toiminut kauppa. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Täktervägen belägen bostadsbyggnad från 1910-talet. I byggnaden har fungerat en butik. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X		K	M		
1049	Grankulla	430	Ingarskila	8:4	Viljelyalueiden ympäröimään metsäsarekkeeseen sijoittuva Bytarsin tilan entinen torppa, jolla on hyvin piirteensä säilyttänyt 1911 rakennettu, satulakattoinen asuinrakennus ja vaja 1900-luvun alusta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Bytars tillhörande tidigare torp, beläget på en skogsbevuxen kulle omgiven av odlingslandskap. På lägenheten finns ett till sina drag välbevarat bostadshus från 1911 samt en bod. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	19	K	M			
1057	Hagalund	443	Linkulla	4:8	Peltomaiseman reunaan näkyvästi sijoittuva tila, jolla on 1890-luvun satulakattoinen pääarakennus, toinen asuinrakennus sekä 1900-luvun aluna taitekattoinen hirsinavetta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde. Kohde tulee tarkistaa maastossa.	I odlingslandskapet synligt beläget gårdscentra, med en huvudbyggnad med sadeltak från 1890-talet, en annan bostadsbyggnad från 1940-talet samt en stockladugård med mansardtak från 1900-talets början. Kulturhistoriskt och landskapsvärde. Bör granskas i terrängen.	15	K	M			
1058	Hulte	443	Linkulla	4:9	Peltomaiseman reunaan näkyvästi sijoittuva maatila, jolla on 1920-luvulla rakennettu taitekattoinen alueella tyyppillinen pääarakennus sekä taitekattoinen sementtiitiilinavetta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde. Kohde tulee tarkistaa maastossa.	I odlingslandskapet synligt beläget gårdscentra, med en för området tidtypisk huvudbyggnad med mansardtak från 1920-talet, samt en ladugård från 1920-talet, i cement-tegel och med mansardtak. Kulturhistoriskt och landskapsvärde. Bör granskas i terrängen.	15	K	M			

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleiperusteet	skyddsmotivering	Valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
1078	Luxusmalm	456	Rankila	6:59	Rundmalmintien varteen sijoittuva, hyvin piirteensä säilyttänyt 1924 valmistunut jyrkkälappeinen 1½ kerroksinen asuinrakennus. Maisema hallitsee valtavan kokoinen pihakoivu. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Rundmalmsvägen belägen till sina drag välbevarat bostadshus med brant sadeltak från 1924. Landskapet domineras av en mycket stor gårdsbjörk. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M	
1079	Rundmalm	456	Rankila	10:10	Bäckarsin tilasta 1924 lohkotulla tilalla on vanha 1800-luvun pieni asuinrakennus. Muu rakennuskanta on 1900-luvun loppupuoliskolta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På lägenheten, som är utstyckad från Bäckars gård 1924, finns en mindre stockstuga från 1800-talet. Övrigt byggnadsbestånd är från 1900-talets senare hälft.				R	K	M
1080		457	Rådkila	5:5	Valtatien reunaan näkyvästi sijoittuva jo vuodesta 1540 tunnettu vanha kantatila. Nykyinen kauniin kokonaisuuden muodostava rakennuskanta on pääosin 1920- ja 30-luvuilta, erityisesti mainittavia ovat 1930 luvulla rakennettu klassistisia piirteitä omaava päärakennus, 1928 rakennettu valkoiseksi rapattu säterikattoinen tiilinavetta, makasiinirakennus vuodelta 1931 sekä maisemassa maamerkinä kohoava vanhempi kuivuri. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid riksvägen synligt belägen redan från 1540 känd stamlägenhet. Det nuvarande byggnadsbeståndet, huvudsakligen från 1920-30-talet, bildar en vacker helhet i landskapet. Särskilt bör nämnas huvudbyggnaden från 1938 med drag från klassismen, en vitputsad ladugård från med säteritak från 1928, en större magasinbyggd i trä från 1931, samt en äldre torkbyggnaden som utgör ett landmärke i landskapet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X	4	R	K	M
1085	Långbro, Fagervik	467	Svenskby	3:2	Barösundintien varressa sijaitseva Ingren tilaan kuulunut 1800-luvulla tai aikaisemmin rakennettu Långbron entinen torppa. Rakennus on hyvin säilyttänyt vanhat piirteensä. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Barösundvägen beläget Långbro torp som tillhörde Ingre gård. Den nuvarande till sina drag välbevarade bostadsbyggnaden är från 1800-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	2	R	K	M
1090		473	Täkter	3:1	Teirasta 1940 lohkottu peltoaukeiden ympäröimä tila, jolla on mm. 2 asuinrakennusta sekä navetta 1930-1940 lukujen vaihteesta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Från Teira 1940 utbruten jordbrukslägenhet, vars gårdcentra är omgivet av odlingslandskap. Till helheten hör bl.a. 2 bostadshus och 1 ladugård från 1930-1940-talen. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.					K	M
1093	Fredriksberg	474	Utanåker	3:3	Fagervikintien varteen sijoittuva 1850-luvun paikkeilla rakennettu asuinrakennus, joka on toiminut aikanaan lukkarin /kanttorin asuntona. Arvokkaaseen kokonaisuuteen kuuluu päärakennuksen lisäksi hirsinen 1800-luvun aitta sekä maakellari vuodelta 1890. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde. Kohde tulee tarkistaa maastossa.	Vid Fagerviksvägen på berg beläget, och tillbyggnadsgruppen på Stenbacka tillhörande, bostadshus från 1850-talet. Byggnaden har varit kantor/klockare-bostad. Till den värdefulla helheten hör, utöver huvudbyggnaden en stockbod från 1800-talet, samt jordkällare från 1890. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			3	R	K	M
1094	Karlsro	474	Utanåker	3:8	Stenbackan mäen tiiviiseen rakennusryhmään liittyvä 1½ kerroksinen 1800-luvun asuinrakennus, jota myöhemmin on kahteen otteeseen laajennettu. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till byggnadsgruppen på Stenbacka tillhörande, bostadshus i 1½ våning från 1800-talet. Byggnaden har senare tillbyggts i två etapper. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			3		K	M

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
1095	Berghyddan	474	Utanåker	3:9	Fagervikintien varteen kalliolle sijoittuva, Stenbackan mäen tiiviiseen rakennusryhmään liittyvä 1920-luvun pieni asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Fagerviksvägen på berg beläget, och till byggnadsgruppen på Stenbacka tillhörande, mindre bostadshus från 1920-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	K	M		
1096	Majdal	474	Utanåker	3:10	Grönkullantien varteen sijoittuva 1930-luvun lopulla rakennettu aikakaudelle typpillinen 1½ kerroksinen asuinrakennus. Tilaan liittyy tien eteläpuolella sijaitseva kauppapuutarha talousrakennuksineen. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Grönkullavägen beläget tidstypiskt bostadshus i 1½ våning från 1930-talets slut. Till lägenheten hör även en tidigare affärsträdgård med ekonomibyggnader söder om vägen. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	K	M		
1097	Bergdal	474	Utanåker	3:16	Grönkullantien varteen sijoittuva, ilmeisesti 1900-luvun alun pieni 1-kerroksinen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Grönkullavägen beläget mindre bostadshus, antagligen från 1900-talets början. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	K	M		
1098	Furubo	474	Utanåker	5:3	Grönkullantien varteen sijoittuva 1910-1920-luvun Nedergårdin tilaan kuulunut entinen työväenasunto. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Grönkullavägen belägen tidigare arbetsbostad från 1910-1920-talet och som tillhörde Nedergård. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	K	M		
1099	Majlid	474	Utanåker	5:4	Fagervikintien varteen, Stenbackan mäen tiiviiseen rakennusryhmään liittyvä 1910-luvulla rakennettu, nimismiehen asuntona toiminut, poikkipäädyllä varustettu asuinrakennus, jonka ilme on myöhempien korjausten ja laajennuksen myötä hieman muuttunut. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Fagerviksvägen på berg beläget, och till byggnadsgruppen på Stenbacka tillhörande, bostadsbyggnad från 1910-talet med tvärgavel. Senare tillbyggnad och fasadrenovering har i någon grad ändrat byggnadens karaktär. Byggnaden har i tiderna varit länsmans bostad. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	K	M		
1100	Bergbo	474	Utanåker	5:6	Fagervikintien varteen kalliolle sijoittuva pienehkö 1800-1900-luvun vaihteen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Fagerviksvägen på berg beläget, och till byggnadsgruppen på Stenbacka tillhörande, mindre bostadshus från sekelskiftet 1800-1900. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	K	M		
1101	Karlberg	474	Utanåker	5:7	Fagervikintien varteen sijoittuva 1920-luvulla rakennettu asuinrakennus, joka on toiminut aikanaan kanttorin asuntona. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Fagerviksvägen belägen villa med mansardtak och jugendfönster från 1920-talet, och som tidigare varit kantorsbostad. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	R	K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleuperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo	
1102	Drömbo	474	Utanåker	3:15	Grönkullantien varteen sijoittuva 1900-luvun alun vaiheittain laajennettu asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Grönkullavägen beläget mindre i etapper tillbyggt bostadshus, från 1900-talets början. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	K	M			
1103	Nedergård	474	Utanåker	5:29	Inkoonjoen kulttuurimaisemaan liittyvä, kruunutilana toiminut ja 1600-luvulta tunnettu vanha maatila. Arvokkaaseen säilyneeseen kokonaisuuteen kuuluvat 1870-luvulla rakennettu pääarakennus ja navetta/talli, hirsiaitta, liiteri ja maakellarit. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till kulturlandskapet vid Ingå å tillhörande, redan från 1600-talets känt tidigare kronoboställe. Till den värdefulla och synligt belägna helheten hör huvudbyggnad från 1870-talet, ladugård-och stallsbyggnad, stockbod, lider och jordkällare. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	R	K	M		
1105	Djurbäck	479	Västerby	1:4	Kneuran tilaan kuulut torppa, jolla on säilynyt ilmeisesti alkuperäinen 1820 -luvun torpan asuinrakennus. Rakennushistoriallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Gammalt torp som tillhörde Kneura. På platsen finns antagligen bevarad den ursprungliga torparstugan från 1820-talet. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			R	K			
1110	Västerkulla	401	Backa	3:1	Tyypillinen ja hyvin säilynyt 1900-luvun alun taitekattoinen asuinrakennus sijoittuu kauniisti Fagervikintien maisemaan. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I Fageviksvägens landskap vackert belägen, för 1910-20 talet typenlig bostadsbyggnad med mansardtak. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	2	K	M			
1112	Dråsa	401	Backa	5:11	Fagervikin laajaan kulttuurimaisemaan liittyvä, pienen peltoaukean reunaan sijoittuva aiempi furiirin puustelli. Tilalla on 1914 paikalle siirretty 1½ kerroksinen asuinrakennus ja kalustevaja. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Fagervik kulturslandskap tillhörande och vid ett mindre åkerområde beläget tidigare furirboställe. Nuvarande bostadshus och redskapslådor är flyttade till plasten 1914. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	2	K	M			
1113	Fagervik gård	467	Svenskby	3:2	Fagervikin ruukkialue rakennuksineen ja ympäristöineen. Kaikki aluerajaukseen sisältyvät kohteet ympäristöineen sisältyvät suojeleun piiriin. Suuri osa alueen rakennuksista on suojeiltu myös rakennussuojelulaina. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Fagervik järnbruk med omgivning. Skyddet omfattar samtliga byggnader och närmiljö inom området. En stor del av byggnaderna är skyddade med byggnadslagen. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	2	R	K	M	
1114	Fagervik gård, työväen asuntoja	467	Svenskby	3:2	Fagervikin ruukkiin kuuluvia työväenasuntoja. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde. Suuri osa alueen rakennuksista on suojeiltu rakennussuojelulaina.	Arbetarbostäder för Fagervik järnbruk. En stor del av byggnaderna är skyddade med byggnadslagen. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	2	R	K	M	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleuperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
1115	Fagervik gård, kiinalainen paviljonki	467	Svenskby	3:2	Fagervikin ruukkiin kuuluva englantilainen puutarha, jossa on maassamme ainutlaatuinen 1780-luvulla rakennettu kiinalainen paviljonki. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde. Alue ja rakennus on suojeiltu rakennussuojeleulalla.	Till Fagervik bruk tillhörande engelsk park, med en för landet unik kinesiska paviljong från 1780-talet. Området är skyddat med byggnadslagen. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	2	R	K	M
1116		466	Svartbäck	1:23	Vanha Svartbäckin torppa. Kohde tarkistettava maastossa. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Svartbäck gamla torp. Bör kontrolleras i terrängen. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3	R	K	M	
1117	Mossaholms torp	432	Joddböle	1:27	Svartbäckin tilaan kuulunut entinen torppa, johon kuuluu 1800-luvun pieni asuinrakennus ja talousrakennus. Rakennushistoriallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Tidigare till Svartbäck tillhörande torp med en tills sina drag välbevarad mindre bostadsbyggnad från 1800-talet, samt ekonomibyggnad. Byggnadshistoriskt och landskapsvärde.			R	K		
1118	Stenhälla	480	Västerkulla	2:2	Fagervikintien varteen näkyvästi maisemassa sijoittuva, ilmeisesti 1900-luvun alussa pystytetty 1½ kerroksinen asuinrakennus, joka mahdollisesti on siirretty paikalleen saaristosta. Pihapiirissä on lisäksi vanha Norrmäki siirretty hirsiaitta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid Fagervikvägen synligt i landskapet belägen stockvilla, som troligen flyttats från skärgården till sin nuvarande plats i början av 1900 talet. På tomten finns även en äldre stockbod som flyttats till sin plats från Norrmäki. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		3		K	M	
1120	Barö gård	402	Barö	1:31	Barön tilalla säilynyt vanha pitkänurkkainen vilja-aitta. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Äldre säddebod. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	X	37	K	M	
1121		429	Illans	3:23	Maisemassa Barösundintien varteen näkyvästi sijoittuva vanha hyvin säilynyt 1800-luvun torppa ja hirsiaitta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vida Barösundsvägens landskap synligt belägen, och till sina drag välbevarad torparbyggnad från 1800-talet samt stockbod. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X		R	K	M
1122	Riddarkil	429	Illans	2:11	Kuggviken vuosina 1910-1920 toimineen torpan satulakattoinen 2-huoneinen asuinrakennus ja hirsiaitta. 1910- paikalleen siirretyn vanhan asuinrakennuksen, ulkoista ilmettä on muuttanut myöhempi laajennus, ympäristö on lisäksi täydennysrakentamisen seurauksena muuttunut. Kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde.	Kuggvikens torp, som fungerade under åren 1910-1920, med bevarad bostadsbyggnad med 2 rum och sadeltak, samt stockbod. Den 1920 till sin plats flyttade äldre bostadsbyggnaden, har med påföljd av tillbyggande till en del ändrat sin karaktär. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		X			K	

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeleoperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
1123	Tallbo	429	Illans	1:11	Mäen laelle näkyvästi maisemassa sijoittuva 1920-luvun suurikokoinen huvilamainen hyvin aikakauden piirteet säilyttänyt asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Uppe på en kulle, synligt i landskapet belägen större villa från 1920-talet, med välbevarade tidtypiska drag. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X		K	M		
1124		429	Illans	3:15	1800-1900-luvun vaihteen pieni hyvin ilmeensä säilyttänyt asuinrakennus, mahdollisesti entinen mäkitorppa tai työläisasunto. Liittyy Backantien varren 1900-luvun alun asutuksen muodostamaan maisemalliseen kokonaisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Mindre till sina drag välbevarad bostadsbyggnad från sekelskiftet 1800-1900. Del av en landskaplig helhet som utformats av Backavägens tidiga 1900-talsbosättning. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X		K	M		
1125		429	Illans	1:3	Taitekattoinen hyvin ilmeensä säilyttänyt asuinrakennus 1900-luvun alusta. Liittyy Backantien varren 1900-luvun alun asutuksen muodostamaan maisemalliseen kokonaisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Bostadsbyggnad från 1900-talets början, med mansardtak och tidtypiska drag. Del av en landskaplig helhet som utformats av Backavägens tidiga 1900-talsbosättning. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	2	K	M		
1126		429	Illans	1:4	1800-1900-luvun vaihteen taitekattoinen asuinrakennus, jonka ilmettä on jonkin verran muuttanut myöhemmät laajennukset. Liittyy Backantien varren 1900-luvun alun asutuksen muodostamaan maisemalliseen kokonaisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Bostadsbyggnad från 1900-talets början, med mansardtak. Senare tillbyggnad har till en grad ändrat byggnadens ursprungliga karaktär. Del av en landskaplig helhet som utformats av Backavägens tidiga 1900-talsbosättning. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	2	K	M		
1127		430	Ingarskila	1:97	Malmgårdin pihapiirin itäreunaan sijoittuva, 1900-luvun alun pienehkö taitekattoinen asuinrakennus. Kuistin ikkunamuutokset ovat jonkin verran muuttaneet rakennuksen ilmettä. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Malmgård gårdscentar anknytet mindre bostadshus med mansardtak från 1900-talets början. Fönsterändringar på verandan har till en grad ändrat byggnadens ursprungliga karaktär. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	4	K	M		
1128		456	Rankila	6:32	Viljelyaukean reunassa näkyvästi sijaitseva korkealla jyrkällä satulakatolla varustettu luonteeelta julkisen oloinen, nykyään asuinkäytössä oleva rakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid öppet odlingslandskap synligt belägen större till sin typ offentlig byggnad från 1900-talets första hälft. Byggnaden har brant åstak, och är numera i bostads bruk. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		R	K			
1129		456	Rankila	6:30	Viljelyaukean reunassa sijaitseva päädyistä aumatulla satulakatolla varustettu ilmeeltään 1930-40-luvun asuinrakennus ja talousrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vid öppet odlingslandskap beläget bostadshus med sadeltak och i gaveln valmat tak, som till sin karaktär är från 1930-40-talet, samt ekonomibyggnad från samma tidsperiod. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.		R	K			

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojelejuperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
1130	Nygård	456	Rankila	2:38	Viljelyyakean reunaan sijoittuva 1930-luvun maatila, jolla on hyvin ilmeeltään säilynyttä rakennuskantaa. Kokonaisuuteen kuuluvat aikakaudelleen tyyppillinen satulakattoinen 1½-kerroksiseen pääarakennus, ja pihapiiri rajaavat suurikokoiset puurakenteiset talousrakennukset. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	I kanten av odlingslandskapet belägen landsgård från 1930-talet, med till sin karaktär välbevarat byggandsbestånd. Till helheten hör en tidstypisk huvudbyggnad i 1½ våning samt större träkonstruerade ekonomibyggnader som avgränsar gården. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.				K	M	
1131	Marieberg Gård	445	Långvik	4:4	Kylämäelle, Jofsin tilan paikalle sijoittuva 1920-luvun hyvin alkuperäiset perinteiset piirteensä säilyttänyt asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	På bybacken där Jofs gård ursprungligen låg, finns ett till sina traditionella drag välbevarat bostadshus från 1920-talet. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	X	6	K	M		
1132	Råbro	409	Breds	3:12	Fagervikintielle näkyvä vanha torppa, jonka 1800-luvun pääarakennusta. Uusi korjauksissa muutettu tiiliprofiloitu kate ja ikkunat ovat jonkin verran muuttaneet alkuperäistä ilmettä. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Fagerviksvägen synligt äldre torp vars nuvarande huvudbyggnad, antagligen från 1800-talet, Senare tegelprofilerad taktäckning och fönsterändringar har till en grad ändrat byggnadens karaktär. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			K	M		
1132	Råbro	474	Utanåker	3:12	Fagervikintielle näkyvä vanha torppa, jonka 1800-luvun pääarakennusta. Uusi korjauksissa muutettu tiiliprofiloitu kate ja ikkunat ovat jonkin verran muuttaneet alkuperäistä ilmettä. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Fagerviksvägen synligt äldre torp vars nuvarande huvudbyggnad, antagligen från 1800-talet, Senare tegelprofilerad taktäckning och fönsterändringar har till en grad ändrat byggnadens karaktär. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.			K	M		
1133	Grindbacka II	409	Breds	6:14	Fagervikintien maisemaan liittyvä , hyvin piirteensä säilyttänyt 1800-luvun lopun tai 1900-luvun alun, ilmeeltään perinteisenä säilynyt, pieni asuinrakennus ja talousrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Till Fagerviksvägens landskap tillhörande mindre bostadshus och ekonomibyggnad från 1800-talets slut eller 1900-talets början. Byggnaderna har väl bevarat sin traditionella karaktär. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	3	K	M			
1134		409	Breds	3:10	Fagervikintien reunassa sijaitseva pieni 1900-luvun alun yksityiskohtia omaava ilmeeltään hyvin säilynyt hirsinen asuinrakennus. Rakennuksen kunto tulee varmistaa. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Vida Fagervikvägen beläget mindre bostadshus med välbevarade detaljer från 1900-talets början. Byggandens tekniska skick för bevarande bör undersökas. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	3	K	M			
1135		409	Breds	3:3	Fagervikintien reunassa, näkyvästi maisemassa sijaitseva, pienehkö 1900-luvun alun, myöhemmissä kunnostuksissa ilmeeltään hieman muuttunut satulakattoinen 1½ kerroksinen asuinrakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Synligt i fagerviksvägens landskap beläget mindre bostadshus från 1900-talets början. Senare renoveringar har i något ändrat byggandens ursprungliga karaktär. Kulturhistoriskt och landskapsvärde.	3	K	M			

ID 2012	namn nimi	by nr kyä nro	by kylä	register nr rekisteri nro	suojeluperusteet	skyddsmotivering	valtakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	maakunnallisesti arvokas kulttuuri- ympäristö	kulttuurimaisema 2012 inventointi	rakennus- historiallinen arvo	kulttuuri- historiallinen arvo	maisemallinen arvo
1136	Höstsol/ Överby	474	Utanåker	15:0	Näkyvästi Fagervikintien varteen sijoittuva vanha kappalaisen puustelli, jonka ilmettää on jonkin verran muuttanut myöhemmät julkisivukorjaukset. 1-kerroksinen pitkänomainen rakennus lienee 1800-luvulta. Rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde.	Synligt i Fagerviksvägens landskap beläget tidigare kapellansbol. Den nuvarande huvudbyggnaden i 1 våning, som antagligen är från 1800-talet, har nyligen renoverats, och därmed en aning förlorat av sin karaktär. Till helheten hör även en annan bostadsbyggnad, och ekonomibyggnad. Byggnadshistoriskt, kulturhistoriskt och landskapsvärde.			3	R	K	M